

12. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

สรุปรายงานการสอบบัญชี

ผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 คือ นายศุภชัย ปัญญาวัฒน์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 3930 หรือนางสาวกรองแก้ว ลิมป์กิตติกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 5874 หรือนายณัฐวุฒิ สันติเพชร ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 5730 แห่งบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เลขที่ 193/136-137 ชั้น 33 อาคารเลครัชดา ถนนรัชดาภิเษกตัดใหม่ กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ (66) 0 2264 0777 และ (66) 0 2661 9190 โทรสาร (66) 0 2264 0789-90 และ (66) 0 2661 9192

รายงานการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ในปี 2560 ปี 2561 และปี 2562 ได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินเนื่องจากถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์ ในปี 2561 ถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์สำหรับเหตุการณ์ดังนี้ บริษัทผู้ให้สัมปทานแห่งหนึ่งได้ระงับการจ่ายชำระยอดคงค้างค่าบริการจากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนระหว่างบริษัทย่อยแห่งหนึ่งกับบริษัทผู้ให้สัมปทานกับบริษัทย่อยดังกล่าว เป็นจำนวนเงิน 2,518 ล้านบาท เนื่องจากยังมีข้อโต้แย้งในวิธีการคำนวณอัตราส่วนแบ่งรายได้กับบริษัทย่อยดังกล่าว บริษัทย่อยได้นำข้อโต้แย้งดังกล่าวเสนอเป็นข้อพิพาทต่อสถาบัน ต่อมาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2559 บริษัทผู้ให้สัมปทานยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทย่อยดังกล่าวคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ที่ได้รับเกินตามสัญญาร่วมลงทุนเดียวกันนี้ พร้อมเรียกค่าเสียหายโอกาสเป็นจำนวนรวมประมาณ 9,931 ล้านบาท ซึ่งในเดือนพฤษภาคม 2562 บริษัทย่อยดังกล่าวได้รับคำสั่งขาดจากสถาบันอนุญาโตตุลาการให้บริษัทผู้ให้สัมปทานชำระยอดคงค้างทั้งจำนวน 2,518 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยจำนวน 877 ล้านบาท (คำนวณในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนถึงวันที่เสนอข้อพิพาท) รวมเป็นจำนวนเงินประมาณ 3,395 ล้านบาท และคิดดอกเบี้ยสำหรับยอดคงค้างดังกล่าวในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ต่อไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น และให้บริษัทย่อยดังกล่าวชำระเงินค่าเสียหายแก่ผู้ให้สัมปทานเป็นจำนวนเงิน 16 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น แต่บริษัทผู้ให้สัมปทานไม่เห็นด้วยและได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำสั่งขาดสถาบันอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางแล้ว บริษัทย่อยดังกล่าวจึงยังไม่พิจารณาบันทึกรายการที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมจากคำสั่งขาดดังกล่าว และเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2559 บริษัทผู้ให้สัมปทานยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทย่อยดังกล่าวและบริษัทย่อยอีกแห่งหนึ่งชำระค่าใช้จ่าย และค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย และค่าเสียหายโอกาสในการประกอบธุรกิจจำนวนรวมประมาณ 258 ล้านบาท ซึ่งในเดือนพฤศจิกายน 2562 บริษัทย่อยทั้งสองแห่งได้รับคำสั่งขาดจากสถาบันอนุญาโตตุลาการให้บริษัทย่อยทั้งสองแห่งร่วมกันชำระค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยจำนวนจนถึงวันชี้ขาดจำนวน 25 ล้านบาทแก่บริษัทผู้ให้สัมปทาน โดยการหักกลบลบหนี้กับมูลหนี้ค้างชำระจากบริษัทผู้ให้สัมปทานต่อบริษัทย่อยอีกแห่งพร้อมดอกเบี้ยจำนวนจนถึงวันชี้ขาดจำนวน 25 ล้านบาท อย่างไรก็ตามบริษัทผู้ให้สัมปทานไม่เห็นด้วยและอยู่ในระหว่างการพิจารณายื่นคำร้องขอเพิกถอนคำสั่งขาดสถาบันอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง โดยบริษัทย่อยอีกแห่งดังกล่าวได้บันทึกค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายไว้ในงบการเงินแล้วทั้งจำนวน ผลที่สุดของข้อพิพาททั้งสองจึงยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญต่อยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า ค่าใช้จ่าย และค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวอาจมีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญต่อมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อยดังกล่าว ซึ่งผู้สอบบัญชีไม่สามารถตรวจสอบเพื่อให้เป็นที่พอใจในยอดคงเหลือของรายการดังกล่าวได้

นอกจากนี้ผู้สอบบัญชีได้ให้ข้อสังเกตต่อเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

1. ธุรกรรมกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน เกี่ยวกับธุรกรรมการขายและเช่ากลับคืนทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่ม และการรับรู้กำไรจากรายการดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน 13,975 ล้านบาท ซึ่งรายการดังกล่าวเป็นรายการที่มีสาระสำคัญอย่างมากต่องบการเงินรวม และไม่ได้เกิดขึ้นเป็นประจำตามปกติธุรกิจ
2. คดีฟ้องร้องระหว่างบริษัทและสถาบันการเงินห้ารายเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ศาลล้มละลายกลางได้อ่านคำพิพากษาของศาลฎีกาซึ่งไม่เห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการ โดยสถาบันการเงินทั้งห้ารายได้เรียกร้องสิทธิของเจ้าหนี้ที่มีต่อบริษัทก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญา ปัจจุบันบริษัทได้เข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับเจ้าหนี้สถาบันการเงินสามราย โดยบริษัทจะต้องชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงินรวม 1,349 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยตามสัญญาประนีประนอมดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น เป็นผลให้บริษัทต้องบันทึกหนี้สินเพิ่มเติมในปีปัจจุบันเป็นจำนวน 670 ล้านบาท สำหรับเจ้าหนี้สถาบันการเงินอีกสองราย บริษัทอยู่ระหว่างการเจรจาประนีประนอมยอมความ อย่างไรก็ตาม บริษัทได้บันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติมอีกเป็นจำนวน 161 ล้านบาทในปีปัจจุบัน โดยพิจารณาจากมูลหนี้ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญา พิจารณาให้บริษัทต้องชำระให้กับเจ้าหนี้ทั้งสองรายดังกล่าว
3. คดีฟ้องร้องระหว่างบริษัทย่อยแห่งหนึ่งและหน่วยงานราชการสองแห่ง ซึ่งเรียกร้องให้บริษัทย่อยชำระค่ารับจากการไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตตามสัญญา ในระหว่างปี 2561 ศาลปกครองกลางได้ตัดสินคดีให้บริษัทย่อยชำระค่าปรับพร้อมดอกเบี้ย ซึ่งบริษัทย่อยได้สำรองค่ารับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นที่บันทึกไว้ตั้งแต่ในอดีตที่ผ่านมาเพียงพอต่อจำนวนค่าปรับตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลางแล้ว อย่างไรก็ตาม บริษัทย่อยและหน่วยงานราชการทั้งสองแห่งได้ยื่นอุทธรณ์คดีต่อศาลปกครองสูงสุด ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทย่อยยังคงเชื่อว่าจะไม่ได้รับผลเสียหายที่มีสาระสำคัญ
4. การชำระยอดคงค้างระหว่างบริษัทย่อยกับบริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง จำนวน 877 ล้านบาท ซึ่งผู้บริหารของบริษัทย่อยเห็นว่าได้ทำถูกต้องแล้ว รวมถึงคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทต่างๆ

12.1 ตารางสรุปงบการเงินรวม

ตารางสรุปงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบกระแสเงินสด 3 ปีที่ผ่านมา ลสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ดังนี้

รายการ	งบการเงินรวม					
	2562		2561		2560	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
งบแสดงฐานะการเงิน						
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	24,008	34.36	899	1.70	3,038	6.01
เงินลงทุนชั่วคราว-เงินฝากธนาคาร	27	0.04	36	0.07	49	0.10
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	3,167	4.53	3,180	6.01	3,174	6.28
ลูกหนี้กรมสรรพากร	159	0.23	1,047	1.98	907	1.79
ภาษีซื้อยังไม่ถึงกำหนดชำระ	404	0.58	537	1.02	412	0.82
ต้นทุนโครงการจ่ายล่วงหน้า	1	0.00	1	0.00	0	0.00
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	167	0.24	111	0.21	66	0.13
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	16	0.02	21	0.04	28	0.06
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	27,949	40.00	5,832	11.03	7,674	15.18

รายการ	งบการเงินรวม					
	2562		2561		2560	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินฝากธนาคารที่มีภาวะค้ำประกัน	412	0.59	478	0.90	488	0.96
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	3,998	5.72	4,018	7.60	6,234	12.33
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	462	0.66	500	0.95	535	1.06
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	35,302	50.52	37,487	70.88	31,098	61.52
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	146	0.21	2,782	5.26	3,083	6.10
ภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย	475	0.68	781	1.48	424	0.84
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	817	1.17	817	1.54	817	1.62
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	313	0.45	196	0.37	196	0.39
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	41,925	60.00	47,058	88.97	42,874	84.82
รวมสินทรัพย์	69,874	100.00	52,890	100.00	50,549	100.00
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคาร	1,604	2.30	968	1.83	3,915	7.74
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	2,516	3.60	3,435	6.49	4,064	8.04
เงินกู้ยืมระยะสั้น	0	0.00	571	1.08	1,358	2.69
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	5,906	8.44	8,291	15.68	5,580	11.04
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง	398	0.57	39	0.07	158	0.31
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	5,809	8.31	59	0.11	37	0.07
ภาษีขายยังไม่ถึงกำหนดชำระ	384	0.55	403	0.76	310	0.61
รายได้รับล่วงหน้าจากลูกค้า	583	0.83	603	1.14	532	1.05
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	140	0.20	20	0.04	39	0.08
รวมหนี้สินหมุนเวียน	17,340	24.82	14,389	27.21	15,993	31.64
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
หนี้สินระยะยาวสุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	28,448	40.71	17,853	33.75	18,220	36.04
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	829	1.19	498	0.94	402	0.80
สำรองค่าขออนุญาตสายเคเบิลใยแก้วนำแสง	792	1.13	244	0.46	274	0.54
สำรองค่าใช้จ่ายและค่าเช่าท่อร้อยสายที่เกี่ยวข้องกับการย้าย	347	0.50	0	0.00	0	0.00
เส้นใยแก้วนำแสงลงดิน						
ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	399	0.57	927	1.75	313	0.62
เงินมัดจำรับจากลูกค้า	486	0.70	588	1.11	702	1.39
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	49	0.07	16	0.03	15	0.03
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	31,350	44.87	20,125	38.05	19,927	39.42
รวมหนี้สิน	48,690	69.69	34,514	65.26	35,920	71.06

รายการ	งบการเงินรวม					
	2562		2561		2560	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว	4,083	5.84	3,992	7.55	3,335	6.60
เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น	162	0.23	564	1.07	2,919	5.78
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	7,760	11.11	7,191	13.60	2,812	5.56
กำไรสะสม						
จัดสรรแล้ว						
สำรองตามกฎหมาย-บริษัท	478	0.68	478	0.90	465	0.92
สำรองตามกฎหมาย-บริษัทย่อย	1,091	1.56	623	1.18	556	1.10
ยังไม่ได้จัดสรร	6,320	9.04	4,223	7.983	3,239	6.41
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	258	0.37	258	0.49	258	0.51
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	20,152	28.83	17,330	32.77	13,584	26.87
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อย	1,032	1.48	1,046	1.98	1,044	2.07
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	21,184	30.31	18,376	34.74	14,629	28.94
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	69,874	100.00	52,890	100.00	50,549	100.00
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ						
รายได้						
รายได้จากการขายและให้บริการ	18,175	52.17	17,995	81.27	17,432	95.32
รายได้อื่น						
กำไรจากการขายทรัพย์สินเข้ากองทุน	13,975	40.11	0	0.00	0	0.00
ดอกเบี้ยรับ	31	0.09	27	0.12	19	0.10
รายได้ค่าบริการดูแลและบำรุงรักษาทรัพย์สิน เส้นใยแก้วนำแสง	263	0.76	241	1.09	227	1.24
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	1,732	4.97	3,650	16.48	0	0.00
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	532	1.53	48	0.22	555	3.04
อื่นๆ	131	0.38	182	0.82	55	0.30
รวมรายได้อื่น	16,664	47.83	4,148	18.73	856	4.68
รวมรายได้	34,839	100.00	22,144	100.00	18,288	100.00
ค่าใช้จ่าย						
ต้นทุนขายและให้บริการ	11,705	33.60	11,267	50.88	11,031	60.32
ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริการ	1,296	3.72	1,280	5.78	1,299	7.10
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	4,118	11.82	3,473	15.68	2,888	15.79
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	247	0.71	231	1.04	225	1.23
ผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องจากการกลับคำพิพากษา ของศาลฎีกา	831	2.38	613	2.77	12	0.07
รวมค่าใช้จ่าย	18,197	52.23	16,863	76.15	15,455	84.51

รายการ	งบการเงินรวม					
	2562		2561		2560	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
กำไรก่อนส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม ค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้	16,642	47.77	5,281	23.85	2,833	15.49
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	772	2.21	899	4.06	1,096	5.99
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้	17,414	49.98	6,180	27.91	3,929	21.49
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(1,128)	(3.24)	(744)	(3.36)	(692)	(3.79)
กำไรก่อนภาษีเงินได้	16,286	46.74	5,436	24.55	3,237	17.70
ภาษีเงินได้	(9,013)	(25.87)	(506)	(2.29)	(514)	(2.81)
กำไรสำหรับปี	7,273	20.87	4,930	22.26	2,722	14.89
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น						
ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ ประกกันภัย	(147)	(0.42)	(66)	(0.30)	-	-
ผลกระทบภาษีเงินได้	0	0.00	10	0.05	-	-
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน ในภายหลัง - สุทธิจากภาษีเงินได้	(147)	(0.42)	(66)	(0.30)	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	(147)	(0.42)	(55)	(0.25)	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	7,126	20.45	4,875	22.01	2,722	14.89
การแบ่งปันกำไร						
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	7,265	20.85	4,913	22.19	2,693	14.73
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อย	8	0.02	18	0.08	29	0.16
	7,273	20.87	4,930	22.26	2,722	14.89
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม						
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	7,119	20.43	4,858	21.94	2,693	14.73
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของ บริษัทย่อย	7	0.02	17	0.08	29	0.16
	7,126	20.45	4,875	22.01	2,722	14.89
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	0.90		0.63		0.42	
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	0.83		0.58		0.33	

งบกระแสเงินสด			
เงินสดสุทธิ (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	4,814	4,001	3,418
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมลงทุน	32,147	1,900	(2,503)
เงินสดสุทธิ (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	(13,853)	(8,040)	(358)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	23,109	(2,139)	556
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	899	3,038	2,482
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี	24,008	899	3,038

12.2 อัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญที่สะท้อนถึงฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานในธุรกิจหลักของบริษัทและบริษัทย่อย

รายการ		งบการเงินรวม		
		2562	2561	2560
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	(เท่า)	1.61	0.41	0.48
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	(เท่า)	1.57	0.29	0.39
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	(เท่า)	0.30	0.26	0.25
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	(เท่า)	5.73	5.66	5.63
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	(วัน)	63	64	64
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	(เท่า)	-	-	-
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	(วัน)	-	-	-
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	(เท่า)	3.93	3.00	3.10
ระยะเวลาชำระหนี้	(วัน)	92	120	118
Cash Cycle	(วัน)	(29)	(56)	(55)
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)				
อัตรากำไรขั้นต้น	%	35.59	37.39	36.72
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	%	6.91	13.00	13.72
อัตรากำไรอื่น	%	47.83	18.73	4.68
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	%	383.29	171.05	142.90
อัตรากำไรสุทธิต่อรายได้รวม	%	20.85	22.19	14.73
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	36.73	29.77	20.80
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)				
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	11.84	9.50	5.49
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	%	33.61	26.90	21.22
อัตราการใช้หนี้ของสินทรัพย์	(เท่า)	0.57	0.43	0.37
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio)				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	(เท่า)	2.30	1.88	2.46
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	(เท่า)	12.26	6.06	5.68
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis)	(เท่า)	0.29	0.17	0.34
% Growth Ratio				
สินทรัพย์รวม	%	32.11	4.63	6.35
หนี้สินรวม	%	41.07	(3.91)	(0.95)
รายได้จากการขายและบริการ	%	1.00	3.23	11.61
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	13.92	13.51	6.65
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	%	47.88	82.39	(10.27)

การวิเคราะห์และคำอธิบาย ของฝ่ายจัดการ (MD&A)

13. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ (MD&A)

ภาพรวม

ในช่วงที่ผ่านมาตลาดบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในประเทศไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากนโยบายภาครัฐที่สนับสนุนและส่งเสริมด้านเศรษฐกิจดิจิทัล รวมไปถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ปัจจุบันหันมาใช้สื่อออนไลน์ในการทำธุรกรรมต่างๆ มากขึ้น ทั้งในการดำเนินธุรกิจและชีวิตประจำวัน ทำให้มีความต้องการใช้บริการอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปีที่ผ่านมาตลาดบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีการแข่งขันสูงขึ้น โดยกลุ่มบริษัท AIS ผู้ให้บริการรายใหม่เริ่มเข้ามาทำตลาดอย่างจริงจัง นอกเหนือจากผู้ประกอบการหลักในตลาดเดิม 3 ราย ได้แก่ TRUE TOT และ 3BB ซึ่งผู้ให้บริการเหล่านี้เน้นการทำตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงกับฐานลูกค้าผู้ใช้บริการโทรศัพท์เดิมของตน โดยเสนอแพคเกจร่วมกับบริการเสริมอื่นๆ

ในส่วนของ 3BB นั้น บริษัทได้เน้นการขยายโครงข่ายใยแก้วนำแสงและการให้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตด้วยเทคโนโลยี FTTx ซึ่งสามารถรองรับการให้บริการในระดับความเร็วสูงได้ บริษัทคงเน้นความเป็นผู้นำตลาดในการปรับเพิ่มความเร็วด้วยคุณภาพและราคาที่คุ้มค่า ซึ่งสามารถกันดีได้จากรางวัล The Best Fixed Internet Performances in 2019 จาก nPerf ประเทศฝรั่งเศส และเพื่อรองรับความต้องการของลูกค้าให้มากยิ่งขึ้น บริษัทได้มุ่งพัฒนาบริการเสริมในหลายรูปแบบอย่างต่อเนื่องโดยได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจร่วมกับ KT Corporation และบริษัท โมโน เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน) โดยคาดว่าบริการ IPTV จะเป็นบริการเสริมซึ่งจะสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตของ 3BB รวมทั้งช่วยลดอัตราการยกเลิกการใช้บริการของลูกค้า (Churn) นอกจากนี้ความร่วมมือกับบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ก็จะเป็นการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานซึ่งเป็นจุดแข็งที่แต่ละฝ่ายมีอยู่ร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการนำเสนอแพคเกจอินเทอร์เน็ต FTTx ร่วมกับ DTAC เพื่อขยายฐานลูกค้าผ่านความร่วมมือระหว่างกัน การดำเนินงานดังกล่าวไม่เพียงแต่จะเป็นการเพิ่มโอกาสสำหรับธุรกิจใหม่ๆ แต่ยังช่วยเพิ่มช่องทางในการสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มบริษัทอีกด้วย

ณ สิ้นปี 2562 จำนวนลูกค้าที่ใช้บริการ 3BB มีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 3.18 ล้านราย จำนวนลูกค้าเพิ่มขึ้นสุทธิ (Net Additional Subscriber) ในปี 2562 อยู่ที่ประมาณ 236,000 ราย โดยส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx ซึ่งในปี 2562 มีจำนวนเพิ่มขึ้นสุทธิประมาณ 875,000 ราย ทำให้ ณ สิ้นปี 2562 ลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx มีจำนวนประมาณ 1.90 ล้านราย คิดเป็นร้อยละ 60 ของจำนวนลูกค้าที่ใช้บริการซึ่งเติบโตขึ้นอย่างมากเมื่อเทียบกับสิ้นปี 2561 ที่มีลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx อยู่ที่ร้อยละ 35 ที่ผ่านมามีการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแก่ลูกค้าที่ใช้บริการ 3BB จากเดิมที่ใช้บริการเทคโนโลยี xDSL มาเป็น FTTx รวมทั้งมีการปรับเพิ่มความเร็วและออกแพคเกจการใช้งานที่หลากหลาย พร้อมทั้งมีบริการเสริมและสิทธิประโยชน์ต่างๆ เพื่อเป็นทางเลือกให้กับลูกค้ามากขึ้น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนอกจากจะช่วยรักษาฐานลูกค้าเดิม สร้างความพึงพอใจและลดอัตราการยกเลิก (Churn) ของลูกค้าแล้ว ยังจะเป็นการเพิ่มฐานลูกค้าที่ใช้บริการ 3BB ให้เติบโตต่อไปในอนาคต

การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตของบริษัททำให้รายได้รวมจากการดำเนินงานในปี 2562 เติบโตเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2561 แต่เนื่องจากในระหว่างปีบริษัทมีค่าเช่าเส้นใยแก้วนำแสงที่จ่ายให้กับ JASIF เพิ่มขึ้นจากค่าเช่าเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่มที่ TTTBB ได้ขายเข้ากองทุนเพิ่มเติมในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2562 นอกจากนี้บริษัทมีการลงทุนขยายโครงข่ายในการบริการ ทำให้ต้นทุนค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์ดังกล่าวมีจำนวนเพิ่มขึ้น รวมทั้งการรับรู้ส่วนแบ่งกำไรจากเงิน

ลงทุนใน JASIF ที่ลดลง เนื่องจากบริษัทมีการลดสัดส่วนการถือเงินลงทุนในระหว่างปี (ในเดือนพฤษภาคม 2562 บริษัทได้ลดสัดส่วนการถือเงินลงทุนใน JASIF คงเหลือร้อยละ 19 และรับรู้กำไรจากการขายเงินลงทุนดังกล่าว) ส่งผลให้กำไรจากการดำเนินงานของบริษัทในปี 2562 ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2561 กำไรก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษีเงินได้ และค่าเสื่อมราคาเมื่อเทียบกับรายได้ (EBITDA Margin) ในปี 2562 อยู่ที่ร้อยละ 40 ทั้งนี้บริษัทมีการพัฒนาต่อยอดการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง โดยพยายามพัฒนาบริการเสริมเพิ่มเติมเพื่อเป็นทางเลือกให้กับลูกค้า ซึ่งคาดว่าจะสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ธุรกิจของกลุ่มบริษัทได้ในอนาคต และจะเป็นการเพิ่มความสามารถในการเติบโตของรายได้และโอกาสในการทำกำไร นอกจากนี้บริษัทจะพยายามบริหารจัดการต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพื่อรักษาความสามารถในการทำกำไรในระดับที่ดี เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทและผู้ถือหุ้นของบริษัทต่อไป

ในส่วนของการขายทรัพย์สินสิ้นเปลืองแล้วนำแสวงส่วนเพิ่มให้กับ JASIF ซึ่งที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินการไปแล้วนั้น บริษัทได้ดำเนินการขายและส่งมอบทรัพย์สินสิ้นเปลืองแล้วนำแสวงส่วนเพิ่มให้กับ JASIF จำนวน 700,000 คอร์กิโลเมตรแล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อยเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2562 ที่ผ่านมา และบริษัทได้บันทึกกำไรจากการขายทรัพย์สินดังกล่าวเรียบร้อยแล้วในไตรมาส 4 ปี 2562 โดยบริษัทได้เข้าซื้อหน่วยลงทุนเพิ่มทุนของ JASIF (ตามสิทธิ) จำนวน 475 ล้านหน่วย ปัจจุบันบริษัทถือหน่วยลงทุน JASIF จำนวน 1,520 ล้านหน่วย หรือคิดเป็นร้อยละ 19 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมด การเข้าซื้อหน่วยลงทุน JASIF ดังกล่าวทำให้บริษัทได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปเงินปันผลด้วย

ผลการดำเนินงาน

ในปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรจากการดำเนินงานจำนวน 1,256 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 46 เมื่อเทียบกับปี 2561 ที่มีกำไรจากการดำเนินงานจำนวน 2,339 ล้านบาท กำไรจากการดำเนินงานดังกล่าวเมื่อรวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน (ยอดสุทธิกับภาษีเงินได้) จำนวน 7,233 ล้านบาท กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม (JASIF) จำนวน 1,732 ล้านบาท กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนของบริษัทย่อยจำนวน 532 ล้านบาท ปรับปรุงสำรองประกันรายได้ค่าเช่า OFC ของกองทุน จากการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานอัตราการเพิ่มของค่าเช่า จำนวน 497 ล้านบาท และหักสำรองหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญของบริษัทย่อย จำนวน 247 ล้านบาท สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน จำนวน 165 ล้านบาท (บันทึกไว้ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2562) สำรองผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องการกลับคำพิพากษาศาลฎีกา จำนวน 831 ล้านบาท ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและหลักความระมัดระวัง (โดยบริษัทได้บันทึกหนี้สินเพิ่มเติม จำนวน 670 ล้านบาทสำหรับเจ้าหนี้ 3 ราย ซึ่งบริษัทได้เข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความ และบันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติม จำนวน 161 ล้านบาทสำหรับเจ้าหนี้ 2 รายซึ่งอยู่ระหว่างการเจรจาประนีประนอมยอมความ) บันทึกหนี้สินเพิ่มเติมจากคดีความของบริษัทย่อย จำนวน 149 ล้านบาท (ซึ่งแสดงไว้ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร) บันทึก Deferred Tax ของบริษัทย่อย จำนวน 2,593 ล้านบาท ในจำนวนนี้รวมการบันทึกด้อยค่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของ TTTBB จำนวน 2,608 ล้านบาทแล้ว เป็นผลให้บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิประจำปี 2562 จำนวน 7,265 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 48 เมื่อเทียบกับปี 2561 ที่มีกำไรสุทธิจำนวน 4,913 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2562	2561	อัตรา เปลี่ยนแปลง
กำไรจากการดำเนินงาน	1,256	2,339	(46)
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	532	48	1,008
กำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน	13,975	-	100
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	1,732	3,650	(53)
ปรับปรุงสำรองประกันรายได้ค่าเช่า OFC ของกองทุนในส่วนของกรมเพิ่มอัตราค่าเช่า	497	31	1,503
ผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องการกลับคำพิพากษาศาลฎีกา	(831)	(613)	36
ผลเสียหายจากคดีฟ้องร้อง	149	-	100
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	165	-	100
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	(247)	(231)	7
ผลกระทบภาษีเงินได้	(2,593)	(311)	734
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	7,265	4,913	48
กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้น (บาท)	0.90	0.63	43

ผลการดำเนินงานแยกตามประเภทของกลุ่มธุรกิจ

ผลการดำเนินงานแยกตามประเภทของกลุ่มธุรกิจในปี 2562 และ 2561 เป็นดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัทในเครือ	รายได้รวม		
	2562	2561	อัตรา เปลี่ยนแปลง
ธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง			
1. บริษัท ทริปเปิ้ลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)	14,553	514	2,737
2. บริษัท ทริปเปิ้ลที อินเทอร์เน็ต จำกัด	17,071	16,859	1
รวม	31,624	17,373	82
ธุรกิจให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม			
1. บริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	2	20	(90)
2. บริษัท ไทย ลองดิสแทนส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	5	-	100
3. บริษัท จัสเทล เน็ตเวิร์ค จำกัด	676	661	2
4. บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด	201	208	(3)
5. บริษัท อควิเมนต์ จำกัด	5	4	25
6. บริษัท เอเชียส รีเอนเนล เซอร์วิสเชส จำกัด	30	44	(32)
รวม	919	937	(2)
ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม			
1. บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)	29	19	53
2. บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชั่นส์ จำกัด	23	20	15
รวม	52	39	33
ธุรกิจอื่นๆ			
1. บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (มหาชน)	2,098	3,649	(43)
2. บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด	145	146	(1)
3. อื่นๆ ¹⁾	1	-	100
รวม	2,244	3,795	(41)
รวมทั้งสิ้น	34,839	22,144	57

หมายเหตุ : ¹⁾ ประกอบด้วย TJP, JIOC, MCS, ทรีบีบี, ACT, 3BB TV

รายได้

ในปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้รวม 34,839 ล้านบาท (รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน จำนวน 13,975 ล้านบาท กำไรจากการขายเงินลงทุน JASIF จำนวน 1,732 ล้านบาท และกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน จำนวน 532 ล้านบาท) เมื่อเทียบกับรายได้รวมในปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 22,144 ล้านบาท เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 57 โดยรายละเอียดของรายได้รวมเป็นดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2562	2561	อัตราเปลี่ยนแปลง
รายได้จากการขายและการบริการ	18,175	17,995	1
กำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน	13,975	-	100
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	1,732	3,650	(53)
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	532	48	1,008
รายได้จากดอกเบี้ยรับ	32	27	19
รายได้อื่นๆ	394	424	(7)
รวมทั้งสิ้น	34,839	22,144	57

รายได้จากการขายและการบริการ

ในปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากการขายและการบริการ จำนวน 18,175 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 17,995 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 โครงสร้างรายได้จากการขายและการบริการในปี 2562 ส่วนใหญ่จะมาจากธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงโดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 94 ของรายได้จากการขายและการบริการรวม รายได้จากการขายและการบริการแยกตามประเภทของกลุ่มธุรกิจเป็นดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

กลุ่มธุรกิจ	2562	2561	อัตราเปลี่ยนแปลง
ธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	17,139	16,916	1
ธุรกิจให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม	850	899	(5)
ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม	43	35	23
ธุรกิจอื่นๆ	143	145	(1)
รวมทั้งสิ้น	18,175	17,995	1

รายได้จากธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในปี 2562 อยู่ที่ 17,139 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งรายได้จากการขายและการบริการอยู่ที่ 16,916 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 เนื่องจากจำนวนลูกค้าที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีจำนวนเพิ่มขึ้น ในปี 2562 จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตของ TTTBB มีจำนวนเพิ่มขึ้นสุทธิ (Net Additional Subscriber) จำนวนประมาณ 236,000 ราย (ยอดสุทธิหลังตัดหนี้สูญในปี 2562 จำนวนประมาณ 80,000 ราย) โดยส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของลูกค้า FTTx ในปี 2562 ลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx เพิ่มขึ้นสุทธิมีจำนวนประมาณ 875,000 ราย เมื่อเทียบกับปี 2561 ที่เพิ่มขึ้นสุทธิประมาณ 709,000 ราย

ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2562 จำนวนลูกค้าที่ใช้บริการ 3BB มีจำนวนประมาณ 3.18 ล้านราย ในจำนวนนี้เป็นลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx จำนวน 1.90 ล้านราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60 เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2561 ซึ่งสัดส่วนลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx อยู่ที่ร้อยละ 35 โดยในช่วงที่ผ่านมา TTTBB ได้ดำเนินการ upgrade ลูกค้าที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจากเทคโนโลยี xDSL มาเป็น FTTx รวมทั้งมีการปรับเพิ่มความเร็วในการให้บริการและออกแพคเกจ 3BB Fiber ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มทางเลือกให้แก่ลูกค้าให้มากขึ้น

สำหรับธุรกิจให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม (Telecom Network & Service Provider) ในปี 2562 รายได้จากการขายและบริการอยู่ที่ 850 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งรายได้จากการขายและบริการอยู่ที่ 899 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 5 ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม (System Integration) รายได้จากการขายและบริการอยู่ที่ 43 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งมีรายได้จากการขายและบริการจำนวน 35 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23 และสำหรับกลุ่มธุรกิจอื่นๆ รายได้จากการขายและบริการในปี 2562 อยู่ที่ 143 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งมีรายได้จากการขายและบริการจำนวน 145 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 1

กำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน

ในปี 2562 บริษัทมีการบันทึกกำไรจากการขายทรัพย์สินเงินปันโยแก้วนำแสงส่วนเพิ่ม จำนวน 10,441 ล้านบาท (ยอดสุทธิจากภาษีเงินได้) และรับรู้ในงบการเงินรวม จำนวน 7,233 ล้านบาท (เป็นยอดสุทธิจากภาษีเงินได้และไม่รวมสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนของ JAS ใน JASIF ซึ่งปัจจุบันถืออยู่จำนวน 1,520 ล้านหน่วย คิดเป็นร้อยละ 19 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมด) โดย TTTBB ได้เข้าทำสัญญาซื้อขายทรัพย์สินเงินปันโยแก้วนำแสงส่วนเพิ่ม (JASIF) จำนวน 700,000 คอร์กิโลเมตร มูลค่าซื้อขายรวม 38,000 ล้านบาท แล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้วในเดือนพฤศจิกายน 2562

รายได้อื่นๆ

ในปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้อื่นๆ (ไม่รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน จำนวน 13,975 ล้านบาทและกำไรจากการขายเงินลงทุน JASIF จำนวน 1,732 ล้านบาท) รวม 958 ล้านบาท ประกอบไปด้วยรายได้ค่าบริหารดูแลและบำรุงรักษาทรัพย์สิน จำนวน 264 ล้านบาท กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน จำนวน 532 ล้านบาท ดอกเบี้ยรับ จำนวน 32 ล้านบาท และอื่นๆ จำนวน 131 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งรายได้อื่นๆ อยู่ที่ 498 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 92

ค่าใช้จ่าย

ในปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อย มีค่าใช้จ่ายรวมอยู่ที่ 18,197 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่จำนวน 16,863 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 8 รายละเอียดค่าใช้จ่ายประกอบด้วย

รายการ	2562	2561	หน่วย : ล้านบาท
			อัตราเปลี่ยนแปลง
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน :			
- ต้นทุนขายและบริการ	11,706	11,267	4
- ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริการ	1,296	1,279	1
- ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	4,118	3,473	19
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	17,120	16,019	7
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	247	231	7
ผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	831	613	36
ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น	18,197	16,863	8

- ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานในปี 2562 อยู่ที่ 17,120 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่จำนวน 16,019 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 ประกอบด้วย
  - 1) ต้นทุนขายและบริการ ในปี 2562 อยู่ที่ 11,706 ล้านบาท เทียบกับปี 2561 ซึ่งต้นทุนขายอยู่ที่ 11,267 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 โดยต้นทุนหลักๆ ที่เพิ่มขึ้น เนื่องมาจากค่าเช่าเส้นใยแก้วนำแสงตามสัญญาเช่ากับ JASIF ที่บันทึกในปี 2562 เพิ่มขึ้นจากการเช่าเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่ม (ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2562 โดยค่าเช่าดังกล่าวแสดงเป็นยอดสุทธิหลังหักรายการตัดจำหน่ายสำรองประกันรายได้ค่าเช่าและปรับเพิ่มรายการบันทึกสำรองประกันรายได้ค่าเช่า OFC ของ JASIF จากการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานอัตราการเพิ่มของค่าเช่า) และ ค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์โครงข่ายซึ่งเพิ่มขึ้นจากการขยายโครงข่ายของ TTTBB โดยอัตรากำไรขั้นต้น (Gross Margin) ในปี 2562 อยู่ที่ร้อยละ 36 เทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 37
  - 2) ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริการ และค่าใช้จ่ายในการบริหารในปี 2562 อยู่ที่ 5,414 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 4,752 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14 โดยในระหว่างปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีการบันทึกสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน จำนวน 165 ล้านบาท เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2562 และบันทึกหนี้สินเพิ่มเติมจากคดีความของบริษัทย่อย จำนวน 149 ล้านบาท ไว้ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร
- ในปี 2562 บริษัทย่อยมีการบันทึกสำรองหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ จำนวน 247 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นรายการของ TTTI ซึ่งบริษัทมีนโยบายในการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญทั้งจำนวนสำหรับลูกหนี้ที่มีการค้างชำระเกิน 3 เดือน
- ในปี 2562 บริษัทบันทึกสำรองผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องการกลับคำพิพากษาศาลฎีกา จำนวน 831 ล้านบาท ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและหลักความระมัดระวัง โดยบริษัทได้บันทึกหนี้สินเพิ่มเติม จำนวน 670 ล้านบาทสำหรับเจ้าหนี้ 3 ราย ซึ่งบริษัทได้เข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความ และบันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติม จำนวน 161 ล้านบาท สำหรับเจ้าหนี้ที่เหลือ 2 รายซึ่งอยู่ระหว่างการเจรจาประนีประนอมยอมความ

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

ในปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายทางการเงินจำนวน 1,128 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 744 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 52 เนื่องจากค่าธรรมเนียมและดอกเบี้ยจ่ายสำหรับเงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคาร (Bridge Loan) ซึ่งบริษัทได้กู้เงินจากสถาบันการเงินเพื่อซื้อหน่วยลงทุน JASIF เพิ่มเติม (ตามสิทธิ) ในไตรมาส 4 ปี 2562

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ

ในปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิรวม 7,265 ล้านบาท (รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุนและกำไรจากการขายเงินลงทุน JASIF) เทียบกับปี 2561 ซึ่งมีผลกำไรสุทธิ 4,913 ล้านบาท โดยธุรกิจการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีกำไรสุทธิในปี 2562 จำนวน 6,300 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 4,753 ล้านบาท ธุรกิจการให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคมขาดทุนสุทธิในปี 2562 จำนวน 40 ล้านบาท เมื่อเทียบกับกำไรสุทธิในปี 2561 จำนวน 1,176 ล้านบาท ขาดทุนสุทธิเพิ่มขึ้นจำนวน 1,216 ล้านบาท ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคมมีกำไรสุทธิในปี 2562 จำนวน 10 ล้านบาท ลดลงจากปี 2561 จำนวน 9 ล้านบาท ในส่วนของธุรกิจอื่นๆ กำไรสุทธิในปี 2562 อยู่ที่ 17,785 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 9,149 ล้านบาท เมื่อหักรายการระหว่างกันแล้ว บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิในปี 2562 จำนวน 7,265 ล้านบาท และเมื่อคิดเป็นร้อยละของรายได้รวม (ไม่รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุนและกำไรจากการขายเงินลงทุน JASIF) แล้ว อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin) ในปี 2562 จะอยู่ที่ร้อยละ 38

ฐานะการเงิน

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวม 69,874 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 52,890 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 32 สินทรัพย์รวมของบริษัทและบริษัทย่อยประกอบด้วย

รายการ	31 ธันวาคม 2562		31 ธันวาคม 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละของสินทรัพย์รวม	ล้านบาท	ร้อยละของสินทรัพย์รวม
สินทรัพย์หมุนเวียน	27,949	40	5,832	11
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	35,764	51	37,987	72
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ	6,160	9	9,071	17

ณ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์หมุนเวียนจำนวน 27,949 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 40 ของสินทรัพย์รวม เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 5,832 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 22,117 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 379 เนื่องจาก

- เงินสดและเงินฝากธนาคาร เพิ่มขึ้นจำนวน 23,109 ล้านบาท โดยระหว่างปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินรับสุทธิจากการดำเนินงานจำนวน 4,814 ล้านบาท มีเงินสดรับจากกิจกรรมลงทุน จำนวน 38,900 ล้านบาท (ส่วนใหญ่มาจากเงินสดรับจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน (สุทธิจากค่าใช้จ่ายในการขาย) จำนวน 36,248 ล้านบาท และเงินสดรับจากการขายเงินลงทุนใน JASIF จำนวน 248 ล้านบาท ในช่วงเดือนพฤษภาคม 2562 จำนวน 2,517 ล้านบาท) มีเงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคารของบริษัทย่อย จำนวน 2,032 ล้านบาท มีเงินสดรับจากการเพิ่มทุนและเงินสดรับล่วงหน้าจากการเพิ่มทุนรวมจำนวน 258 ล้านบาท หักกลับกับ เงินสดใช้ไปในการลงทุนในอุปกรณ์สำหรับการขยายโครงข่ายของบริษัทย่อย จำนวน 2,478 ล้านบาท เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนในบริษัทร่วม (JASIF) จำนวน 4,275 ล้านบาท (บริษัทได้เข้าซื้อหน่วยลงทุนเพิ่มทุนของ JASIF (ตามสิทธิ) จำนวน 475 ล้านบาท ที่ราคา 9 บาทต่อหน่วย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมด) จ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาวจากธนาคาร เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ เจ้าหนี้ตามสัญญาประเมินประណอมยอความหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน และดอกเบี้ยจ่าย รวมจำนวน 11,394 ล้านบาท (ในจำนวนนี้เป็นการจ่ายชำระคืนเงินกู้ระยะยาวของบริษัทย่อยจำนวน 2,065 ล้านบาท) นอกจากนั้นในระหว่างปีบริษัทและบริษัทย่อยมีการจ่ายปันผลให้กับผู้ถือหุ้น คิดเป็นเงินรวมประมาณ 4,749 ล้านบาท
- ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า เพิ่มขึ้นประมาณ 56 ล้านบาท

สินทรัพย์หมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวเมื่อหักกลับกับสินทรัพย์หมุนเวียนที่ลดลง จำนวน 1,048 ล้านบาท เกิดจากลูกหนี้กรรมสรรพากรลดลงจำนวน 888 ล้านบาท ภาษีซื้อซึ่งไม่ถึงกำหนดชำระลดลงจำนวน 133 ล้านบาท ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นลดลงจำนวน 13 ล้านบาท เงินลงทุนชั่วคราวลดลงจำนวน 9 ล้านบาท และสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นลดลงจำนวน 4 ล้านบาท ทำให้สินทรัพย์หมุนเวียนมีจำนวนเพิ่มขึ้นสุทธิ จำนวน 22,117 ล้านบาท

ในส่วนของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นนั้น ได้รวมยอดลูกหนี้การค้าจากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนระหว่าง JSTC และทีโอที จำนวน 2,518 ล้านบาท ซึ่งปัจจุบันมีข้อโต้แย้งในเรื่องการชำระส่วนแบ่งรายได้ ทั้งนี้เดือนพฤษภาคม 2562 JSTC ได้รับคำชี้ขาดจากสถาบันอนุญาโตตุลาการให้ทีโอทีชำระยอดคงค้างรวมเป็นจำนวนเงินประมาณ 3,395 ล้านบาท และคิดดอกเบี้ยสำหรับยอดคงค้างดังกล่าวในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ต่อไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น และให้ JSTC ชำระเงินค่าเสียหายแก่ทีโอทีเป็นจำนวนเงิน 16 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ต่อมาเดือนกรกฎาคม 2562 ทีโอทีได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลเพิกถอนคำชี้ขาดสถาบันอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง

ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง สำหรับลูกหนี้ส่วนที่เหลือซึ่งส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้การค้าของ TTTI นั้น บริษัทได้พิจารณาตั้งสำรองค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้แล้ว โดยการพิจารณาตั้งสำรองค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ที่มียอดค้างชำระเกินกว่า 3 เดือน

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีจำนวน 35,764 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 51 ของสินทรัพย์รวม ลดลงเมื่อเทียบกับสิ้นปี 2561 จำนวน 2,223 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6 โดยในระหว่างปี 2562 TTTBB ได้โอนขายและส่งมอบทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่มให้แก่ JASIF จำนวน 700,000 คอร์กิโลเมตร แล้วเสร็จเรียบร้อยในเดือนพฤศจิกายน 2562 มูลค่าทางบัญชีประมาณ 2,470 ล้านบาท ทั้งนี้ในปีที่ผ่านมา TTTBB ได้ลงทุนขยายโครงข่ายเส้นใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) ให้ครอบคลุมพื้นที่ให้บริการทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาโครงข่ายในการให้บริการและพัฒนาบริการเสริมอื่นๆ ซึ่งในการจัดซื้ออุปกรณ์ดังกล่าวจะใช้วงเงินสินเชื่อระยะสั้นประเภท Letter of Credit (L/C) และ Trust Receipt (T/R) สำหรับการจัดซื้ออุปกรณ์จากต่างประเทศ และสินเชื่อประเภท Domestic Letter of Credit (DL/C) และตั๋วสัญญาใช้เงิน (P/N) สำหรับการสั่งซื้ออุปกรณ์ในประเทศ รวมทั้งสินเชื่อจากผู้จำหน่ายอุปกรณ์ (Supplier Credit) โดยการเข้าทำสัญญาซื้ออุปกรณ์จากผู้จำหน่ายอุปกรณ์ กำหนดชำระเงินภายใน 1-3 ปี ในปี 2562 มีการชำระเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ตามสัญญาดังกล่าวไปแล้วจำนวน 5,138 ล้านบาท และในปี 2563 จะต้องชำระอีกจำนวน 1,626 ล้านบาท ซึ่งบันทึกไว้ในรายการเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

สำหรับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ ณ สิ้นปี 2562 อยู่ที่ 6,160 ล้านบาท ลดลงจากปี 2561 จำนวน 2,911 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 32 สาเหตุหลักเนื่องจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งลดลงจำนวน 2,637 ล้านบาท ในจำนวนนี้รวมการบันทึกด้อยค่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของ TTTBB จำนวน 2,608 ล้านบาท ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายซึ่งลดลงจำนวน 305 ล้านบาท เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน ซึ่งลดลงจำนวน 66 ล้านบาท และเงินลงทุนในบริษัทร่วม (JASIF) ซึ่งในงบการเงินรวมจะแสดงตามวิธีส่วนได้เสีย (Equity Method) ลดลงจำนวน 20 ล้านบาท โดยในระหว่างปี 2562 บริษัทได้จำหน่ายเงินลงทุนดังกล่าวจำนวน 248 ล้านบาท (สัดส่วนการถือหน่วยลงทุนลดลงจากร้อยละ 23.51 เป็นร้อยละ 19) รวมทั้งได้เข้าซื้อหน่วยลงทุนเพิ่มทุนของ JASIF (ตามสิทธิ) จำนวน 475 ล้านบาท ปัจจุบันบริษัทถือหน่วยลงทุน JASIF ทั้งสิ้นจำนวน 1,520 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมด ขณะที่สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ ได้แก่ ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น เพิ่มขึ้นจำนวน 118 ล้านบาท

หนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินรวมทั้งสิ้นจำนวน 48,690 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 34,514 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 41 รายละเอียดดังนี้

รายการ	31 ธันวาคม 2562		31 ธันวาคม 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละของหนี้สินรวม	ล้านบาท	ร้อยละของหนี้สินรวม
หนี้สินหมุนเวียน (ไม่รวมหนี้สินระยะยาวและสำรองประกันรายได้ค่าเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี)	11,434	23	6,098	18
หนี้สินระยะยาว	7,991	16	13,721	40
สำรองประกันรายได้ค่าเช่า	26,362	54	12,423	36
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นๆ	2,902	6	2,272	7
หนี้สินรวม	48,690	100	34,514	100

หนี้สินหมุนเวียน (ไม่รวมหนี้สินระยะยาวและสำรองประกันรายได้ค่าเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี) ณ สิ้นปี 2562 อยู่ที่ 11,434 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน 5,336 ล้านบาทเมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งมีหนี้สินหมุนเวียนอยู่ที่ 6,098 ล้านบาท หนี้สินหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เนื่องจาก

- ภาษีเงินได้ค้างจ่าย เพิ่มขึ้นจำนวน 5,750 ล้านบาท เนื่องจากการบันทึกภาษีเงินได้ค้างจ่ายของกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน ของ TTTBB
- เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคาร เพิ่มขึ้นจำนวน 636 ล้านบาท จากการสั่งซื้ออุปกรณ์จากผู้จำหน่ายอุปกรณ์ของบริษัทย่อย
- ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง เพิ่มขึ้นจำนวน 359 ล้านบาท
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น เพิ่มขึ้นจำนวน 120 ล้านบาท

หนี้สินหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวเมื่อหักลบกับหนี้สินหมุนเวียนที่ลดลงจากการดำเนินงานปกติ เช่น เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นซึ่งลดลงจากการดำเนินธุรกิจปกติ จำนวน 918 ล้านบาท เงินกู้ยืมระยะสั้น ซึ่งลดลงจำนวน 571 ล้านบาท โดยในระหว่างปี 2562 บริษัทได้ชำระคืนเงินกู้ยืมดังกล่าวครบทั้งจำนวนแล้ว รายได้รับล่วงหน้าจากลูกค้า ซึ่งลดลงจำนวน 20 ล้านบาท และภาษีขายที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ ซึ่งลดลงจำนวน 19 ล้านบาท สุทธิแล้วทำให้หนี้สินหมุนเวียนของบริษัทและบริษัทย่อยเพิ่มขึ้นจำนวน 5,336 ล้านบาท

หนี้สินระยะยาว ณ สิ้นปี 2562 อยู่ที่ 7,991 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2561 จำนวน 5,729 ล้านบาท เนื่องจากในระหว่างปีบริษัทและบริษัทย่อยมีการชำระคืนเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน รวมถึงเงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร หนี้สินระยะยาวจำนวน 7,991 ล้านบาท ได้รวมเจ้าหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความซึ่งเดิมบริษัทบันทึกไว้ในประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา โดยในระหว่างปีบริษัทได้เข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความ สำหรับเจ้าหนี้ 3 ราย จึงได้บันทึกหนี้สินเพิ่มเติมในบัญชีเจ้าหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ (เดิมบันทึกในบัญชีประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา)

ในส่วนของสัญญาเงินกู้ระยะยาวของบริษัท กำหนดให้บริษัทจะต้องดำรงอัตราส่วนทางการเงิน เช่น ความสามารถในการชำระหนี้ (Debt Service Coverage Ratio) และอัตราส่วนหนี้สินสุทธิ (Net Debt) ต่อกำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงิน ภาษี ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (EBITDA) เป็นต้น ซึ่ง ณ สิ้นปี 2562 บริษัทสามารถดำรงอัตราส่วนทางการเงินตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ได้

สำรองประกันรายได้ค่าเช่า (เป็นการตั้งสำรองหนี้สินตามเงื่อนไขของสัญญาประกันรายได้ค่าเช่ากับ JASIF สำหรับ OFC จำนวนร้อยละ 20 ของ OFC ทั้งหมด) ณ สิ้นปี 2562 อยู่ที่ 26,362 ล้านบาท เทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 12,423 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน 13,939 ล้านบาท เนื่องจากการตั้งสำรองในส่วนของสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าสำหรับทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่ม โดยในระหว่างปี TTTBB มีการตัดจำหน่ายสำรองดังกล่าวจำนวน 1,658 ล้านบาท นอกจากนี้ในระหว่างปีมีการปรับปรุงรายการสำรองประกันรายได้ค่าเช่าจากการเปลี่ยนแปลงสมมติฐาน (อัตราเงินเฟ้อและอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล) ซึ่งมีผลกระทบต่ออัตราการเพิ่มของค่าเช่าและอัตราคิดลด รวมจำนวน 16 ล้านบาท โดยรายการดังกล่าวแสดงหักลบไว้ในต้นทุนค่าเช่าเส้นใยแก้วนำแสงกับ JASIF

หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นๆ ณ สิ้นปี 2562 อยู่ที่ 2,902 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 630 ล้านบาท มาจากการบันทึกสำรองค่าขออนุญาตพาดสายเส้นใยแก้วนำแสงซึ่งเพิ่มขึ้นจำนวน 548 ล้านบาท สำรองค่าใช้จ่ายและค่าเช่าที่อ้อยสายที่เกี่ยวข้องกับการย้ายเส้นใยแก้วนำแสงลงดินซึ่งเพิ่มขึ้นจำนวน 347 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากการขายทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงเพิ่มเติมให้แก่ JASIF สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเพิ่มขึ้นจำนวน 330 ล้านบาท เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2562 เป็นต้นไป และหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นซึ่งเพิ่มขึ้นจำนวน 33 ล้านบาท ขณะที่ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกาลดลงจำนวน 527 ล้านบาท เนื่องจากปัจจุบันบริษัทได้เข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับเจ้าหนี้ 3 รายเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงได้

บันทึกรายการหนี้สินเพิ่มเติมไว้ในเจ้าหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ สำหรับเจ้าหนี้อีก 2 ราย ซึ่งยังอยู่ระหว่างการเจรจาประนีประนอมยอมความ ยังคงบันทึกรายการไว้ในประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา และเงินมัดจำรับจากลูกค้าซึ่งลดลง 101 ล้านบาท

นอกเหนือจากหนี้สินที่ปรากฏในงบแสดงฐานะการเงินแล้ว บริษัทและบริษัทย่อยมีภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งเกี่ยวกับการลงทุนในอุปกรณ์โทรคมนาคมและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องสำหรับการดำเนินงาน โดยในส่วนของภาระผูกพันเกี่ยวกับการจัดซื้ออุปกรณ์และสัญญาเช่าดำเนินงานและสัญญาบริการนั้น เป็นรายการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจปกติของบริษัทและบริษัทย่อย รวมทั้งเป็นไปตามข้อตกลงระหว่างบริษัทย่อยและ JASIF ในส่วนของข้อพิพาทตามแผนฟื้นฟูกิจการของบริษัทนั้น บริษัทได้พิจารณาบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในงบการเงินไว้เพียงพอและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันแล้ว (รายละเอียดปรากฏตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 34)

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ สิ้นปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 21,184 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 2,808 ล้านบาท ประกอบด้วย

- ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้วจำนวน 4,083 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2561 จำนวน 90 ล้านบาท จากหุ้นเพิ่มทุนจากการแปลงสภาพใบสำคัญแสดงสิทธิ JAS-W3 ซึ่งบริษัทได้ดำเนินการจดทะเบียนเพิ่มทุนที่ชำระแล้วกับกระทรวงพาณิชย์ในระหว่างปี 2562 จำนวน 180.4 ล้านหุ้น (สำหรับการแปลงสภาพ JAS-W3 ในเดือนธันวาคม 2561 เดือนมีนาคม มิถุนายน และกันยายน 2562)
- เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้นจำนวน 162 ล้านบาท จากการแปลงสภาพ JAS-W3 ในเดือนธันวาคม 2562 จำนวน 37.8 ล้านหน่วย (คิดเป็นหุ้นสามัญจำนวน 45 ล้านหุ้น ที่ราคาแปลงสภาพหุ้นละ 3.605 บาท)
- ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ จำนวน 7,761 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 570 ล้านบาท จากการบันทึกส่วนต่างของราคาแปลงสภาพ JAS-W3 กับราคาพาร์ (0.50 บาท) (ซึ่งอยู่ที่ 3.167 บาทต่อหุ้นในเดือนธันวาคม 2561 ราคา 3.105 บาทต่อหุ้นในเดือนมีนาคม มิถุนายนและกันยายน 2562) ของหุ้นเพิ่มทุนจากการแปลงสภาพ JAS-W3 ที่ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนแล้วในระหว่างปี (จำนวน 180.4 ล้านหุ้น)
- กำไรสะสมจัดสรรแล้วและยังไม่จัดสรร จำนวน 7,888 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 2,564 ล้านบาท เป็นสำรองตามกฎหมายจำนวน 1,569 ล้านบาท (ในระหว่างปีมีการจัดสรรสำรองตามกฎหมายจำนวน 467 ล้านบาท) และกำไรสะสมที่ยังไม่จัดสรร จำนวน 6,320 ล้านบาท บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิระหว่างปีจำนวน 7,265 ล้านบาท และมีการจ่ายเงินปันผลในปี 2562 รวม 4,728 ล้านบาท นอกจากนั้นบริษัทและบริษัทย่อยได้บันทึกผลขาดทุนจากการประมาณการผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานไว้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (สุทธิจากภาษีเงินได้) จำนวน 147 ล้านบาท

ณ ปัจจุบันบริษัทมีทุนชำระแล้วทั้งสิ้นจำนวน 8,210.4 ล้านหุ้น (รวมทุนจดทะเบียนที่เพิ่มขึ้นจากการแปลงสภาพ JAS-W3 ในเดือนธันวาคม 2562 จำนวน 45 ล้านหุ้นแล้ว) และคงเหลือใบสำคัญแสดงสิทธิ JAS-W3 ที่ยังไม่ได้ใช้สิทธิ จำนวน 1,257.2 ล้านหน่วย โดยอัตราการใช้สิทธิแปลงสภาพ JAS-W3 อยู่ที่ 1 : 1.192 หุ้น และราคาใช้สิทธิ 3.605 บาท (ณ วันใช้สิทธิเดือนธันวาคม 2562)

โครงสร้างเงินทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินรวมจำนวน 48,690 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 70 ของสินทรัพย์รวม และมีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 21,184 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30 ของสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ที่ 2.30 เท่า

แต่เนื่องจากหนี้สินดังกล่าวได้รวมหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการบันทึกสำรองการประกันรายได้ค่าเช่าสำหรับทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่ม (ร้อยละ 20) จำนวน 26,362 ล้านบาท (ซึ่งเป็นการบันทึกประมาณการหนี้สินตามมาตรฐานบัญชี) และรายการหนี้สินอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับ JASIF (สำรองค่าขออนุญาตพาดสายเส้นใยแก้วนำแสงและสำรองค่าใช้จ่ายและค่าเช่าท่อร้อยสายที่เกี่ยวข้องกับการย้ายเส้นใยแก้วนำแสงลงดิน) จำนวน 1,139 ล้านบาท ซึ่งหากคำนวณโดยไม่รวมรายการดังกล่าวแล้ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นจะอยู่ที่ 1.00 เท่า

สภาพคล่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสดและรายการเทียบเท่าจำนวน 24,008 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 23,109 ล้านบาท โดยสรุปเงินสดสุทธิได้มาและใช้ไปในกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	4,814	ล้านบาท
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน	32,147	ล้านบาท
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(13,853)	ล้านบาท
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	23,109	ล้านบาท
- เงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานสุทธิจำนวน 4,814 ล้านบาท เป็นยอดสุทธิของกำไรจากการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย จำนวน 6,890 ล้านบาท การจ่ายค่าเช่า OFC ในส่วนของสำรองประกันรายได้ค่าเช่าให้กับ JASIF จำนวน 1,674 ล้านบาท รวมทั้งการจ่ายภาษีเงินได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานซึ่งเป็นรายการปกติของธุรกิจ		
- เงินสดจากกิจกรรมลงทุนสุทธิจำนวน 32,147 ล้านบาท เป็นยอดสุทธิของเงินรับจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน (สุทธิจากค่าใช้จ่ายในการขาย) จำนวน 36,248 ล้านบาท เงินรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนใน JASIF ของบริษัท ในปี 2562 จำนวน 2,517 ล้านบาท มีการจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนใน JASIF จำนวน 4,275 ล้านบาท และเงินสดจ่ายค่าอุปกรณ์ จำนวน 2,478 ล้านบาท		
- เงินสดใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินสุทธิจำนวน 13,853 ล้านบาท เป็นยอดสุทธิของเงินรับจากการเพิ่มทุนจากการแปลงสภาพ JAS-W3 ในปี 2562 จำนวน 258 ล้านบาท โดยบริษัทและบริษัทย่อยมีการจ่ายชำระดอกเบี้ย จ่ายชำระเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาวสุทธิจำนวน 3,862 ล้านบาท จ่ายชำระคืนเจ้าหนี้อุปกรณ์ จำนวน 5,138 ล้านบาท จ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน จำนวน 347 ล้านบาท และจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ และบริษัทย่อย รวมจำนวน 4,749 ล้านบาท		

รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม และเลขานุการบริษัท

1. ข้อมูลของกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม (ถ้ามี) ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานบัญชีและการเงิน ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมดูแลการทำบัญชี และเลขานุการบริษัท

1.1 รายละเอียดของกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานบัญชีและการเงิน ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมดูแลการทำบัญชี และเลขานุการบริษัท มีรายละเอียดดังนี้

คณะกรรมการ

นายสุทธิธรรม จิราธิวัฒน์ : กรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการ

อายุ : 72 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 3 กุมภาพันธ์ 2553

สัดส่วนการถือหลักทรัพย์¹ : JAS 0.018% JAS-W3 -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาโท บริหารธุรกิจ สาขา Operation Research Iona University, New York, สหรัฐอเมริกา

ประวัติการอบรม : หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ปี 2546 Director Certification Program (DCP)

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
2553-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการ
- ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น
22561-ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท แกรนด์ คาแนล แลนด์ จำกัด (มหาชน)
2557-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง และ กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน บริษัท ทีวี อินเตอร์ จำกัด (มหาชน)
2547-2562 กรรมการ รองประธานกรรมการ และประธานกรรมการบริหาร บริษัท โรบินสัน จำกัด (มหาชน)
2545-ปัจจุบัน กรรมการ และกรรมการบริหาร บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน) และ บริษัท โรงแรมเซ็นทรัลพลาซ่า จำกัด (มหาชน)
- ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)
2545-ปัจจุบัน กรรมการ และประธานคณะที่ปรึกษา บริษัท กลุ่มเซ็นทรัล จำกัด
ประธานกรรมการบริหาร บริษัท เอิร์ธแคร์ จำกัด
กรรมการบริหาร บริษัท เดอะวินเทจคลับ จำกัด

หมายเหตุ : ¹ สัดส่วนการถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

² เป็นบุคคลที่กรรมการบริษัทส่งเข้าเป็นกรรมการ และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก

³ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

ดร. วิชิต แยมบุญเรือง	:	กรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
อายุ	:	78 ปี
วันที่ได้รับแต่งตั้ง	:	4 มิถุนายน 2542
สัดส่วนการถือหลักทรัพย์¹	:	JAS 0.001% JAS-W3 -ไม่มี-
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	:	-ไม่มี-
คุณวุฒิทางการศึกษา	:	ปริญญาเอก สาขา Public & International Affairs, University of Pittsburgh, Pennsylvania, สหรัฐอเมริกา
ประวัติการอบรม	:	หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ปี 2560 Board that Make a Difference (BMD) ปี 2550 Chartered Director Class (CDC) ปี 2547 Audit Committee Program (ACP) ปี 2547 The Role of Chairman Program (RCP) ปี 2547 Director Certification Program (DCP) ปี 2547 Director Accreditation Program (DAP)

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- **ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)**
2542-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
- **ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น**
2555-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และประธานกรรมการตรวจสอบ
บริษัท เซอร์วิวด์ คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
2554-ปัจจุบัน ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอิสระ
บริษัท เอกรัฐวิศวกรรม จำกัด (มหาชน)
2549-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และประธานกรรมการ
บริษัท วิค จำกัด (มหาชน)
- **ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)**
2559-ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท วี ซี เค โซลูชั่น จำกัด
2557-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และประธานกรรมการตรวจสอบ
บริษัท บีเอ็มพี เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุ : ¹ สัดส่วนการถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 นับรวมจำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
² เป็นบุคคลที่กรรมการบริษัทส่งเข้าเป็นกรรมการ และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก
³ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

ดร. โยธิน อนาวิล	:	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ และประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา
อายุ	:	70 ปี
วันที่ได้รับแต่งตั้ง	:	28 กันยายน 2549
สัดส่วนการถือหลักทรัพย์¹	:	JAS 0.035% JAS-W3 -ไม่มี-
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	:	-ไม่มี-
คุณวุฒิทางการศึกษา	:	ปริญญาเอก สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า University of Cincinnati, Ohio, สหรัฐอเมริกา
ประวัติการอบรม	:	หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ปี 2552 Financial Statement Demystified for Directors (FDD) ปี 2551 Role of The Compensation Committee (RCC) ปี 2551 Chartered Director Class (CDC) ปี 2551 Audit Committee Program (ACP) ปี 2551 Director Certification Program (DCP) ปี 2549 Director Accreditation Program (DAP)

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- **ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)**
  - 2554-ปัจจุบัน ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา
  - 2551-ปัจจุบัน กรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา
  - 2549-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ
- **ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น**
  - 2557-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
บริษัท เมืองไทย แคปปิตอล จำกัด (มหาชน)
  - 2554-2562 กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ และ
ประธานกรรมการบรรษัทภิบาล บริษัท โรบินสัน จำกัด (มหาชน)
  - 2553-2558 ที่ปรึกษาคณะกรรมการ บริษัท ดี.ที.ซี. อินดัสตรีส์ จำกัด (มหาชน)
- **ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)**
  - 2535-ปัจจุบัน กรรมการบริหาร บริษัท เดอะวินเทจคลับ จำกัด

หมายเหตุ : ¹ สัดส่วนการถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
² เป็นบุคคลที่กรรมการบริษัทส่งเข้าเป็นกรรมการ และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก
³ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

นางจันทรา บุรณฤกษ์ : กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ

อายุ : 73 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 20 ธันวาคม 2554

สัดส่วนการถือหลักทรัพย์¹ : JAS -ไม่มี- JAS-W3 -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาโท ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และเศรษฐศาสตร์เปรียบเทียบ University of Kentucky สหรัฐอเมริกา

ประวัติการอบรม : หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ปี 2548 Director Accreditation Program (DAP)

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- **ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)**
2554-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ
- **ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น**
2556-2559 กรรมการผู้จัดการใหญ่/CEO บริษัท สหพัฒนาอินเทอร์เน็ตโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)
2555-2559 กรรมการ บริษัท สหพัฒนาอินเทอร์เน็ตโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)
2554-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ บริษัท ภัทรลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)
- **ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)**
2558-ปัจจุบัน ที่ปรึกษาคณะกรรมการ บริษัท เมืองไทยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
2518-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอส.พี. เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด

หมายเหตุ : ¹ สัดส่วนการถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 นับรวมจำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
² เป็นบุคคลที่กรรมการบริษัทส่งเข้าเป็นกรรมการ และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก
³ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

นางสาวสายใจ คีตลีน ²	:	กรรมการ ³ รักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กรรมการผู้จัดการใหญ่ และประธานคณะกรรมการบริหาร
อายุ	:	57 ปี
วันที่ได้รับแต่งตั้ง	:	8 พฤษภาคม 2551
สัดส่วนการถือหลักทรัพย์ ¹	:	JAS 0.021% JAS-W3 -ไม่มี-
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	:	-ไม่มี-
คุณวุฒิทางการศึกษา	:	ปริญญาโท คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประวัติการอบรม	:	หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ปี 2548 Audit Committee Program (ACP) ปี 2548 Finance for Non-Finance Director (FND) ปี 2547 Director Certification Program (DCP) ปี 2547 Director Accreditation Program (DAP)

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- **ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน)**

พฤศจิกายน 2562-ปัจจุบัน	ประธานคณะกรรมการบริหาร
กันยายน 2562-ปัจจุบัน	รักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
2560-ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการใหญ่
2551-พฤศจิกายน 2562	เลขานุการบริษัท
2551-ปัจจุบัน	กรรมการ
2551-มกราคม 2560	รองกรรมการผู้จัดการ
- **ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น**
-ไม่มี-
- **ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)**

2559-ปัจจุบัน	กรรมการบริหาร บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด
2558-ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด กรรมการ บริษัท ทรี บีบี ทีวี จำกัด
2554-ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด
2550-ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด กรรมการบริหาร บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)
2549-ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)
2535-ปัจจุบัน	กรรมการ และผู้บริหาร กลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุ : ¹ สัดส่วนการถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

² เป็นบุคคลที่กรรมการบริษัทส่งเข้าเป็นกรรมการ และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก

³ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล² : กรรมการ³ และกรรมการบริหาร

อายุ : 51 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 4 มิถุนายน 2542

สัดส่วนการถือหลักทรัพย์¹ : JAS -ไม่มี- JAS-W3 -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการอบรม : หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ปี 2547 Director Certification Program (DCP)

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- **ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)**
 พฤศจิกายน 2562-ปัจจุบัน กรรมการบริหาร
 2542-ปัจจุบัน กรรมการ
- **ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น**
 -ไม่มี-
- **ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)**
 2562-ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการ บริษัท จัสเทล เน็ทเวิร์ค จำกัด และ
 บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด
 2551-ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการ บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด
 2550-ปัจจุบัน กรรมการ กรรมการผู้จัดการ และกรรมการบริหาร
 บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)
 กรรมการ และกรรมการบริหาร
 บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด
 2540-ปัจจุบัน กรรมการ กลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
 2531-ปัจจุบัน ผู้บริหาร กลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุ : ¹ สัดส่วนการถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 นับรวมจำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
² เป็นบุคคลที่กรรมการบริษัทส่งเข้าเป็นกรรมการ และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก
³ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

นายธีรศักดิ์ จีระอัครพงศ์²	:	กรรมการ ³ และกรรมการบริหารความเสี่ยง
อายุ	:	58 ปี
วันที่ได้รับแต่งตั้ง	:	22 มิถุนายน 2543
สัดส่วนการถือหลักทรัพย์¹	:	JAS 0.068% JAS-W3 -ไม่มี-
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร	:	-ไม่มี-
คุณวุฒิทางการศึกษา	:	ปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า (โทรคมนาคม) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
ประวัติการอบรม	:	หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ปี 2547 Director Certification Program (DCP) ปี 2547 Director Accreditation Program (DAP)

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- **ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)**
2547-ปัจจุบัน กรรมการบริหารความเสี่ยง
2542-ปัจจุบัน กรรมการ
- **ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น**
-ไม่มี-
- **ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)**
2539-ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการ บริษัท จัสมิน ซับมารีน เทคโนโลยีคอมมิวนิเคชันส์ จำกัด
2533-ปัจจุบัน กรรมการ กลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
2531-ปัจจุบัน ผู้บริหาร กลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุ : ¹ สัดส่วนการถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
² เป็นบุคคลที่กรรมการบริษัทส่งเข้าเป็นกรรมการ และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก
³ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

นายปลื้มใจ ลินอากร : กรรมการ³ และกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา

อายุ : 86 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 20 พฤศจิกายน 2551

สัดส่วนการถือหลักทรัพย์¹ : JAS 0.013% JAS-W3 -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : - ดุษฎีบัณฑิต สาขาวัตกรรมการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ประวัติการอบรม : หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
ปี 2551 DCP Refresher Course
ปี 2550 Role of The Compensation Committee (RCC)
ปี 2547 Director Certification Program (DCP)

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- **ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)**
2554-ปัจจุบัน กรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา
2551-ปัจจุบัน กรรมการ
- **ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น**
2559-ปัจจุบัน ประธานคณะกรรมการ
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซีสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)
2557-ปัจจุบัน ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซีสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)
2547-ปัจจุบัน กรรมการ และกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซีสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)
- **ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)**
2553-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชั่นส์ จำกัด
2552-ปัจจุบัน ที่ปรึกษา บริษัท จัสเทล เน็ทเวิร์ค จำกัด

หมายเหตุ : ¹ สัดส่วนการถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 นับรวมจำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
² เป็นบุคคลที่กรรมการบริษัทส่งเข้าเป็นกรรมการ และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก
³ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

นายยอดชาย อัครวงษ์ : กรรมการ³ กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการบริหาร เลขานุการ คณะกรรมการ และเลขานุการบริษัท

อายุ : 46 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 27 กันยายน 2559

สัดส่วนการถือหลักทรัพย์¹ : JAS -ไม่มี- JAS-W3 -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ สาขาไฟฟ้า มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประวัติการอบรม : หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

ปี 2560	Director Certification Program (DCP)
ปี 2563	Company Secretary Program (CSP)
ปี 2563	Effective Minutes Taking (EMT)

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- **ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (มหาชน)**

พฤศจิกายน 2562-ปัจจุบัน	กรรมการบริหาร เลขานุการบริษัท และเลขานุการคณะกรรมการ
2561-ปัจจุบัน	กรรมการบริหารความเสี่ยง
2559-ปัจจุบัน	กรรมการ
- **ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น**
-ไม่มี-
- **ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)**

2562-ปัจจุบัน	Head of Operation Group บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)
2559-ปัจจุบัน	กรรมการ และกรรมการบริหาร บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) กรรมการบริหาร บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด
2559-2562	หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการ 2 (COO 2) บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)
2553-2559	หัวหน้าหน่วยงาน Contact Center บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุ : ¹ สัดส่วนการถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
² เป็นบุคคลที่กรรมการบริษัทส่งเข้าเป็นกรรมการ และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก
³ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

ผู้บริหาร

นางชิ่งกมล ตรีสุทธาชีพ : Chief Financial Officer ฝ่ายการเงินและกลยุทธ์ และเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานบัญชีและการเงิน

อายุ : 49 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 12 ตุลาคม 2554

สัดส่วนการถือหลักทรัพย์¹ : JAS -ไม่มี- JAS-W3 -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาโท สาขาการเงิน สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ประวัติการอบรม : ปี 2562

- หลักสูตรสรุปประเด็นสำคัญ TFRS for NPAEs CPD ผู้ทำบัญชี 7.30 ชั่วโมง
- หลักสูตรทำความเข้าใจหลักการพื้นฐานของ TFRs 9 CPD ผู้ทำบัญชี 6 ชั่วโมง
(Fundamental of TFRS9) สำหรับทั้งกลุ่มสถาบันการเงินและกลุ่มที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน รุ่นที่ 4/62

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

2555-ปัจจุบัน กรรมการบริหารความเสี่ยง บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

2554-ปัจจุบัน Chief Financial Officer ฝ่ายการเงินและกลยุทธ์
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

2548-ปัจจุบัน ผู้บริหารกลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

นางสาวศินีนาถ จงภักดีไพศาล : ผู้อำนวยการ ฝ่ายบัญชี และเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมดูแล และการทำบัญชี ซึ่งเป็นผู้ทำบัญชีที่มีคุณสมบัติ และเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

อายุ : 57 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 18 พฤษภาคม 2553

สัดส่วนการถือหลักทรัพย์¹ : JAS -ไม่มี- JAS-W3 -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาโท สาขาบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการอบรม : ปี 2562

- หลักสูตรผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ครั้งที่ 8/2562 เรื่อง การแก้ไขข้อผิดพลาดในงบการเงิน และการนำเสนองบการเงินผ่านทางระบบ DBD e-Filing Version 2 รุ่นที่ 2 CPD ผู้ทำบัญชี 7 ชั่วโมง

หมายเหตุ : ¹ สัดส่วนการถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 นับรวมจำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

² เป็นบุคคลที่กรรมการบริษัทส่งเข้าเป็นกรรมการ และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทที่ย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก

³ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

- หลักสูตรการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด พร้อมแก้ไขปัญห
เพื่อพัฒนาคุณภาพของการจัดทำบัญชี CPD ผู้ทำบัญชี 6 ชั่วโมง
- หลักสูตรสารสนเทศทางการบัญชี 1 CPD ผู้ทำบัญชี 3 ชั่วโมง

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- 2553-ปัจจุบัน ผู้อำนวยการ ฝ่ายบัญชี บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
- 2535-ปัจจุบัน ผู้บริหารกลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

นางนิตย์ วิเศษพันธุ์ : ผู้อำนวยการ ฝ่ายการเงินและกลยุทธ์
อายุ : 59 ปี
วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 1 ตุลาคม 2551
สัดส่วนการถือหลักทรัพย์¹ : JAS -ไม่มี- JAS-W3 -ไม่มี-
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร : -ไม่มี-
คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการสาธารณะ)
มหาวิทยาลัยบูรพา

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- 2555-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด
- 2553-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) และ
บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชั่นส์ จำกัด
- 2551-ปัจจุบัน ผู้อำนวยการ ฝ่ายการเงินและกลยุทธ์
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
- 2537-ปัจจุบัน ผู้บริหารกลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

นางอุไรพร เจริญจิตร : ผู้อำนวยการ ฝ่ายกำกับและดูแลกฎระเบียบ
อายุ : 55 ปี
วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 1 มกราคม 2553
สัดส่วนการถือหลักทรัพย์¹ : JAS -ไม่มี- JAS-W3 -ไม่มี-
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-
คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาตรี ภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- 2553-ปัจจุบัน ผู้อำนวยการ ฝ่ายกำกับและดูแลกฎระเบียบ
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
- 2535-ปัจจุบัน ผู้บริหารกลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุ : ¹ สัดส่วนการถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
² เป็นบุคคลที่กรรมการบริษัทส่งเข้าเป็นกรรมการ และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก
³ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

นายธีรศักดิ์ ธาราวร : ผู้อำนวยการ ฝ่ายทรัพยากรบุคคล

อายุ : 45 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 2 ตุลาคม 2562

สัดส่วนการถือหลักทรัพย์¹ : JAS -ไม่มี- JAS-W3 -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาโท บริหารธุรกิจ สาขาการจัดการ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

2562-ปัจจุบัน : ผู้อำนวยการ ฝ่ายทรัพยากรบุคคล
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (มหาชน)

2559-ปัจจุบัน : ผู้อำนวยการ ฝ่ายทรัพยากรบุคคล
บริษัท โมโนเทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)

1.2 หน้าที่ความรับผิดชอบของเลขานุการบริษัท

ตามรายละเอียดในรายงานประจำปี : โครงสร้างการจัดการ ข้อ 7.3

1.3 กรรมการ ผู้บริหาร และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก (รายชื่อของบุคคลที่กรรมการบริษัทส่งเข้าเป็นกรรมการ และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลักได้จากข้อ 1.1) มีรายละเอียดดังนี้

บริษัท จัสมิน ซับมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด

นางสาวศินีนาถ จงภักดีไพศาล : ผู้อำนวยการ ฝ่ายบัญชีและการเงิน

อายุ : 57 ปี

สัดส่วนการถือหลักทรัพย์¹ : JAS -ไม่มี- JAS-W3 -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาโท สาขาบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี : 2535-ปัจจุบัน

ผู้บริหาร บริษัท จัสมิน ซับมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด

หมายเหตุ : ¹ สัดส่วนการถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 นับรวมจำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
² เป็นบุคคลที่กรรมการบริษัทส่งเข้าเป็นกรรมการ และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก
³ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

บริษัท อควิเมนต์ จำกัด

นางนงลักษณ์ พงษ์ศรีหกุลชัย : ผู้จัดการอาวุโส ฝ่ายบริหารสำนักงาน
อายุ : 64 ปี
สัดส่วนการถือหลักทรัพย์¹ : JAS -ไม่มี- JAS-W3 -ไม่มี-
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร : -ไม่มี-
คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาโท เทคโนโลยีบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล
ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี : 2537-ปัจจุบัน ผู้บริหาร บริษัท อควิเมนต์ จำกัด

นายกัมชัย วงศ์เกล็ดนาค

ผู้ช่วยผู้จัดการทั่วไป
อายุ : 49 ปี
สัดส่วนการถือหลักทรัพย์¹ : JAS -ไม่มี- JAS-W3 -ไม่มี-
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร : -ไม่มี-
คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาตรี สาขา วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี : 2536-ปัจจุบัน ผู้บริหาร บริษัท อควิเมนต์ จำกัด

นางจิรวาส ประยูรยวง

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่าย Satellite Business
อายุ : 58 ปี
สัดส่วนการถือหลักทรัพย์¹ : JAS -ไม่มี- JAS-W3 -ไม่มี-
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร : -ไม่มี-
คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาตรี ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี : 2536-ปัจจุบัน ผู้บริหาร บริษัท อควิเมนต์ จำกัด

นางกาญจนา สืบกิจวรรณชัย

ผู้จัดการอาวุโส
อายุ : 53 ปี
สัดส่วนการถือหลักทรัพย์¹ : JAS -ไม่มี- JAS-W3 -ไม่มี-
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการ และผู้บริหาร : -ไม่มี-
คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาตรี สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเกริก
ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี : 2535-ปัจจุบัน ผู้บริหาร บริษัท อควิเมนต์ จำกัด

หมายเหตุ : ¹ สัดส่วนการถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
² เป็นบุคคลที่กรรมการบริษัทส่งเข้าเป็นกรรมการ และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก
³ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

2. กรรมการ ผู้บริหารและผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทที่ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ ผู้บริหาร และผู้มีอำนาจควบคุมในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

รายชื่อผู้บริหาร	JAS	บริษัทย่อย													บริษัทร่วม					
		TTTBB	TTTT	INC	JSTC	TLDT	JasTel	Ji-NET	ACU	ARS	SHW	JTS	CCS	PA		CP	JIOC	ACT	3BB TV	IKSC
1) นายสุทธิธรรม จิระวิวัฒน์	C,I																			
2) ดร.วิจิต แยมบุญเรือง	CAI																			
3) ดร.โยธิน อนาคิล	AC,I,CRN																			
4) นางจันทร์ นูรณภักษ์	AC,I																			
5) นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล	A,E	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
6) นายธีรศักดิ์ จิระอัครพงศ์	A,RM				A,P															
7) นางสาวสายใจ คีตสิน	A,ACEO,D&P,CE	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
8) นายปลื้มใจ ลินอักษร	A,RN												A,C,CRC							
9) นายยอดชาย อัครพงษ์	A,RM,E																			
10) นายสมบุญ พันธ์โสภาคย์	CRM,F,RIE				A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
11) นางชื่นมณฑิ์ ศรีสุทธาทิพย์	OFO,RM																			
12) นางนิตย์ วิเศษพันธุ์																				

หมายเหตุ :

A (Authorized Signatory Director)	C (Chairman of the Board of Directors)	= ประธานคณะกรรมการบริษัท
AC (Member of Audit Committee)	CA (Chairman of Audit Committee)	= ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
ACEO (Acting Chief Executive Officer)	CE (Chairman of Executive Committee)	= ประธานคณะกรรมการบริหาร
D (Director)	CFO (Chief Financial Officer)	= Chief Financial Officer
D&P (Director and President)	CR (Chairman of Remuneration Committee)	= ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
E (Member of Executive Committee)	CRM (Chairman of Risks Management Committee)	= ประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
I (Independent Director)	CRN (Chairman of Remuneration and Nomination Committee)	= กรรมการบริหารความเสียง
P (President)	RM (Risks Management Committee)	= กรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา
	RN (Remuneration and Nomination Committee)	= กรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา

3. ประวัติการถูกลงโทษของกรรมการ ผู้บริหาร และผู้มีอำนาจควบคุมในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

ในปี 2562 กรรมการบริษัท 1 ท่าน ได้กระทำความผิดตามมาตรา 243(1) ประกอบมาตรา 244 และมาตรา 243(2) แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ที่ใช้บังคับ อยู่ในขณะกระทำความผิด ซึ่งปัจจุบันการกระทำความผิดดังกล่าวยังคงเป็นความผิดตามมาตรา 244/3 และมีระวางโทษตามมาตรา 296 มาตรา 296/1 และมาตรา 296/2 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. หลักทรัพย์ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2559 ประกอบมาตรา 83 แห่งประมวลกฎหมายอาญาคณะกรรมการพิจารณาการลงโทษทางแพ่ง (ค.ม.พ.) ของ ก.ล.ต. ใช้มาตรการลงโทษทางแพ่งกับผู้กระทำความผิด เป็นเหตุให้ผู้กระทำความผิดดังกล่าว เข้าข่ายเป็นผู้มีลักษณะขาดความน่าไว้วางใจในการเป็นกรรมการและผู้บริหาร ของบริษัทหลักทรัพย์และบริษัทจดทะเบียนด้วย ตามประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. ที่ กจ. 3/2560 ซึ่งมีกรอบระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน 3 ปี และ ก.ล.ต. จะพิจารณาเมื่อบุคคล ดังกล่าวจะเข้าไปเป็นกรรมการและผู้บริหารของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์และบริษัทจดทะเบียน

รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการของบริษัทย่อย และบริษัทร่วม

รายชื่อผู้บริหาร	บริษัทย่อย													บริษัทร่วม					
	TTTBB	TTTT	INC	JSTC	TLDT	JasTel	J-NET	ACU	ARS	SHW	JTS	CCS	PA		CP	JIOC	ACT	3BB TV	IKSC
1) นางนงลักษณ์ พงษ์ศรีหุดลชัย	A	A										A							A
2) นางสาวจรงค์ โรจนวิภาต	A																		
3) นายสุ ประสานเนตร	A																		
4) นายอนุพงษ์ โพธารามิก	D																		
5) นายพิสิฐ ดันดีโรจนกิจการ							D												
6) นายบุญเหลือ เพื่องุ่ม					D														
7) นายกิตติพงษ์ เมฆวิจิตรแสง										A									
8) นายสงบ สังขินดา										A									
9) นายรักษ์ อุดมโกศา																			
10) วาทีร้อยตรีอรณพ สุททาทิน																			CA,I,RC
11) นางสาวชวนา วิวัฒน์พนชาติ																			AC,I,RC
12) นายปริญญา สหพัฒน์สมบัติ																			AC,I
13) นางมิ่งดาว โรจนกุล																			D,P A
14) นายสุรพล จันทร์เพชร																			A
15) นางสาวอรนุช จันทร์สิน																			A
16) นายปรัชญา นุปรอดพานิช																			
17) นายสหรัฐัฐ คองคิลป์																			
18) นายชูนันท์ เกษเสถียร																			
19) นายนพดล วัลภา																			
20) นายสมมติ พันศิริพัฒน์																			

หมายเหตุ : A (Authorized Signatory Director) = กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม
AC (Member of Audit Committee) = กรรมการตรวจสอบ
CA (Chairman of Audit Committee) = ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

D (Director) = กรรมการ
I (Independent Director) = กรรมการอิสระ
P (President) = กรรมการผู้จัดการ
RC (Remuneration Committee) = กรรมการกำหนดค่าตอบแทน

รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานตรวจสอบภายใน

นางนิภาพร รัตนารามิก

ผู้จัดการอาวุโส สำนักตรวจสอบภายใน

คุณวุฒิทางการศึกษา/ประวัติอบรม

ปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ สาขาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยรามคำแหง

- หลักสูตรจากสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์
  - หลักสูตร การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในระบบสารสนเทศ
  - หลักสูตร วิธีการประเมินความเสี่ยงเพื่อการวางแผนการตรวจสอบภายใน
  - หลักสูตร โครงการอบรม เพื่อรับวุฒิบัตรด้านการตรวจสอบภายใน (Internal Audit Certificate Program-IACP)
- หลักสูตรจากสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย
  - หลักสูตร Skills for the New Auditor-In-Charge
  - หลักสูตร หลักการตรวจสอบทุจริต
- หลักสูตรตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
  - หลักสูตร การควบคุมภายในเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน

ประสบการณ์การทำงาน

2560-ปัจจุบัน	ผู้จัดการอาวุโส สำนักตรวจสอบภายใน บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
2551-2560	ผู้จัดการ สำนักตรวจสอบภายใน บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
2547-2550	ผู้ช่วยผู้จัดการ สำนักตรวจสอบภายใน บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

การเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ ของกรรมการและผู้บริหาร

การเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ของกรรมการและผู้บริหาร

ชื่อ-สกุล	หุ้นสามัญ (หุ้น)			ใบสำคัญแสดงสิทธิ JAS-W3 (หน่วย)		
	31 ธ.ค. 2561	เปลี่ยนแปลง ในปี 2562 เพิ่ม/(ลด)	31 ธ.ค. 2562	31 ธ.ค. 2561	เปลี่ยนแปลง ในปี 2562 เพิ่ม/(ลด)	31 ธ.ค. 2562
กรรมการ						
1. นายสุทธิธรรม จิราธิวัฒน์ คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	1,500,000	-	1,500,000	-	-	-
2. ดร. วิจิต แยมบุญเรือง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	60,000	-	60,000	-	-	-
3. ดร. โยธิน อนาวิน	-	2,800,000	2,800,000	-	-	-
4. นางจันทรา บุรณฤกษ์ คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-
5. นางสาวสายใจ คีตลีน	1,700,000	-	1,700,000	-	-	-
6. นายสุพจน์ ลัญญพิสิทธิ์กุล คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-
7. นายธีรศักดิ์ จีระศวพงศ์ คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	5,585,080	-	5,585,080	2,737,784	(2,737,784)	-
8. นายปลื้มใจ สินอากร คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	1,047,058	-	1,047,058	-	-	-
9. นายยอดชาย อัครวงษ์ชัย คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-
ผู้บริหาร						
1. นางชี่นกมล ตริสุทธาชีพ คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-
2. นางนิตย์ วิเสสพันธุ์ คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-
3. นางสาวคินีนาถ จงภักดีไพศาล	-	-	-	-	-	-
4. นางอุไรพร เจริญจิตร คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-
5. นายธีรศักดิ์ ธาราวาร คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-

รายละเอียดการถือหุ้นในบริษัทย่อย และบริษัทร่วมของกรรมการ

รายละเอียดการถือหุ้นในบริษัทย่อย และบริษัทร่วมของกรรมการ

ชื่อบริษัท	ชื่อกรรมการ	จำนวนหุ้นสามัญ ณ 31 ธันวาคม 2562	
บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด	นายสุพจน์	สัญญาพินิติ์กุล	1
บริษัท จัสมิน ซบมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	นางสาวสายใจ	คิตลิน	1
บริษัท ไทย ลอดิสแทนส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	นายธีรศักดิ์	จิรฉัตรพงศ์	1
	นางสาวสายใจ	คิตลิน	1
บริษัท จัสเทล เน็ตเวิร์ค จำกัด	นายสุพจน์	สัญญาพินิติ์กุล	1
	นายธีรศักดิ์	จิรฉัตรพงศ์	3
	นางสาวสายใจ	คิตลิน	1
บริษัท อควาเมนท์ จำกัด	นางสาวสายใจ	คิตลิน	2
บริษัท สมาร์ท ไฮเวย์ จำกัด	นายสุพจน์	สัญญาพินิติ์กุล	1
	นายธีรศักดิ์	จิรฉัตรพงศ์	3
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) *	นายสุพจน์	สัญญาพินิติ์กุล	100
	นายธีรศักดิ์	จิรฉัตรพงศ์	1,000
	นางสาวสายใจ	คิตลิน	400
	นายปลื้มใจ	ลินอากร	50,000
บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชั่นส์ จำกัด	นางสาวสายใจ	คิตลิน	3
บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด	นายธีรศักดิ์	จิรฉัตรพงศ์	3
บริษัท ทรี บีบี ทวี จำกัด	นายพิชญ์	โพธารามิก	1
	นางสาวสายใจ	คิตลิน	1
บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด	นายสุพจน์	สัญญาพินิติ์กุล	1
	นายธีรศักดิ์	จิรฉัตรพงศ์	2
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเซส จำกัด	นายสุพจน์	สัญญาพินิติ์กุล	1
	นายธีรศักดิ์	จิรฉัตรพงศ์	3
บริษัท ทรี บีบี จำกัด	นายสุพจน์	สัญญาพินิติ์กุล	1
	นายธีรศักดิ์	จิรฉัตรพงศ์	2

หมายเหตุ : * จำนวนหุ้น ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563

รายงานคณะกรรมการ กำหนดค่าตอบแทนและสรรหา

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา ได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท เพื่อทำหน้าที่สรรหา คัดเลือก เสนอบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติที่เหมาะสม มาปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการบริษัทฯ คณะอนุกรรมการชุดต่างๆ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ รวมทั้งเสนอนโยบายผลตอบแทน แนวทางการจ่ายค่าตอบแทน ค่าบำเหน็จ และผลประโยชน์อื่นๆ สำหรับคณะกรรมการบริษัท คณะอนุกรรมการชุดต่างๆ ตลอดจนประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ให้เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และสอดคล้องกับผลการดำเนินงานของบริษัทและภาวะตลาดในปัจจุบัน

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหาประกอบด้วย ดร. โยธิน อนาวิล กรรมการอิสระ ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา นายปลื้มใจ สินอากร และนายสมบุญ พัทธโรสภาคย์ กรรมการบริษัท ดำรงตำแหน่งกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา

ในปี 2562 คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหาได้จัดการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องต่างๆ ตามขอบเขต หน้าที่ และความรับผิดชอบดังกล่าว สรุปเรื่องการพิจารณาได้ดังนี้

- พิจารณาค่าตอบแทน ค่าบำเหน็จ และผลประโยชน์อื่นๆ สำหรับคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการชุดต่างๆ ของบริษัทฯ โดยพิจารณาอย่างละเอียด รอบคอบ ถึงความเหมาะสม เทียบเคียงจากอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน การขยายตัวทางธุรกิจ และการเติบโตทางผลกำไรของบริษัทฯ รวมทั้งภาระหน้าที่และความรับผิดชอบต่างๆ ทั้งนี้สำหรับกรรมการที่ได้รับมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นในคณะอนุกรรมการชุดต่างๆ จะได้รับค่าตอบแทนเพิ่มตามความเหมาะสมของปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพตามที่บริษัทฯ ต้องการไว้
- พิจารณาค่าตอบแทนและโบนัสประจำปี สำหรับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ซึ่งจะพิจารณาให้อยู่ในอัตราที่เหมาะสม เปรียบเทียบได้กับอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน และสอดคล้องกับผลประกอบการของบริษัทฯ ในแต่ละปี
- พิจารณาสรรหา คัดเลือก และเสนอบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทแทนกรรมการที่ต้องออกตามวาระ พิจารณาแต่งตั้งกรรมการบริหารของบริษัทแทนกรรมการบริหารที่ลาออก โดยนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติ และนำเสนอต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติเลือกตั้งกรรมการบริษัทที่ต้องออกตามวาระ
- คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา ได้ประเมินการปฏิบัติงานของตนเองทั้งแบบภาพรวมองค์คณะและรายบุคคล โดยแบบประเมินผล แบ่งเป็น 6 หมวด ได้แก่ โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ การประชุม การทำหน้าที่ของกรรมการ ความสัมพันธ์กับฝ่ายจัดการ และการพัฒนาตนเองของกรรมการ โดยผลการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม สรุปได้ว่า คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหาได้ปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี โดยใช้ความรู้ความสามารถ ประกอบกับความระมัดระวังอย่างรอบคอบเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการดำเนินงานของบริษัท

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหาได้รายงานผลการประชุมให้คณะกรรมการบริษัท ทราบอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ ในปี 2562 คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา ได้ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเต็มความสามารถ ครบถ้วน รอบคอบ โปร่งใสและเป็นอิสระ เพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทฯ และผู้ถือหุ้น ตลอดจนเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามแนวทางที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด

(ดร. โยธิน อนาวิล)

ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา

รายงานคณะกรรมการ บริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการบริหารความเสี่ยงแบบยั่งยืน และครอบคลุมธุรกิจหลักของกลุ่มบริษัท โดยการพิจารณาทั้งปัจจัยภายในและภายนอกที่อาจมีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการบริหารความเสี่ยง และบริหารจัดการความเสี่ยงให้ลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อดำเนินธุรกิจและต้องสอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์ของบริษัท ในปี 2562 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ได้มีการจัดประชุมรวม 4 ครั้ง สามารถสรุปสาระสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดังต่อไปนี้

- 1) การประเมินความเสี่ยง คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงใน 5 ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงทางด้านรายได้ ความเสี่ยงทางการเงิน ความเสี่ยงทางด้านบุคลากร ความเสี่ยงด้านการตลาดและการแข่งขัน และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการซ่อมบำรุง โดยกำหนดและทบทวนกรอบและนโยบายการบริหารความเสี่ยงให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์การดำเนินการ และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป พร้อมทั้งกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติงานเพื่อป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวให้อยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อดำเนินธุรกิจ
- 2) การบริหารจัดการความเสี่ยง คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มธุรกิจ บริหารจัดการความเสี่ยงภายใต้กรอบและนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้ โดยมีการกำหนดมาตรการควบคุมหรือมาตรการบรรเทาความเสี่ยงเพื่อลดทอนความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงขึ้นในอนาคต อีกทั้งมีการรายงานและติดตามความคืบหน้า เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ
- 3) การติดตามกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงจัดให้มีการประชุมร่วมกันทุกไตรมาส เพื่อติดตาม ทบทวน และปรับปรุงปัจจัยความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่บริษัทฯ ยอมรับได้หรือลดโอกาสที่จะเกิดขึ้น และมีการรายงานให้คณะกรรมการบริษัทได้รับทราบและให้ความเห็นเพิ่มเติมในทุกไตรมาส
- 4) สร้างการรับรู้ความเข้าใจในการบริหารความเสี่ยงแก่พนักงาน คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงในทุกระดับทั่วทั้งบริษัทอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยให้แต่ละหน่วยงานประเมินความเสี่ยง และการกำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานตนเองและสรุปเป็นความเสี่ยงของบริษัท และนำมากำหนดเป็นมาตรการป้องกันและการควบคุมภายใน การบริหารแบบมีส่วนร่วมนี้เอื้อประโยชน์ทั้งต่อบริษัท บุคลากร และการบริหารจัดการ ที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน

จากการดำเนินงานข้างต้น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงพิจารณาเห็นว่าการบริหารความเสี่ยงได้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบ และได้ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทอย่างครบถ้วน โดยสอดคล้องกับหลักและแนวทางปฏิบัติในการกำกับและดูแลกิจการที่ดีจนทำให้มั่นใจได้ว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ช่วยส่งเสริมให้บริษัทสามารถบรรลุผลตามแผนงานและเป้าหมายที่วางไว้

(นายสมบุญ พัทธโสภาคย์)
ประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการตรวจสอบ บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ได้รับการแต่งตั้งตามมติของคณะกรรมการบริษัท ประกอบด้วยกรรมการอิสระซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารจัดการจำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. ดร. วิชิต แย้มบุญเรือง ประธานกรรมการตรวจสอบ
2. ดร. โยธิน อนาวิล กรรมการตรวจสอบ
3. นางจันทรา บุรณฤกษ์ กรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท และตามกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งสอดคล้องตามแนวทางปฏิบัติของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยได้สอบทานความถูกต้องของรายงานทางการเงิน ความเพียงพอและมีประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง การปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ตลอดจนกำกับดูแลการปฏิบัติงานของสำนักตรวจสอบภายใน

ในรอบปี 2562 คณะกรรมการตรวจสอบได้ประชุมร่วมกับฝ่ายบริหาร หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชีรวม 5 ครั้ง โดยกรรมการทุกท่านได้เข้าร่วมประชุมครบทุกครั้ง ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ การให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ต่อคณะกรรมการบริษัท โดยสรุปสาระสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

สอบทานรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานงบการเงินและงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย ทั้งรายไตรมาสและประจำปี 2562 รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินของบริษัท ซึ่งได้ผ่านการสอบทาน และตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชี นอกจากนี้ยังได้หารือร่วมกับฝ่ายบริหาร และผู้สอบบัญชี เพื่อพิจารณาถึงการประมาณการ การใช้ดุลยพินิจต่างๆ เกี่ยวกับประเด็นทางด้านบัญชี ตลอดจนเรื่องสำคัญในการตรวจสอบที่ระบุไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี

สอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกัน รายการระหว่างกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทาน กำกับดูแล และให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่เกี่ยวข้องกัน รายการระหว่างกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของบริษัทและบริษัทย่อยเป็นประจำทุกไตรมาส โดยยึดหลักความระมัดระวัง ความสมเหตุสมผล และคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ เป็นปกติทางธุรกิจ โดยมีความเห็นว่า รายการดังกล่าวเป็นรายการที่สมเหตุสมผล มีความโปร่งใส และเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท รวมถึงได้เปิดเผยข้อมูลรายการระหว่างกันอย่างถูกต้องตามเวลาที่กำหนด

สอบทานระบบการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานประสิทธิผล และความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน การบริหารจัดการด้านการควบคุมภายในเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ตลอดจนการปฏิบัติงานตามแผนของสำนักตรวจสอบภายใน โดยให้ข้อเสนอแนะและติดตามการดำเนินการแก้ไขในประเด็นที่สำคัญ เพื่อให้มั่นใจว่า บริษัทมีแนวทางการปฏิบัติงาน และกระบวนการดำเนินงานตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีการควบคุมภายในที่เพียงพอ และเหมาะสม

สอบทานการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานประสิทธิภาพ และความเหมาะสมของกระบวนการบริหารความเสี่ยง รวมถึงนโยบายการบริหารความเสี่ยง แผนงาน และแนวทางการบริหารจัดการกับสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทร่วมกับฝ่ายจัดการอย่างสม่ำเสมอทุกไตรมาส

สอบทานการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทาน การปฏิบัติงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กฎระเบียบ และข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนรับทราบการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบต่างๆ ที่อาจมีผลต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท

พิจารณาเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และกำหนดค่าตอบแทนประจำปี 2563

คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาคัดเลือก เสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชี โดยพิจารณาจากความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความน่าเชื่อถือ รวมถึงความเป็นอิสระและคุณภาพงานของผู้สอบบัญชี นอกจากนี้ได้พิจารณาความเหมาะสมของค่าตอบแทนเป็นประการสำคัญด้วย จึงได้มีมติเห็นชอบให้ผู้สอบบัญชีจาก บริษัท สำนักงาน ฮีวาย จำกัด ให้เป็นผู้สอบบัญชีประจำปี 2563 และเสนอให้คณะกรรมการบริษัท ขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี พิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และอนุมัติค่าตอบแทนประจำปี 2563

การประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง ทั้งแบบรายคณะ และรายบุคคลตามแนวทางปฏิบัติที่ดีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ผลการประเมินสรุปได้ว่า คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ มีความเป็นอิสระ และรับผิดชอบอย่างเพียงพอ ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบทุกไตรมาส ตลอดจนได้ให้ความเห็น และข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างเท่าเทียมกัน

โดยสรุปในภาพรวมแล้ว คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่า บริษัทมีการจัดทำงานการเงินโดยถูกต้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป การทำรายการที่เกี่ยวข้องกันมีความสมเหตุสมผล และเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท มีระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่เพียงพอ มีประสิทธิผล นอกจากนี้ บริษัทมีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ รวมถึงมีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยไม่พบข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญ

(ดร. วิชิต แยมบุญเรือง)

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

รายงานความรับผิดชอบ

ของคณะกรรมการบริษัทต่อรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อรายงานทางการเงินของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ให้มีการจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย และตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัท โดยให้มีการพิจารณาเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสม มีการถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอ ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและนักลงทุนทั่วไป

คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี และดำรงรักษาไว้ซึ่งระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล เพื่อให้มั่นใจได้อย่างมีเหตุผลว่ามีการควบคุมดูแลการใช้ทรัพย์สินของบริษัทให้เกิดประโยชน์ ตลอดจนมีการแบ่งแยกหน้าที่ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตหรือการดำเนินการที่ผิดปกติดังมีสาระสำคัญ

ทั้งนี้คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่เป็นอิสระ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลสอบทานความน่าเชื่อถือ และความถูกต้องของรายงานทางการเงิน รวมทั้งระบบควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องนี้ ปรากฏในรายงานคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีแล้ว

งบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย ได้รับการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัท คือบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ในการตรวจสอบนั้น คณะกรรมการบริษัทได้สนับสนุนข้อมูล รวมทั้งเอกสารต่างๆ เพื่อให้ผู้สอบบัญชีสามารถตรวจสอบ และแสดงความเห็นได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี โดยความเห็นของผู้สอบบัญชีได้ปรากฏในรายงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีแล้ว

คณะกรรมการบริษัท มีความเห็นว่าระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในของบริษัทฯ โดยรวมอยู่ในระดับที่ดี และสามารถสร้างความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลได้ว่ารายงานทางการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีความเชื่อถือได้ โดยถือตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป ตลอดจนปฏิบัติตามกฎระเบียบและกฎระเบียบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(นางสาวสายใจ คีตลิน)

รักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

ความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวม

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลง ส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ข้าพเจ้าเห็นว่า ยกเว้นผลกระทบซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากเรื่องที่ถูกกล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวม งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวม

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 10. บริษัทผู้ให้สัมปทานได้ระงับการจ่ายชำระยอดคงค้างค่าบริการจากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนระหว่างบริษัทย่อยแห่งหนึ่งกับบริษัทผู้ให้สัมปทานกับบริษัทย่อยดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน 2,518 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทผู้ให้สัมปทานยังมีข้อโต้แย้งในวิธีการคำนวณอัตราส่วนแบ่งรายได้กับบริษัทย่อย บริษัทย่อยได้นำข้อโต้แย้งนี้เสนอเป็นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม ต่อมาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2559 บริษัทผู้ให้สัมปทานยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทย่อยคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ที่ได้รับเกินตามสัญญาร่วมลงทุนเดียวกันนี้ พร้อมเรียกค่าเสียหายโอกาสเป็นจำนวนรวมประมาณ 9,931 ล้านบาท ซึ่งในเดือน พฤษภาคม 2562 บริษัทย่อยได้รับคำชี้ขาดจากสถาบันอนุญาโตตุลาการซึ่งได้ให้บริษัทผู้ให้สัมปทานชำระยอดคงค้างค้างทั้งจำนวน 2,518 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยจำนวน 877 ล้านบาท (คำนวณในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนถึงวันที่เสนอข้อพิพาท) รวมเป็นจำนวนเงินประมาณ 3,395 ล้านบาท และคิดดอกเบี้ยสำหรับยอดคงค้างดังกล่าวในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ต่อไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น และให้บริษัทย่อยชำระเงินค่าเสียหายแก่ผู้ให้สัมปทานเป็นจำนวนเงิน 16 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น แต่บริษัทผู้ให้สัมปทานไม่เห็นด้วยและได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดสถาบันอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางแล้ว บริษัทย่อยจึงยังไม่พิจารณาบันทึกรายการที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมจากคำชี้ขาดดังกล่าว

นอกจากนี้เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2559 บริษัทผู้ให้สัมปทานยังยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทย่อยดังกล่าวและบริษัทย่อยอีกแห่งหนึ่งชำระค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายพร้อมทั้งดอกเบี้ยและค่าเสียหายโอกาสในการประกอบธุรกิจจำนวนประมาณ 258 ล้านบาท ซึ่งในเดือนพฤศจิกายน 2562 บริษัทย่อยทั้งสองแห่งได้รับคำชี้ขาดจากสถาบันอนุญาโตตุลาการให้บริษัทย่อยทั้งสองแห่งร่วมกันชำระค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยคำนวณจนถึงวันชี้ขาดจำนวน 25 ล้านบาทแก่บริษัทผู้ให้สัมปทาน โดยการหักกลบลบหนี้กับมูลหนี้ค้างชำระจากบริษัทผู้ให้สัมปทานต่อบริษัทย่อยอีกแห่งพร้อมดอกเบี้ยคำนวณจนถึงวันชี้ขาดจำนวน 25 ล้านบาท อย่างไรก็ตามบริษัทผู้ให้สัมปทานไม่เห็นด้วยและอยู่ในระหว่างการพิจารณายื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดสถาบันอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง โดยบริษัทย่อยอีกแห่งดังกล่าวได้บันทึกค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายไว้ในงบการเงินแล้วทั้งจำนวน

ผลที่สุดของข้อพิพาททั้งสองจึงยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 2,518 ล้านบาท (2561: 2,518 ล้านบาท) รวมถึงค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายที่อาจ

เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวในงบการเงินรวมและอาจมีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อยดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ซึ่งมีจำนวน 1,946 ล้านบาท (2561: 1,946 ล้านบาท) ในงบการเงินเฉพาะกิจการ ข้าพเจ้าไม่สามารถตรวจสอบเพื่อให้เป็นที่พอใจในยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า มูลค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อยและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวได้ ซึ่งเหตุการณ์นี้เป็นการถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์

งบการเงินรวมของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอื่นในสำนักงานเดียวกันกับข้าพเจ้า โดยแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขจากการถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกับเหตุการณ์ตามที่กล่าวข้างต้นและเหตุการณ์ในข้อ 2. ตามที่กล่าวในวรรคข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น ซึ่งในปีปัจจุบันบริษัทฯ ได้บันทึกประมาณการหนี้สินจากคดีความเพิ่มเติมจนครบตามมูลหนี้ที่ประเมินยอมความกับเจ้าหนี้สถาบันการเงินและตามที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง (ศาลทรัพย์สินทางปัญญา) พิพากษาแล้ว และได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกับเหตุการณ์ในข้อ 3. และ ข้อ 4. ตามที่กล่าวไว้ในวรรคข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้นตามรายงานลงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรค ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ตามที่ระบุในข้อกำหนดนั้นด้วย ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวมของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้ข้อสังเกตเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

1. ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 29. เกี่ยวกับธุรกรรมการขายและเช่ากลับคืนทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่มและการรับรู้กำไรจากรายการดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน 13,975 ล้านบาท ซึ่งรายการดังกล่าวเป็นรายการที่มีสาระสำคัญอย่างมากต่องบการเงินรวม และไม่ได้เกิดขึ้นเป็นประจำตามปกติธุรกิจ
2. คดีฟ้องร้องระหว่างบริษัทฯ และสถาบันการเงินห้ารายเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ศาลล้มละลายกลางได้อ่านคำพิพากษาของศาลฎีกาซึ่งไม่เห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการ โดยสถาบันการเงินทั้งห้ารายได้เรียกร้องสิทธิของเจ้าหนี้ที่มีต่อบริษัทก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญา ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 34.6 ปัจจุบันบริษัทฯ ได้เข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับเจ้าหนี้สถาบันการเงินสามราย โดยบริษัทฯ จะต้องชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงินรวม 1,349 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) พร้อมดอกเบี้ยตามสัญญาประนีประนอมดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น เป็นผลให้บริษัทฯ ต้องบันทึกหนี้สินเพิ่มเติมในปีปัจจุบันเป็นจำนวน 670 ล้านบาท สำหรับเจ้าหนี้สถาบันการเงินอีกสองราย บริษัทฯ อยู่ระหว่างการเจรจาประนีประนอมยอมความ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้บันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติมอีกเป็นจำนวน 161 ล้านบาทในปีปัจจุบัน โดยพิจารณาจากมูลหนี้ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาพิจารณาให้บริษัทฯ ต้องชำระให้กับเจ้าหนี้ทั้งสองรายดังกล่าว
3. คดีฟ้องร้องระหว่างบริษัทย่อยแห่งหนึ่งและหน่วยงานราชการสองแห่ง ซึ่งเรียกร้องให้บริษัทย่อยชำระค่าปรับจากการไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตตามสัญญาเป็นจำนวนเงิน 195 ล้านบาท ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 34.7 ในปี 2561 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาให้บริษัทย่อยชำระค่าปรับเป็นจำนวน 10 ล้านบาท ซึ่งสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นที่บริษัทย่อยบันทึกไว้ตั้งแต่ในอดีตที่ผ่านมาซึ่งมีความเพียงพอตามคำพิพากษาของศาลปกครองดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตาม บริษัทย่อยและหน่วยงานราชการทั้งสองแห่งได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

4. การชำระยอดคงค้างจำนวนประมาณ 877 ล้านบาท ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 11. และคดีฟ้องร้อง และข้อพิพาทต่างๆ ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 34.8 ของบริษัทย่อยกับบริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกัน แห่งหนึ่งซึ่งมีความไม่แน่นอน

ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีดังกล่าวข้างต้นแต่อย่างใด

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้า ในการตรวจสอบ งบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน ในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติตามของข้าพเจ้าได้รวมวิธีการตรวจสอบ ที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็น ของข้าพเจ้าต่องบการเงินโดยรวม

นอกจากเรื่องที่ได้กล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวม เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมีดังต่อไปนี้

การรับรู้รายได้

รายได้หลักของกลุ่มบริษัทในงบการเงินรวมเกือบทั้งหมดมาจากการให้บริการอินเทอร์เน็ต โดยแสดงมูลค่าจำนวน 16,883 ล้านบาท ในงบการเงินรวมสำหรับปี 2562 ในการตรวจสอบของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าให้ความสนใจ การรับรู้รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ต เนื่องจากมีจำนวนที่เป็นสาระสำคัญ และเป็นรายการที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทโดยตรง นอกจากนี้ภายใต้ ภาวะการแข่งขันของอุตสาหกรรมโทรคมนาคมนี้ เป็นเหตุให้มีการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ด้านการตลาดและราคาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการบันทึกรายได้ของกลุ่มบริษัทโดยเฉพาะเรื่องงวดเวลาในการรับรู้รายได้

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบการรับรู้รายได้ของกลุ่มบริษัทโดยการประเมินและทดสอบระบบสารสนเทศและระบบการควบคุมภายใน ที่เกี่ยวข้องกับวงจรรายได้ โดยการสอบถามผู้รับผิดชอบ ทำความเข้าใจ และเลือกตัวอย่างมาสุ่มทดสอบการปฏิบัติตามการ ควบคุมที่ออกแบบไว้ และให้ความสำคัญในการทดสอบเป็นพิเศษโดยการขยายขอบเขตการทดสอบสำหรับการควบคุมภายในที่ ตอบสนองต่อการรับรู้รายได้ดังกล่าวข้างต้น สุ่มตัวอย่างใบแจ้งหนี้และการรับชำระเงินจากลูกค้าเพื่อตรวจสอบการรับรู้รายได้ สอบทานใบลดหนี้ ที่ออกภายหลังวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลบัญชีรายได้เพื่อตรวจสอบความผิดปกติ ที่อาจเกิดขึ้นของรายการลดรอบระยะเวลาบัญชี โดยเฉพาะรายการบัญชีที่ทำผ่านใบสำคัญทั่วไป และทดสอบการคำนวณ รายได้รับล่วงหน้าจากการให้บริการ

ธุรกรรมการขายและเช่ากลับคืนทรัพย์สินสิ้นอายุแล้วนำแสง

ตามที่กล่าวไว้ในวรรคข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้นเกี่ยวกับธุรกรรมการขายและเช่ากลับคืนทรัพย์สินสิ้นอายุแล้วนำแสงและตาม ที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 29. ในปี 2562 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งได้เข้าทำธุรกรรมการขายและเช่ากลับคืน ทรัพย์สินสิ้นอายุแล้วนำแสงส่วนเพิ่ม (ทรัพย์สินส่วนเพิ่ม) กับกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต จัสมิน (JASIF) โดยกลุ่มบริษัทบันทึกกำไรจากการขายทรัพย์สินส่วนเพิ่มเข้ากองทุนเป็นจำนวน 13,975 ล้านบาท ในงบการเงินรวมสำหรับปี 2562 ในการตรวจสอบของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าให้ความสนใจในรายการดังกล่าวเนื่องจากมูลค่าของรายการที่เกี่ยวข้องมีจำนวนที่เป็นสาระ สำคัญและอาศัยดุลยพินิจของฝ่ายบริหารค่อนข้างมากในการพิจารณาเงื่อนไขในสัญญาเพื่อพิจารณาในการบันทึกบัญชี ซึ่งมี ผลกระทบต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัทอย่างมีสาระสำคัญ

ข้าพเจ้าได้ทำความเข้าใจในลักษณะของรายการ ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่สำคัญต่างๆ ในสัญญาที่เกี่ยวข้อง ประเมินการใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารในการพิจารณาเงื่อนไขในสัญญา ตรวจสอบมูลค่ารายการดังกล่าวกับมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2562 ซึ่งอนุมัติรายการดังกล่าว ตลอดจนทดสอบการคำนวณ การใช้สมมติฐานที่สำคัญและจำนวนเงินที่บันทึกบัญชีสำหรับรายการที่เกี่ยวข้องว่าเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญาและเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบรายการรับเงินจากJASIFกับรายการเงินฝากบัญชีธนาคาร และตรวจสอบความถูกต้องในการจัดประเภทของรายการบัญชีที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการขายและเช่ากลับคืนทรัพย์สินสิ้นใຍแก้วนำแสง ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่รวมอยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท (แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น) ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้กับข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้ ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้ความเชื่อมั่นในรูปแบบใดๆ ต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัทตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว และหากสรุปได้ว่ามีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะสื่อสารเรื่องดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลทราบเพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือ ความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริง แต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ตลอดจนการตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามดังต่อไปนี้ด้วย

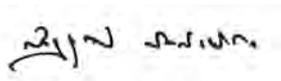
- ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความคิดเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไมตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความคิดเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และสรุปจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความคิดเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- รวบรวมเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการหรือของกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความคิดเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติตามตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความคิดเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลแล้วข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระ และได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่น ซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบ
งบบการเงินในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี
เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะ หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณา
ว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมี
ผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียสาธารณะจะได้จากการสื่อสารดังกล่าว

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้

ณัฐวุฒิ สันติเพชร

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 5730

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

กรุงเทพฯ: 4 กุมภาพันธ์ 2563

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2562	2561	2562	2561	
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	8	24,007,955,018	899,245,933	450,604,224	49,055,213
เงินลงทุนชั่วคราว - เงินฝากธนาคาร	9	26,999,193	35,841,810	-	125,516
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	10	3,166,843,944	3,180,212,078	165,740,515	518,742,024
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย	7	-	-	6,389,242,315	4,405,254,203
เงินปันผลค้างรับจากบริษัทย่อย	7	-	-	12,995,985,197	197,595,301
ลูกหนี้กรมสรรพากร		158,980,410	1,047,126,193	-	370,565,027
ภาษีซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ		403,825,121	537,129,814	2,916,089	6,415,192
ต้นทุนโครงการจ่ายล่วงหน้า	7, 22	761,401	868,699	-	7,695,402,535
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	4	166,792,707	111,034,389	635,375	661,451
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		16,982,604	20,852,192	41,093	49,508
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		27,949,140,398	5,832,311,108	20,005,164,808	13,243,865,970
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน	17, 20, 29, 34.8	411,602,157	477,768,040	23,739,158	23,240,530
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	12	-	-	2,952,797,479	2,952,796,270
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	13	3,997,794,483	4,018,057,110	14,586,403,966	12,756,078,506
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	14	462,202,217	499,818,381	-	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	15	35,301,968,524	37,487,032,716	5,394,684	6,228,082
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	27	145,516,062	2,782,051,735	65,972,953	65,972,953
ภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย		475,274,362	780,762,168	91,887,042	27,786,900
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	7, 16, 29	816,510,000	816,510,000	118,913,079	132,732,246
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	4	313,670,105	195,995,019	22,715,945	11,051,498
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		41,924,537,910	47,057,995,169	17,867,824,306	15,975,886,985
รวมสินทรัพย์		69,873,678,308	52,890,306,277	37,872,989,114	29,219,752,955

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2562	2561	2562	2561	
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคาร	17	1,604,134,787	968,287,484	-	-
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	18	2,516,193,500	3,434,518,000	92,550,309	2,674,030,015
เงินกู้ยืมระยะสั้น	19	-	570,881,400	5,150,309,185	1,707,881,400
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี					
เงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร	20	840,663,356	892,958,893	734,943,618	732,958,893
เจ้าหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ	34.6	16,342,472	-	16,342,472	-
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	21	337,871,594	340,633,217	579,949	579,949
เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์	22	1,625,867,280	5,275,270,033	1,088,221,694	3,115,104,940
สำรองการประกันรายได้ค่าเช่า	7, 29	3,084,890,580	1,782,075,814	-	-
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายรอจัดส่ง		397,690,293	39,049,389	306,901,103	1,429,342
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		5,809,062,410	59,459,984	-	-
ภาษีขายยังไม่ถึงกำหนดชำระ		384,288,604	403,372,603	1,922,525	27,820,374
รายได้รับล่วงหน้าจากลูกค้า		583,360,484	603,074,293	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		139,617,521	19,539,455	116,679,776	-
รวมหนี้สินหมุนเวียน		17,339,982,881	14,389,120,565	7,508,450,631	8,259,804,913
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
หนี้สินระยะยาวสุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี					
เงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร	20	2,780,347,668	4,084,322,360	2,780,347,668	3,978,602,622
เจ้าหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ	34.6	1,318,467,349	-	1,318,467,349	-
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	21	636,567,142	952,874,174	1,643,189	2,223,138
เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์	22	435,131,642	2,174,413,044	59,513,283	1,192,632,563
สำรองการประกันรายได้ค่าเช่า	7, 29	23,277,154,391	10,641,315,597	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	23	828,327,124	497,908,131	67,046,735	40,484,722
สำรองค่าชดเชยขาดสายเส้นใยแก้วนำแสง	29	791,976,442	244,086,895	-	-
สำรองค่าใช้จ่ายและค่าเช่าที่รอจ่ายสายที่เกี่ยวข้องกับการย้ายเส้นใยแก้วนำแสงลงดิน	29	347,404,462	-	-	-
ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	34.6	399,236,246	926,507,597	399,236,246	926,507,597
เงินมัดจำรับจากลูกค้า		486,405,441	587,715,045	10,119,390	9,954,402
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		48,513,602	15,931,419	22,678,523	15,091,966
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		31,349,531,509	20,125,074,262	4,659,052,383	6,165,497,010
รวมหนี้สิน		48,689,514,390	34,514,194,827	12,167,503,014	14,425,301,923

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น				
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 9,555,371,066 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.5 บาท	4,777,685,533	4,777,685,533	4,777,685,533	4,777,685,533
ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว				
หุ้นสามัญ 8,165,349,803 หุ้น (2561: 7,984,969,919 หุ้น)				
มูลค่าหุ้นละ 0.5 บาท	24	4,082,674,902	3,992,484,960	4,082,674,902
3,992,484,960				
เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น	24	162,288,343	564,336,427	162,288,343
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ		7,760,639,643	7,191,018,555	7,760,639,643
กำไรสะสม				
จัดสรรแล้ว				
สำรองตามกฎหมาย - บริษัทฯ	25	477,768,553	477,768,553	477,768,553
- บริษัทย่อย	25	1,090,819,656	623,429,230	-
ยังไม่ได้จัดสรร		6,319,753,231	4,223,073,456	12,996,163,755
2,342,891,633				
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น		258,179,963	258,179,963	225,950,904
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		20,152,124,291	17,330,291,144	25,705,486,100
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		1,032,039,627	1,045,820,306	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		21,184,163,918	18,376,111,450	25,705,486,100
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		69,873,678,308	52,890,306,277	37,872,989,114
				29,219,752,955

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2562	2561	2562	2561	
กำไรขาดทุน:					
รายได้					
รายได้จากการขายและให้บริการ		18,174,903,185	17,995,138,482	9,496,029,939	-
รายได้อื่น					
กำไรจากการขายทรัพย์สินเข้ากองทุน	7, 29	13,974,505,126	-	-	-
ค่าจัดการรับ	7	-	-	556,499,472	543,720,648
ดอกเบี้ยรับ		31,856,094	26,846,682	91,400,528	44,271,922
รายได้ค่าบริการดูแลและบำรุงรักษาทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสง	7, 29	263,510,777	241,439,419	-	-
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อย	12	-	-	14,777,114,042	3,300,384,902
เงินปันผลรับจากบริษัทร่วม	13	-	-	1,028,924,500	1,288,035,000
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	13	1,731,722,520	3,649,992,402	47,089,971	157,526,462
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน		531,634,959	48,006,066	37,326,538	92,974,006
อื่นๆ		130,918,563	182,146,475	94,566,673	14,009,388
รวมรายได้อื่น		16,664,148,039	4,148,431,044	16,632,921,724	5,440,922,328
รวมรายได้		34,839,051,224	22,143,569,526	26,128,951,663	5,440,922,328
ค่าใช้จ่าย					
ต้นทุนขายและให้บริการ		11,705,782,035	11,266,516,682	8,881,143,945	-
ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริการ	4	1,296,339,099	1,279,527,821	-	-
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	10, 23, 34.8	4,117,549,199	3,472,849,494	202,909,579	296,112,624
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ		246,588,862	230,998,458	-	-
ผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	34.6	830,647,933	613,041,026	830,647,933	613,041,026
รวมค่าใช้จ่าย		18,196,907,128	16,862,933,481	9,914,701,457	909,153,650
กำไรก่อนส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม					
ค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้		16,642,144,096	5,280,636,045	16,214,250,206	4,531,768,678
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	13	771,674,201	899,497,275	-	-
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้		17,413,818,297	6,180,133,320	16,214,250,206	4,531,768,678
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน		(1,128,234,059)	(743,979,339)	(823,413,998)	(492,761,708)
กำไรก่อนภาษีเงินได้		16,285,584,238	5,436,153,981	15,390,836,208	4,039,006,970
ภาษีเงินได้	27	(9,012,867,208)	(506,058,581)	-	-
กำไรสำหรับปี		7,272,717,030	4,930,095,400	15,390,836,208	4,039,006,970
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:					
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	23	(147,018,363)	(65,649,628)	(9,117,185)	(6,321,056)
ผลกระทบภาษีเงินได้		-	10,286,429	-	-
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน					
ในภายหลัง - สูทธิจากภาษีเงินได้		(147,018,363)	(55,363,199)	(9,117,185)	(6,321,056)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี		(147,018,363)	(55,363,199)	(9,117,185)	(6,321,056)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		7,125,698,667	4,874,732,201	15,381,719,023	4,032,685,914

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
การแบ่งปันกำไร				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	7,264,608,490	4,912,590,872	15,390,836,208	4,039,006,970
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	8,108,540	17,504,528		
	<u>7,272,717,030</u>	<u>4,930,095,400</u>		
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	7,118,702,568	4,857,917,079	15,381,719,023	4,032,685,914
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	6,996,099	16,815,122		
	<u>7,125,698,667</u>	<u>4,874,732,201</u>		
กำไรต่อหุ้น				
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	30			
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		0.90	1.90	0.52
กำไรต่อหุ้นปรับลด				
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		0.83	1.77	0.48

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม												รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น	
	ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ						องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น							ส่วนของผู้ถือหุ้น ที่ไม่มีอำนาจ ควบคุมของ บริษัทย่อย
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระเต็ม มูลค่าแล้ว		กำไรสะสม		ส่วนเกิน จากไม่สำคัญ		ส่วนเกินทุน จากการ ลดทุน		ส่วนเกินทุน จากส่วน มูลค่าหุ้น ของบริษัทย่อย		ส่วนที่ เปลี่ยนแปลง ส่วน ของผู้ถือหุ้น ในบริษัทย่อย			
	เงินรับ ล่วงหน้า	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ	จัดสรรแล้ว - สำรองตาม กฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร	ส่วนเกิน จากไม่สำคัญ ที่หมดสิทธิ์ การใช้	ส่วนเกิน จากการ ลดทุน	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้น ของบริษัทย่อย	ส่วนที่ เปลี่ยนแปลง ส่วน ของผู้ถือหุ้น ในบริษัทย่อย	รวม องค์ประกอบอื่น ของส่วน ของผู้ถือหุ้น	รวมส่วน ของผู้ถือหุ้น ของบริษัทฯ				
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	3,335,312,803	2,919,477,607	1,020,535,281	3,238,669,347	25,169,527	200,781,377	49,665,575	(17,436,516)	258,179,963	13,584,388,452	1,044,301,904	14,828,690,356		
กำไรสุทธิ	-	-	-	4,912,590,872	-	-	-	-	-	-	4,912,590,872	17,504,528	4,930,095,400	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	(54,673,793)	-	-	-	-	-	(54,673,793)	(689,406)	(689,406)	(55,363,199)	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	4,857,917,079	-	-	-	-	-	4,857,917,079	16,815,122	4,874,732,201		
เงินปันผลจ่ายแก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	-	-	-	(3,792,850,468)	-	-	-	-	-	(3,792,850,468)	-	-	(3,792,850,468)	
หุ้นสามัญเพิ่มขึ้น	657,172,157	(2,919,477,607)	-	-	-	-	-	-	-	2,116,499,654	-	-	2,116,499,654	
เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น	-	564,336,427	-	-	-	-	-	-	-	564,336,427	-	-	564,336,427	
เงินปันผลจ่ายแก่ส่วนของผู้ถือหุ้นได้สิทธิ์ ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	-	-	-	80,662,502	-	-	-	-	-	-	-	(15,296,720)	(15,296,720)	
โอนไปเป็นสำรองตามกฎหมาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	3,992,484,960	564,336,427	7,191,018,555	4,223,073,456	25,169,527	200,781,377	49,665,575	(17,436,516)	258,179,963	17,330,291,144	1,045,820,306	18,376,111,450		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	3,992,484,960	564,336,427	7,191,018,555	4,223,073,456	25,169,527	200,781,377	49,665,575	(17,436,516)	258,179,963	17,330,291,144	1,045,820,306	18,376,111,450		
ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี เนื่องจากการนำมาตรฐานการรายงาน ทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ	-	-	-	173,814,534	-	-	-	-	-	173,814,534	-	-	173,814,534	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 (หลังการปรับปรุง)	3,992,484,960	564,336,427	7,191,018,555	4,396,887,990	25,169,527	200,781,377	49,665,575	(17,436,516)	258,179,963	17,504,105,678	1,045,820,306	18,549,925,984		
กำไรสุทธิ	-	-	-	7,264,608,490	-	-	-	-	-	7,264,608,490	8,108,540	7,272,717,030		
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	(145,905,922)	-	-	-	-	-	(145,905,922)	(1,112,441)	(147,018,363)		
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	7,118,702,568	-	-	-	-	-	7,118,702,568	6,996,099	7,125,698,667		
เงินปันผลจ่ายแก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	-	-	-	(4,728,446,901)	-	-	-	-	-	(4,728,446,901)	-	(4,728,446,901)		
หุ้นสามัญเพิ่มขึ้น	90,189,942	(564,336,427)	-	-	-	-	-	-	-	95,474,603	-	95,474,603		
เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น	-	162,288,343	-	-	-	-	-	-	-	162,288,343	-	162,288,343		
เงินปันผลจ่ายแก่ส่วนของผู้ถือหุ้นได้สิทธิ์ ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	-	-	-	467,390,426	-	-	-	-	-	-	(20,776,778)	(20,776,778)		
โอนไปเป็นสำรองตามกฎหมาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	4,082,674,902	162,288,343	7,760,639,643	1,568,588,209	6,319,753,231	25,169,527	49,665,575	(17,436,516)	258,179,963	20,152,124,291	1,032,039,627	21,184,163,918		

หมายเหตุประกอบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสติน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ									
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระเต็ม มูลค่าแล้ว	เงินรับ ล่วงหน้าค่าหุ้น	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ	กำไรสะสม		องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น			รวม ของส่วนของผู้ถือหุ้น	รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น
				จัดสรรแล้ว - สำรองตาม กฎหมาย	กำไรสะสม ยังไม่ได้จัดสรร	ส่วนเกิน จาก การ ลดทุน	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้น จากใบสำคัญ แสดงสิทธิที่ หมดสิทธิการใช้	รวม องค์ประกอบอื่น ของส่วนของผู้ถือหุ้น		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	3,335,312,803	2,919,477,607	2,812,213,451	464,599,828	2,116,224,912	25,169,527	200,781,377	225,950,904	11,873,779,505	
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	4,039,006,970	-	-	-	4,039,006,970	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	(6,321,056)	-	-	-	(6,321,056)	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	4,032,685,914	-	-	-	4,032,685,914	
เงินปันผลจ่ายแก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	-	-	-	-	(3,792,850,468)	-	-	-	(3,792,850,468)	
หุ้นสามัญเพิ่มขึ้น	657,172,157	(2,919,477,607)	4,378,805,104	-	-	-	-	-	2,116,499,654	
เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น	-	564,336,427	-	-	-	-	-	-	564,336,427	
โอนไปเป็นสำรองตามกฎหมาย	-	-	-	13,168,725	(13,168,725)	-	-	-	-	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	3,992,484,960	564,336,427	7,191,018,555	477,768,553	2,342,891,633	25,169,527	200,781,377	225,950,904	14,794,451,032	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	3,992,484,960	564,336,427	7,191,018,555	477,768,553	2,342,891,633	25,169,527	200,781,377	225,950,904	14,794,451,032	
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	15,390,836,208	-	-	-	15,390,836,208	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	(9,117,185)	-	-	-	(9,117,185)	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	15,381,719,023	-	-	-	15,381,719,023	
เงินปันผลจ่ายแก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	-	-	-	-	(4,728,446,901)	-	-	-	(4,728,446,901)	
หุ้นสามัญเพิ่มขึ้น	90,189,942	(564,336,427)	569,621,088	-	-	-	-	-	95,474,603	
เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น	-	162,288,343	-	-	-	-	-	-	162,288,343	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	4,082,674,902	162,288,343	7,760,639,643	477,768,553	12,996,163,755	25,169,527	200,781,377	225,950,904	25,705,486,100	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการเงิน

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรก่อนภาษีเงินได้	16,285,584,238	5,436,153,981	15,390,836,208	4,039,006,970
รายการปรับกระทบยอดกำไรก่อนภาษีเป็นเงินสดรับ (จ่าย)				
จากกิจกรรมดำเนินงาน				
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	5,127,800,663	4,449,762,671	16,002,713	15,649,123
ค่าตัดจำหน่ายต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา	85,552,484	-	-	-
หนี้สงสัยจะสูญ	73,021,251	73,891,030	-	-
หนี้สูญ	173,567,611	157,107,428	-	-
กำไรจากการขายทรัพย์สินเข้ากองทุน	7, 29 (13,974,505,126)	-	-	-
ผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	34.6 830,647,933	613,041,026	830,647,933	613,041,026
กำไรจากการจำหน่ายอุปกรณ์พร้อมติดตั้ง	-	-	(614,885,994)	-
กำไรจากการจำหน่ายอุปกรณ์	(10,228,020)	(134,663,971)	-	(74,764)
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	12 -	-	(14,777,114,042)	(3,300,384,902)
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	13 -	-	(1,028,924,500)	(1,288,035,000)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	13 (771,674,201)	(899,497,275)	-	-
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	13 (1,731,722,520)	(3,649,992,402)	(47,089,971)	(157,526,462)
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(346,641,962)	(14,606,258)	(11,334,095)	(92,974,006)
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นจริง	(165,148,065)	(43,844,233)	(25,992,443)	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	23 217,295,510	35,537,942	17,444,828	2,949,798
ดอกเบี้ยรับ	(31,856,094)	(26,846,682)	(91,400,528)	(44,271,922)
ดอกเบี้ยจ่าย	1,128,234,059	743,979,339	823,413,998	492,761,708
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์				
และหนี้สินดำเนินงาน	6,889,927,761	6,740,022,596	481,604,107	280,141,569
สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง (เพิ่มขึ้น)				
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(259,891,669)	(179,255,788)	812,203,366	(275,388,905)
มูลค่างานที่แล้วเสร็จแต่ยังไม่เรียกชำระ	(4,346,913)	(2,969,539)	-	-
ลูกหนี้กรมสรรพากร	865,793,463	(263,484,500)	(22,118,854)	(269,406,272)
สินค้าคงเหลือ	4,604,132	350,957,325	-	-
ต้นทุนโครงการจ่ายล่วงหน้า	107,298	(44,612,166)	-	(842,617,258)
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	(66,566,940)	(373,667)	26,076	45,740
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	8,645,590	9,286,189	8,415	3,123
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	24,754,393	(6,465,702)	(11,664,447)	(31,350)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	(948,979,553)	(225,558,368)	2,754,452,969	(181,207,481)
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง	358,640,904	(118,938,041)	193,727,270	(85,603,933)
รายได้รับล่วงหน้าจากลูกค้า	(19,713,809)	71,126,174	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	120,078,066	(19,830,105)	90,779,888	(8,439,865)
สำรองการประกันรายได้ค่าเช่า	(1,673,589,969)	(1,630,749,119)	-	-
จ่ายผลประโยชน์ระยะยาวพนักงาน	23 (33,894,881)	(5,525,860)	-	-
สำรองค่าชดเชยขาดหายสิ้นอายุสัญญา	(17,696,349)	(30,097,289)	-	-
เงินมัดจำรับจากลูกค้า	(101,309,604)	(114,611,550)	164,988	-
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	32,582,184	598,942	7,586,558	552,263
เงินสดจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	5,179,144,104	4,529,519,532	4,306,770,336	(1,381,952,369)
รับคืนภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย	393,328,868	30,776,772	20,037,838	16,171,428
จ่ายภาษีเงินได้	(758,023,805)	(558,903,096)	(84,137,980)	(7,749,061)
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	4,814,449,167	4,001,393,208	4,242,670,194	(1,373,530,002)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการเงิน

บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
ดอกเบียร์รับ	43,257,146	64,383,325	2,199,116	4,533,146
เงินลงทุนชั่วคราวลดลง (เพิ่มขึ้น)	8,842,617	12,790,171	125,516	(1,235)
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกันลดลง (เพิ่มขึ้น)	66,165,883	9,753,197	(498,628)	(23,240,530)
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันเพิ่มขึ้น	-	-	(1,983,988,112)	(4,305,254,203)
เงินลงทุนในบริษัทย่อยเพิ่มขึ้น	-	-	(1,209)	-
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	1,978,724,146	3,300,384,902
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(4,275,000,000)	-	(4,275,000,000)	-
เงินสดรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	13 2,516,875,852	5,666,638,824	2,516,875,852	5,666,638,824
เงินสดรับจากการขายทรัพย์สินเข้ากองทุน - สุทธิจาก ค่าใช้จ่ายในการขาย	36,247,770,402	-	-	-
เงินสดรับจากการจำหน่ายอุปกรณ์	17,436,655	138,928,297	-	74,921
ซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	14 (3,988,917)	(1,606,097)	-	-
ซื้ออาคารและอุปกรณ์	(2,468,552,547)	(3,985,434,799)	(1,350,150)	(2,037,234)
ซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์	(5,416,896)	(5,359,110)	-	-
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	32,147,390,195	1,900,093,808	(1,762,913,469)	4,641,098,591
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
จ่ายดอกเบี้ย	(1,018,858,938)	(558,242,870)	(835,680,037)	(316,309,364)
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคารลดลง	(1,870,390,789)	(3,908,717,076)	-	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้น	-	-	7,083,593,767	60,000,000
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะสั้น	(557,177,623)	(786,000,000)	(567,177,622)	(5,094,718,400)
เงินสดจ่ายคืนเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์	(5,138,310,083)	(2,381,767,950)	(3,050,813,227)	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร	20 2,032,408,000	8,387,500,000	-	8,387,500,000
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร	20 (2,447,777,134)	(7,460,000,000)	(222,369,134)	(7,300,000,000)
เงินสดจ่ายคืนเจ้าหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ	(14,497,556)	-	(14,497,556)	-
เงินสดจ่ายคืนหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	(347,065,421)	(205,651,344)	(579,950)	(1,067,132)
เงินสดรับจากการเพิ่มทุน	24 95,474,603	2,116,499,654	95,474,603	2,116,499,654
เงินสดรับล่วงหน้าจากการเพิ่มทุน	24 162,288,343	564,336,427	162,288,343	564,336,427
เงินปันผลจ่ายแก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	33 (4,728,446,901)	(3,792,850,468)	(4,728,446,901)	(3,792,850,468)
เงินปันผลจ่ายแก่ผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	(20,776,778)	(15,296,720)	-	-
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(13,853,130,277)	(8,040,190,347)	(2,078,207,714)	(5,376,609,283)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	23,108,709,085	(2,138,703,331)	401,549,011	(2,109,040,694)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	899,245,933	3,037,949,264	49,055,213	2,158,095,907
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี	24,007,955,018	899,245,933	450,604,224	49,055,213

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกระแสเงินสด (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม				
รายการที่ใช้เงินสด				
ซื้ออุปกรณ์ที่ยังไม่ได้ชำระ	2,913,716,937	7,168,268,109	-	3,579,439
รับชำระการขายอุปกรณ์พร้อมติดตั้งโดยการหักกลบลบหนี้กับ ค่าบริการระหว่างการติดตั้งทรัพย์สินค้างจ่ายกับบริษัทย่อย	-	-	3,873,809,036	-
รับชำระการขายอุปกรณ์พร้อมติดตั้งโดยการหักกลบลบหนี้กับ เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อย	-	-	3,209,356,397	-
รับชำระการขายอุปกรณ์พร้อมติดตั้งโดยการหักกลบลบหนี้กับ เงินทรองจากบริษัทย่อย	-	-	2,681,688,309	-
โอนเปลี่ยนแปลงจากเงินทรองเป็นเงินกู้ยืมระยะสั้นจาก บริษัทย่อย	-	-	149,071,815	-
รับโอนสิทธิในเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์และทรัพย์สินจากบริษัทย่อย	-	-	-	4,300,194,727
ค่าบริการการติดตั้งอุปกรณ์กับบริษัทย่อยค้างจ่าย	-	-	-	2,459,569,720
โอนสิทธิเงินปันผลรับจากบริษัทร่วมเพื่อจ่ายชำระดอกเบี้ย ค้างจ่ายและเงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร	1,028,924,500	1,288,035,000	1,028,924,500	1,288,035,000
โอนสิทธิเงินปันผลค้างรับจากบริษัทย่อยเพื่อจ่ายชำระเงิน กู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อยอีกแห่ง	-	-	-	386,249,835
โอนสิทธิการรับเงินลูกหนี้อื่นกิจการที่เกี่ยวข้องกันเพื่อจ่าย ชำระเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อยอีกแห่ง	-	-	-	45,760,165

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

1. ข้อมูลทั่วไปของบริษัทฯ

บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย ธุรกิจหลักของบริษัทฯคือการลงทุนในบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางด้านการสื่อสารโทรคมนาคม โดยมีที่อยู่ตามที่จดทะเบียนคือเลขที่ 200 ชั้น 29-30 หมู่ที่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

2. เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

2.1 งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยแสดงรายการในงบการเงินตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

2.2 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

ก) งบการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) ซึ่งรายละเอียดบริษัทย่อยมีดังต่อไปนี้

ข) บริษัทฯจะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทฯมีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	อัตราร้อยละ ของการถือหุ้น	
			2562	2561
			ร้อยละ	ร้อยละ
ถือหุ้นโดยบริษัทฯ				
บริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชันส์ จำกัด	ให้บริการโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงใต้น้ำและให้บริการรับจ้างซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบเคเบิลใต้น้ำภายในประเทศไทย	ไทย	100	100
บริษัท อควาเมนท์ จำกัด	ให้บริการด้านเทคโนโลยีสื่อสารผ่านดาวเทียมและให้บริการอินเทอร์เน็ต	ไทย	100	100
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) (อีกร้อยละ 9 ถือหุ้นโดยบริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด และ อีกร้อยละ 9 ถือหุ้น โดยบริษัท เอเชียส รีเยนแนล เซอร์วิส จำกัด)	ออกแบบและติดตั้งอุปกรณ์พร้อมทดสอบระบบในโครงการสื่อสารโทรคมนาคม	ไทย	33	33
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด	ให้บริการอินเทอร์เน็ตและบริการโทรศัพทระหว่างประเทศ	ไทย	98	98
บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด (อีกร้อยละ 20 ถือหุ้นโดยบริษัท อควาเมนท์ จำกัด)	สำรวจ ออกแบบและก่อสร้างงานโยธาของโครงการโทรคมนาคม	ไทย	80	80
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด (อีกร้อยละ 34 ถือหุ้นโดยบริษัท เอเชียส (ประเทศไทย) จำกัด และ อีกร้อยละ 26 ถือหุ้นโดยบริษัท เอเชียส รีเยนแนล เซอร์วิส จำกัด)	กิจกรรมลงทุน	ไทย	40	40
บริษัท แจงวัฒนะ แพคเกจเนเจอร์ จำกัด	ผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการ	ไทย	100	100
บริษัท ทรี บีบี จำกัด	หยุดดำเนินการ	ไทย	100	100
บริษัท ไมโบล คอมมิวนิเคชัน เซอร์วิสเอส จำกัด	ยังไม่เริ่มดำเนินการ	ไทย	70	70
บริษัท แจส โมบาย โปรดักแบนด์ จำกัด	ยังไม่เริ่มดำเนินการ	ไทย	100	100

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	อัตราร้อยละของการถือหุ้น	
		จัดตั้งขึ้นในประเทศไทย	ร้อยละ ร้อยละ
ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย			
บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชันส์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสติค เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) ร้อยละ 98)	ให้บริการด้านจัดหา ออกแบบ ระบบคอมพิวเตอร์และพัฒนาระบบซอฟต์แวร์และการจำหน่ายอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และบริการคลาวด์คอมพิวเตอร์	ไทย	-
บริษัท สมารท์ โฮเวย์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท อีคิวแมนท์ จำกัด ร้อยละ 67)	ให้บริการระบบเครือข่ายสื่อสัญญาณความเร็วสูงภายในประเทศไทย	ไทย	-
บริษัท ทริบิลิตี้ บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) (ถือหุ้นโดยบริษัท อีคิวแมนท์ จำกัด ร้อยละ 100)	ให้บริการด้านโทรคมนาคม โทรศัพท์พื้นฐานและระบบสื่อสารข้อมูล	ไทย	-
บริษัท ทริบิลิตี้ อินเทอร์เน็ต จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท อินเทอร์เน็ต จำกัด	ให้บริการอินเทอร์เน็ต	ไทย	-
(ถือหุ้นโดยบริษัท ทริบิลิตี้ บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) ร้อยละ 100)	พัฒนา จำหน่ายและให้บริการซอฟต์แวร์ประเภทต่างๆ	ไทย	-
บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ทริบิลิตี้ บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) ร้อยละ 100)	กิจกรรมลงทุน	ไทย	-
บริษัท เอเซียส (ประเทศไทย) จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสติค เทเลคอม โซลูชันส์ จำกัด ร้อยละ 59)	ดำเนินการด้านการตลาด การจัดทำนายอนุกรรมการให้บริการและผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านระบบสัญญาณดาวเทียม	ไทย	-
บริษัท เอเซียส รีเยนแนล เซอร์วิส จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท เอเซียส (ประเทศไทย) จำกัด ร้อยละ 98)			

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	อัตราร้อยละ ของการถือหุ้น	
			ร้อยละ	ร้อยละ
Clippership Investments (BVI) Limited (ถือหุ้นโดยบริษัท จัดสิน อินเทอร์เน็ต โอลิมปิก จำกัด ร้อยละ 100)	หยุดดำเนินการ	British Virgin Island	-	-
บริษัท ไทย ลอจิสติกส์ เทคโนโลยี จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัดสิน เทคโนโลยี จำกัด ร้อยละ 90)	ให้บริการโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงได้ นำและให้บริการรับจ้างซ่อมแซม และบำรุงรักษาระบบเคเบิลใต้น้ำภายในประเทศ	ไทย	-	-
บริษัท จัสเทล เน็ทเวิร์ค จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัดสิน ซัมมารีน เทคโนโลยี จำกัด ร้อยละ 100)	ให้บริการเช่าวงจรและบริการรับ-ส่งข้อมูลภายในประเทศและระหว่างประเทศ	ไทย	-	-
บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท อีคิวเมนท์ จำกัด ร้อยละ 54 และ บริษัท จัดสิน ซัมมารีน เทคโนโลยี จำกัด ร้อยละ 46)	ให้เช่าอาคารสำนักงาน	ไทย	-	-

- ค) บริษัทฯนำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทฯมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทฯสิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น
- ง) งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับของบริษัทฯ
- จ) ยอดคงค้างระหว่างกลุ่มบริษัท รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญได้ถูกตัดออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว
- ฉ) ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัทฯ และแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรหรือขาดทุนรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

2.3 บริษัทฯจัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมตามวิธีราคาทุน

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

ก. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2561) และฉบับใหม่ จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบต่ออย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มบริษัท อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ สามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชีและการตีความมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาก่อสร้าง
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า

กิจการต้องใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 กับสัญญาที่ทำกับลูกค้าทุกสัญญา ยกเว้นสัญญาที่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น มาตรฐานฉบับนี้ได้กำหนดหลักการ 5 ขั้นตอนสำหรับการรับรู้รายได้ที่เกิดขึ้นจากสัญญาที่ทำกับลูกค้า โดยกิจการจะรับรู้รายได้ในจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่กิจการคาดว่าจะมีสิทธิได้รับจากการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการที่ได้ส่งมอบให้แก่ลูกค้า และกำหนดให้กิจการต้องใช้ดุลยพินิจและพิจารณาข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการพิจารณาตามหลักการในแต่ละขั้นตอน

บริษัทย่อยแห่งหนึ่งเลือกใช้แนวปฏิบัติผ่อนปรนโดยรับรู้ผลสะสมของการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติโดยปรับปรุงกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีแสดงอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 4.

ข. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่และฉบับปรับปรุง ซึ่งจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน ยกเว้น มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ดังต่อไปนี้ที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ประกอบด้วยมาตรฐานและการตีความมาตรฐานจำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 7 การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน

ฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 32 การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 16 การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ

ฉบับที่ 19 การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่ายโดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและแผนธุรกิจของกิจการ (Business Model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงินโดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน และเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มีผลบังคับใช้จะทำให้มาตรฐานการบัญชี การตีความมาตรฐานการบัญชี และแนวปฏิบัติทางการบัญชีบางฉบับที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันถูกยกเลิกไป

ปัจจุบันฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบที่อาจมีต่อการเงินในปีที่เริ่มนำมาตราฐานกลุ่มดังกล่าวมาถือปฏิบัติ

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า และการตีความมาตรฐานบัญชีที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานฉบับนี้ได้กำหนดหลักการของการรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลของสัญญาเช่า และกำหนดให้ผู้เช่ารับรู้สินทรัพย์และหนี้สินสำหรับสัญญาเช่าทุกรายการที่มีระยะเวลาในการเช่ามากกว่า 12 เดือน เว้นแต่สินทรัพย์อ้างอิงนั้นไม่มีมูลค่าต่ำ

การบัญชีสำหรับผู้ให้เช่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญจากมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 ผู้ให้เช่ายังคงต้องจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าเงินทุนโดยใช้หลักการเช่นเดียวกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17

กลุ่มบริษัทคาดว่าจะนำมาตราฐานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติโดยรับรู้ผลกระทบสะสมของการนำมาตราฐานรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติใช้ครั้งแรกโดยการปรับปรุงกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทคาดว่าจะการนำมาตราฐานการบัญชีดังกล่าวมาใช้ จะมีผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 คือ สินทรัพย์ของกลุ่มบริษัทมีจำนวนเพิ่มขึ้นรวมทั้งสิ้นประมาณ 59,113 ล้านบาท และเฉพาะของบริษัทฯประมาณ 0.4 ล้านบาท และหนี้สินของกลุ่มบริษัทมีจำนวนเพิ่มขึ้นรวมทั้งสิ้นประมาณ 59,113 ล้านบาท และเฉพาะของบริษัทฯประมาณ 0.4 ล้านบาท

4. ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเนื่องจากการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 3. บริษัทย่อยได้นำมาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 มาถือปฏิบัติในระหว่างปีปัจจุบัน โดยกิจการได้เลือกปรับผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงโดยบันทึกปรับกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

ผลกระทบต่อกำไรสะสมต้นปี 2562 จากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเนื่องจากการนำมาตราฐานฉบับนี้มาถือปฏิบัติแสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)
	งบการเงินรวม
ผลกระทบต่อกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	
ต้นทุนเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้า	217
ค่าใช้จ่ายภาษีที่เกี่ยวข้อง	(43)
รวม	174

จำนวนเงินของรายการปรับปรุงที่มีผลกระทบต่อรายการในงบการเงินแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		
	ตามนโยบายการบัญชีเดิม	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562			
สินทรัพย์			
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	83	84	167
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	194	(48)	146
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	156	158	314
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
กำไรสะสม	6,126	194	6,320

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		
	ตามนโยบายการบัญชีเดิม	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562			
กำไรขาดทุน			
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริการ	1,321	(25)	1,296
ภาษีเงินได้	9,008	5	9,013
กำไรสำหรับปี	7,253	20	7,273
กำไรต่อหุ้น (บาท)			
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	0.90	-	0.90
กำไรต่อหุ้นปรับลด	0.83	-	0.83

รายการปรับปรุงข้างต้นคือรายการค่านายหน้าจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้า บริษัทย่อยพิจารณาว่าค่านายหน้าที่จ่ายไปเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้าจะต้องบันทึกเป็นสินทรัพย์และตัดเป็นค่าใช้จ่ายอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับรูปแบบการรับรู้รายได้ตามสัญญา จากเดิมที่บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในการขายและบริการเมื่อเกิดรายการ

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

5.1 การรับรู้รายได้

รายได้จากการให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม บริการอินเทอร์เน็ต บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจอินเทอร์เน็ตและบริการจัดการรับรู้เมื่อได้ให้บริการแล้ว

รายได้จากการขายสินค้ารับรู้เมื่อกลุ่มบริษัทได้โอนอำนาจควบคุมในสินค้าให้แก่ลูกค้าแล้ว กล่าวคือ เมื่อมีการส่งมอบสินค้า รายได้จากการขายแสดงตามมูลค่าที่ได้รับหรือคาดว่าจะได้รับสำหรับสินค้าที่ได้ ส่งมอบหลังจากหักประมาณการสินค้ารับคืนและส่วนลด โดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม

รายได้จากการออกแบบและติดตั้งระบบสื่อสารโทรคมนาคมและระบบคอมพิวเตอร์พร้อมการจัดหาอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องรับรู้โดยพิจารณาขึ้นความสำเร็จของงานจากการประเมินของวิศวกรหรือผู้ควบคุมโครงการ

ดอกเบี้ยรับถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อกลุ่มบริษัทมีสิทธิในการรับเงินปันผล

5.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดหมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มาและไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

5.3 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นแสดงมูลค่าตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ กลุ่มบริษัทบันทึกค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและการวิเคราะห์อายุหนี้

5.4 ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา

บริษัทย่อยบันทึกค่านายหน้าที่ยจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้าเป็นสินทรัพย์และตัดเป็นค่าใช้จ่ายอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับรูปแบบการรับรู้รายได้ตามสัญญา และจะบันทึกค่าเพื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ เมื่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่าสิ่งตอบแทนที่จะได้รับหักด้วยต้นทุนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่ระยะเวลาของการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่จะรับรู้สำหรับต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญามีระยะเวลาหนึ่งงวดหรือสั้นกว่า กิจการจะบันทึกต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญาดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

5.5 เงินลงทุน

ก) เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินรวมแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย

ข) เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค) เงินลงทุนในกองทุนรวมแสดงในมูลค่ายุติธรรม ซึ่งคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของหน่วยลงทุน

กลุ่มบริษัทใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนของเงินลงทุน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

5.6 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

บริษัทย่อยบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในราคาทุนซึ่งรวมต้นทุนการทำรายการ หลังจากนั้นบริษัทย่อยจะบันทึกอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนคำนวณจากราคาทุนโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 3 - 24 ปี ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนรวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินในส่วนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

บริษัทย่อยรับรู้ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ได้รับสุทธิจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงวดที่ตัดรายการอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนออกจากบัญชี

5.7 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทูลของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณดังนี้

อาคาร	-	20 และ 24 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคาร	-	5 - 12 ปี
ส่วนปรับปรุงสินทรัพย์เช่า	-	5 ปี
อุปกรณ์สำหรับให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม	-	3 - 25 ปี
เครื่องมือและอุปกรณ์	-	3 และ 5 ปี
เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์สำนักงาน	-	3 และ 5 ปี
ยานพาหนะ	-	5 ปี

ค่าเสื่อมราคาจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและสินทรัพย์ระหว่างติดตั้ง

กลุ่มบริษัทตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ออกจากบัญชีเมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์จะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อกำไรหรือขาดทุนของกลุ่มบริษัทตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

5.8 ต้นทุนการกู้ยืม

ต้นทุนการกู้ยืมของค่าใช้จ่ายทางการเงินที่เกิดจากสัญญาเช่าการเงินที่ใช้ในการได้มา การก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ที่ต้องใช้ระยะเวลานานในการแปลงสภาพให้พร้อมใช้หรือขาย ได้ถูกนำไปรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์จนกว่าสินทรัพย์นั้นจะอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามที่มุ่งประสงค์ ส่วนต้นทุนการกู้ยืมอื่นถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ ต้นทุนการกู้ยืมประกอบด้วยดอกเบี้ยและต้นทุนอื่นที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมนั้น

5.9 ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าและค่าตัดจำหน่าย

ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าแสดงตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาเช่า 30 ปี ค่าตัดจำหน่ายจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

5.10 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับกลุ่มบริษัทหมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมกลุ่มบริษัท หรือถูกกลุ่มบริษัทควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับกลุ่มบริษัท

นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลหรือกิจการที่มีสิทธิออกเสียงโดยตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อกลุ่มบริษัท ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของกลุ่มบริษัทที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท

5.11 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่า ถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่า ถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน ตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

5.12 เงินตราต่างประเทศ

บริษัทฯ แสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลา รายงาน

กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนได้รวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

5.13 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลา รายงาน กลุ่มบริษัทจะทำการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ของกลุ่มบริษัทหากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า กลุ่มบริษัทรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า

กลุ่มบริษัทจะรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

5.14 ผลประโยชน์พนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

กลุ่มบริษัทรับรู้เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

กลุ่มบริษัทและพนักงานของกลุ่มบริษัทได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของกลุ่มบริษัท เงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน

กลุ่มบริษัทมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งกลุ่มบริษัทถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน

กลุ่มบริษัทคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

5.15 ประเมินการหนีสิน

กลุ่มบริษัทจะบันทึกประมาณการหนีสินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากลุ่มบริษัทจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดเปลื้องภาระผูกพันนั้น และกลุ่มบริษัทสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

5.16 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

กลุ่มบริษัทบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กลุ่มบริษัทรับรู้หนีสินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีรวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่ มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

กลุ่มบริษัทจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

กลุ่มบริษัทจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

5.17 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมหมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนีสินให้ผู้อื่นโดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า กลุ่มบริษัทใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ กลุ่มบริษัทจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

- ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง
- ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม
- ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม สำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

6. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญมีดังนี้

ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา

ในการบันทึกค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาเป็นสินทรัพย์ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินว่ารายจ่ายดังกล่าวเป็นต้นทุนส่วนเพิ่มในการได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้าหรือไม่ รวมถึงการกำหนดวิธีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ดังกล่าว

สัญญาเช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงิน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้

ในการประมาณค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่ค้างค้างและสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น

ค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน

บริษัทจะบันทึกค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนเมื่อมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลง อย่างมีสาระสำคัญและเป็นระยะเวลานานหรือเมื่อมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า การที่จะสรุปว่าเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญหรือเป็นระยะเวลานานหรือไม่นั้นจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนและค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคาร อุปกรณ์และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคาร อุปกรณ์และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนและต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

นอกจากนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในแต่ละช่วงเวลาและบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวเนื่องกับสินทรัพย์นั้น

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้ใช้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่ากลุ่มบริษัทควรรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

ผลประโยชน์หลังออกจากรางานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากรางานของพนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่างๆ ในการประมาณการนั้น เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราภาษีและอัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน เป็นต้น

คดีฟ้องร้องและข้อพิพาท

กลุ่มบริษัทมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้องแล้ว ซึ่งรวมถึงการประเมินความน่าจะเป็นที่จะเกิด ผลเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม การเปลี่ยนแปลงในปัจจัยต่างๆ ที่ใช้ประกอบการประเมินของผู้บริหารและสถานการณ์ต่างๆ อาจส่งผลให้ผลที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากที่ประมาณได้

7. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

รายละเอียดความสัมพันธ์ที่กลุ่มบริษัทมีกับบุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมกลุ่มบริษัทหรือถูกควบคุมโดยกลุ่มบริษัท ไม่ว่าจะเป็นโดยตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับกลุ่มบริษัทมีดังนี้

ชื่อกิจการ	ลักษณะความสัมพันธ์
บริษัทย่อย	กลุ่มบริษัทที่บริษัทมีอำนาจในการกำหนดนโยบายทางการเงินและการดำเนินงาน เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากกิจกรรมต่างๆของบริษัทเหล่านั้น
กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต จัสมิน (“JASIF”)	บริษัทร่วม
กลุ่มโมโน	มีผู้ถือหุ้นใหญ่ร่วมกัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงกันระหว่างกลุ่มบริษัทและบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		นโยบายการกำหนดราคา
	2562	2561	
รายการธุรกิจกับบริษัทร่วม			
รายได้จากการขายทรัพย์สินเข้ากองทุน	38,000	-	ราคาตามสัญญา (หมายเหตุ 29)
รายได้ค่าบริการดูแลและบำรุงรักษาทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสง	264	241	ราคาตามสัญญา (หมายเหตุ 29)
ค่าเช่าอุปกรณ์และโครงข่าย	4,681	4,184	ราคาตามสัญญา (หมายเหตุ 29)
รายการธุรกิจกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน			
รายได้จากการขายและการบริการ	22	28	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ค่าเช่าและค่าบริการอื่นรับ	57	57	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ต้นทุนขายและบริการ	9	-	ราคาตามสัญญา
ค่าใช้จ่ายอื่น	56	25	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	2562	2561	
รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย			
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)			
รายได้จากการจำหน่ายอุปกรณ์พร้อมติดตั้ง	9,496	-	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าบริการจัดการการขายทรัพย์สิน เข้ากองทุน - สุทธิ	70	-	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าจัดการรับ	556	544	ราคาตามสัญญา
ค่าเช่าและค่าบริการอื่นรับ	45	44	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ดอกเบียรับ	89	40	อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ บวกร้อยละ 0.5
ค่าใช้จ่ายอื่น	37	32	ราคาตามสัญญา
ดอกเบียจ่าย	31	45	ร้อยละ 1.6 ถึง 2.0 ต่อปี
ต้นทุนโครงการจ่ายล่วงหน้าจากค่าบริการ ติดตั้ง	-	2,460	ราคาตามสัญญา
รับโอนสิทธิในเจ้าหน้าที่อุปกรณ์และทรัพย์สิน	-	3,348	ราคาตามสัญญา

ยอดคงค้างระหว่างกลุ่มบริษัทและกิจการที่เกี่ยวข้องกันมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 9)				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มโมโน	61	34	-	-
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 9)				
บริษัทย่อย				
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)	-	-	527	110
บริษัทร่วม				
JASIF	109	85	-	-
รวม	109	85	177	527
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	(11)	(11)
รวมลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ	109	85	166	516
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 16 และ 29)				
บริษัทย่อย				
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)	-	-	119	133
บริษัทร่วม				
JASIF	817	817	-	-
รวมค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	817	817	119	133

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินปันผลค้างรับจากบริษัทย่อย				
บริษัทย่อย	-	-	12,996	198
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 18)				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มโมโน	7	-	-	-
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 18)				
บริษัทย่อย	-	-	66	138
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มโมโน	14	3	-	-
รวมเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	14	3	66	138
ต้นทุนโครงการค้างจ่าย - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 18)				
บริษัทย่อย	-	-	-	2,460
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
สำรองการประกันรายได้ค่าเช่า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 29)				
บริษัทร่วม				
JASIF	26,362	12,423	-	-
เงินมัดจำรับจากลูกค้า				
บริษัทย่อย	-	-	10	10
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มโมโน	7	7	-	-
รวมเงินมัดจำรับจากลูกค้า	7	7	10	10

ยอดคงเหลือของเงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะสั้นระหว่างกลุ่มบริษัทและการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมดังกล่าว มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	การเคลื่อนไหวในระหว่างปี		ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562
		เพิ่มขึ้น	ลดลง	
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย				
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัท อควิเมนต์ จำกัด	4,405	1,984	-	6,389
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อย (หมายเหตุ 18)				
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัท เอเซียส รีเอนเนล เซอร์วิส จำกัด	330	-	-	330
บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนต จำกัด	90	-	(10)	80
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)	-	327	-	327
บริษัท จัสเทล เน็ทเวิร์ค จำกัด	47	-	-	47
บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด	620	-	-	620
บริษัท ไทย ลอนดิสแทนส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	10	-	-	10
บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด	40	-	-	40
บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)	-	6,905	(3,209)	3,696
รวม	1,137	7,232	(3,219)	5,150

ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานให้แก่กรรมการและผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ผลประโยชน์ระยะสั้น	222	207	53	54
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	24	19	5	4
รวม	246	226	58	58

ภาวะค้ำประกันกับบริษัทย่อย

บริษัทฯมีภาวะจากการค้ำประกันให้กับบริษัทย่อยตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 34.4 ข)

8. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินสด	11	16	-	-
เงินฝากธนาคาร	22,922	454	451	49
เงินลงทุนในกองทุนรวมตราสารหนี้	1,000	-	-	-
ตัวแลกเปลี่ยน	75	429	-	-
รวม	24,008	899	451	49

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และตัวแลกเปลี่ยนของกลุ่มบริษัทมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.10 ถึง 1.25 ต่อปี (2561: ร้อยละ 0.10 ถึง 1.30 ต่อปี) และเฉพาะของบริษัทที่มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.25 ถึง 1.00 ต่อปี (2561: ร้อยละ 0.25 ถึง 1.00 ต่อปี)

9. เงินลงทุนชั่วคราว - เงินฝากธนาคาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำเป็นจำนวนเงินประมาณ 16 ล้านบาท (2561: 23 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทในปี 2561 จำนวน 0.1 ล้านบาท ซึ่งกลุ่มบริษัท ได้นำไปค้ำประกันวงเงินสินเชื่อ

10. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 7)	61	34	-	-
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	3,768	3,782	50	55
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 7)	109	85	177	527
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	111	107	-	3
รวม	4,049	4,008	227	585
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(882)	(828)	(61)	(66)
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	3,167	3,180	166	519

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าแยกตามอายุลูกหนี้ที่คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

อายุหนี้ค้างชำระ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	4	5	-	-
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 3 เดือน	19	19	-	-
มากกว่า 3 - 6 เดือน	17	10	-	-
มากกว่า 6 - 12 เดือน	17	-	-	-
มากกว่า 12 เดือน	4	-	-	-
รวม (หมายเหตุ 7)	61	34	-	-
กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	85	74	-	-
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 3 เดือน	222	243	-	-
มากกว่า 3 - 6 เดือน	122	144	-	-
มากกว่า 6 - 12 เดือน	77	148	-	-
มากกว่า 12 เดือน	3,262	3,173	50	55
รวม	3,768	3,782	50	55
หัก: ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(882)	(828)	(50)	(55)
สุทธิ	2,886	2,954	-	-
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	2,947	2,988	-	-

ในปี 2562 บริษัทย่อยตัดลูกหนี้การค้าออกจากบัญชีเป็นหนี้สูญไปเป็นจำนวนประมาณ 186 ล้านบาท (2561: 168 ล้านบาท) ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าของบริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (“เจเอสทีซี”) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 2,518 ล้านบาท (2561: 2,518 ล้านบาท) เป็นลูกหนี้การค้าจากการให้บริการภายใต้สัญญา ร่วมลงทุนระหว่างเจเอสทีซี และบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ซึ่งเป็นบริษัทผู้ให้สัมปทาน ทีโอทีได้รับการจ่ายชำระยอดคงค้างไว้ตั้งแต่เดือนกันยายน 2551 จนถึงวันที่ 4 ตุลาคม 2554 (วันที่สิ้นสุดสัญญาร่วมลงทุน) เนื่องจากทีโอทียังมีข้อโต้แย้งในวิธีการคำนวณอัตราส่วนแบ่งรายได้กับเจเอสทีซี ดังนั้นเพื่อให้เป็นที่ยุติในเรื่องการ ชำระส่วนแบ่งรายได้ตามสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าว เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2557 เจเอสทีซีจึงนำเรื่องดังกล่าวเสนอเป็น ข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานรับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อวินิจฉัยเรื่องดังกล่าว ต่อมาเมื่อ วันที่ 19 สิงหาคม 2559 ทีโอทียื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้เจเอสทีซีคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ที่ได้รับเกินตามสัญญาร่วมลงทุนเดียวกันนี้ พร้อมเรียกค่าเสียหายโอกาสเป็นจำนวนรวมประมาณ 9,931 ล้านบาท ซึ่งในเดือนพฤษภาคม 2562 เจเอสทีซีได้รับคำชี้ขาดจากสถาบันอนุญาโตตุลาการให้ทีโอทีชำระยอดคงค้างทั้งจำนวน 2,518 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยจำนวน 877 ล้านบาท (คำนวณในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนถึงวันที่เสนอข้อพิพาท) รวมเป็น จำนวนเงินประมาณ 3,395 ล้านบาท และคิดดอกเบี้ยสำหรับยอดคงค้างดังกล่าวในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ต่อไปจนกว่า จะชำระเสร็จสิ้น และให้เจเอสทีซีชำระเงินค่าเสียหายแก่ทีโอทีเป็นจำนวนเงิน 16 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ปัจจุบันทีโอทีได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดสถาบันอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครอง กลางแล้ว และเจเอสทีซีได้ยื่นคำคัดค้านแก้คำร้องต่อศาลปกครองกลางแล้วเช่นกัน ผลของข้อพิพาทดังกล่าวจึงถือว่ายังไม่สิ้นสุดเจเอสทีซีจึงยังไม่พิจารณาบันทึกรายการที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมจากคำชี้ขาดดังกล่าว

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2559 ทีโอทียื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัท ไทย ลอนดิสแทนส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (“ทีแอลดีที”) และเจเอสทีซี ร่วมกันหรือแทนกันชำระค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงหรือจัดหาอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายในการอบรมต่างประเทศ รวมทั้งค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย และค่าเสียโอกาสในการประกอบธุรกิจตามสัญญาร่วมลงทุนและข้อตกลงต่อท้ายสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวจำนวนรวมประมาณ 258 ล้านบาท ซึ่งในเดือนพฤศจิกายน 2562 ทีแอลดีทีและเจเอสทีซีได้รับคำชี้ขาดจากสถาบันอนุญาโตตุลาการให้บริษัท ย่อยทั้งสองแห่งร่วมกันชำระค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยคำนวณจนถึงวันชี้ขาดจำนวน 24.9 ล้านบาทแก่ ทีโอที โดยการหักกลบลบหนี้กับมูลหนี้ค้างชำระจากทีโอทีต่อทีแอลดีทีพร้อมดอกเบี้ยคำนวณจนถึงวันชี้ขาดจำนวน 25.0 ล้านบาท คงเหลือจำนวนเงินที่ทีแอลดีทีต้องได้รับจากทีโอทีจำนวน 0.1 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ทีแอลดีทีได้บันทึกค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยเป็นจำนวน 24.9 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายภายใต้รายการ “ค่าใช้จ่ายในการบริหาร” ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบการเงินรวมปีปัจจุบันแล้ว ปัจจุบัน ทีโอทีอยู่ในระหว่างการพิจารณายื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดสถาบันอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง ผลที่สุดของ ข้อพิพาททั้งสองจึงยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้

อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของเจเอสทีซีและทีแอลดีทีเชื่อว่าได้ปฏิบัติตามสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าว ถูกต้องและครบถ้วนแล้ว โดยคาดว่าจะไม่มีค่าเสียหายเพิ่มเติมจากที่ได้บันทึกไว้ในงบการเงิน

เจเอสทีซีและทีแอลดีทีได้โอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินส่วนแบ่งรายได้จากทีโอที ภายใต้สัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวเพื่อ ค้ำประกันเงินกู้ยืมระยะยาวของเจเอสทีซีตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 20.

11. ลูกหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้

เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2551 บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) (“ทีทีแอนด์ที”) ได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาล ล้มละลายกลางเพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ และเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2552 ศาลล้มละลายกลางมี คำสั่งแต่งตั้งให้บริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด เป็นผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการ และในวันที่ 11 สิงหาคม 2553 ที่ประชุมเจ้าหนี้ ได้มีมติพิเศษเห็นชอบด้วยแผนการฟื้นฟูกิจการ ต่อมาในวันที่ 5 ตุลาคม 2553 เจ้าหนี้หลายรายรวมถึงบริษัทย่อยได้ยื่น คำร้องคัดค้านแผนฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลาง อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2553 ศาลล้มละลายกลาง มีคำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที ในระหว่างปี 2554 บริษัทย่อยได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการดังกล่าวต่อศาลฎีกา ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

ตามแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที บริษัทย่อยจะได้รับชำระหนี้คืนทั้งในส่วนของเงินต้นและดอกเบี้ยค้างชำระโดยกำหนด ชำระคืนเป็นเงินสดและหุ้นสามัญของทีทีแอนด์ทีตามระยะเวลาและเงื่อนไขที่ระบุไว้ในแผนฟื้นฟูกิจการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทย่อยมียอดคงเหลือของลูกหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้จากทีทีแอนด์ที จำนวน 54 ล้านบาท ซึ่งตามเงื่อนไขที่กำหนดในแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที บริษัทย่อยจะได้รับชำระคืนยอดคงเหลือ ดังกล่าวทั้งจำนวนเป็นเงินสดในวันทำการสุดท้ายของไตรมาสที่หนึ่งของปี 2558 อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของทีทีแอนด์ทีเด็ดขาดแล้ว เพื่อความระมัดระวัง บริษัทย่อยจึงบันทึก ค่าเผื่อนี้ลงสัจจะสูญสำหรับยอดคงเหลือของลูกหนี้จาก ทีทีแอนด์ทีเต็มจำนวน

นอกจากนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการดังกล่าวได้ระบุว่าภาระยอดคงค้างระหว่างบริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) (“ทริปเปิลที”) ให้แก่ทีทีแอนด์ทีในปี 2552 โดยวิธีการโอนตัวสัญญาใช้เงินจำนวน 707 ล้านบาท ซึ่งทีทีแอนด์ทีเป็นผู้ส่งจ่าย และบริษัท ทีที แอนด์ ที ซับส์โคเรเตอร์ เซอร์วิสเอส จำกัด (“ทีทีแอนด์ทีเอสเอส”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ ทีทีแอนด์ที ได้สละหลังเพื่อโอนตัวสัญญาใช้เงินดังกล่าวให้แก่ทริปเปิลที และการแสดงเจตนาของการหักกลบลบหนี้กับ ทีทีแอนด์ทีโดยการใช้อิทธิพลเรียกร้องในการรับชำระเงินที่ทีทีแอนด์ทีค้างชำระจำนวน 170 ล้านบาทกับทีทีแอนด์ทีเอสเอส และทีทีแอนด์ทีเอสเอสได้โอนสิทธิดังกล่าวให้แก่ทริปเปิลทีมาหักกลบลบหนี้กับหนี้ที่ทริปเปิลทีติดค้างอยู่กับทีทีแอนด์ที

ว่าเป็นการชำระหนี้ที่ไม่ต้องตรงตามความประสงค์แห่งสัญญาและถือเป็นการชำระหนี้อื่นไม่มีผลสมบูรณ์ เนื่องจากการชำระหนี้ที่ทริปเปิลที่จะต้องชำระค่าบริการวงจรถ่าวนั้นต้องสอดคล้องกับข้อตกลงตามที่กำหนดไว้ในสัญญาสัมปทานที่ ทีทีแอนด์ทีมีมาอยู่ก่อน กล่าวคือทริปเปิลที่จะต้องทำการชำระหนี้ไปยังทีโอทีโดยตรงเสียก่อน แล้วทีโอทีจึงทำการจัดสรรชำระหนี้ตามอัตราส่วนแบ่งรายได้ที่ตกลงไว้ในสัญญาสัมปทานให้แก่ทีทีแอนด์ที ดังนั้นการที่ทริปเปิลทำการชำระหนี้ที่มิใช่ด้วยเงินสด เช่น บรรดาสิทธิเรียกร้องหรือตัวสัญญาใช้เงิน และ/หรือ ชำระหนี้โดยตรงให้แก่ทีทีแอนด์ทีนั้น ย่อมถือเป็นการชำระหนี้ที่ไม่ต้องตรงตามความประสงค์แห่งสัญญา และถือเป็นการชำระหนี้อื่นไม่มีผลสมบูรณ์

เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2554 บริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด ในฐานะผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ทีในขณะนั้นได้มีหนังสือบอกกล่าวไม่ยอมรับสิทธิอันเกิดจากการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามสัญญา เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 ทริปเปิลที่จึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลางเพื่อขอให้ศาลสั่งว่าการกระทำของผู้บริหารแผนดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2555 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งไม่เห็นด้วยกับคำร้องของทริปเปิลที่เนื่องจากศาลเห็นว่าทริปเปิลที่ยื่นคำร้องไม่ถูกต้อง เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2555 ทริปเปิลที่ได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลฎีกา ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

อย่างไรก็ตาม บริษัทที่ปรึกษากฎหมายของทริปเปิลที่ได้แสดงความเห็นว่าการที่ทริปเปิลที่ได้ชำระหนี้ค่าบริการวงจรถ่าวนั้นชำระตามสัญญาการให้บริการวงจรถ่าวนั้นให้แก่ทีทีแอนด์ทีโดยตรง เนื่องจากวิธีการชำระเงินให้แก่ทีโอทีเกิดเหตุขัดข้องขึ้นนั้นทริปเปิลที่สามารถกระทำได้นั้นเนื่องจากทีทีแอนด์ทีเป็นคู่สัญญาที่มีนิติสัมพันธ์กับทริปเปิลที่ได้ชำระค่าบริการวงจรถ่าวนั้นโดยการสลักหลังและโอนตัวสัญญาใช้เงินให้ทีทีแอนด์ทีตามที่กล่าวข้างต้นถือได้ว่าทีทีแอนด์ทีเป็นทั้งผู้ออกและผู้ทรงตัวสัญญาใช้เงินในเวลาเดียวกัน ดังนั้นสิทธิและความรับผิดชอบในหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงินนั้นตกอยู่กับบุคคลเดียวกันและเคลื่อนกลิ้งกัน ซึ่งมีผลทำให้หนี้ตามตัวสัญญาใช้เงินและหนี้ค่าบริการวงจรถ่าวนั้นเป็นอันระงับสิ้นไปด้วยจำนวนที่เท่ากันกับมูลค่าตามตัวสัญญาใช้เงินดังกล่าว และการที่ทริปเปิลที่ได้แสดงเจตนาขอหักกลบลบหนี้กับทีทีแอนด์ทีโดยการโอนสิทธิเรียกร้องในมูลหนี้การค้ำที่ทริปเปิลที่โอนมาจากทีทีแอนด์ทีเอสเอส ตามที่กล่าวข้างต้น ทริปเปิลที่จึงมีฐานะเป็นลูกหนี้และเจ้าหนี้ของทีทีแอนด์ทีในเวลาเดียวกัน ทีทีแอนด์ทีกับทริปเปิลที่จึงมีความผูกพันซึ่งกันและกันโดยมูลหนี้อันมีวัตถุประสงค์เป็นหนี้เงินอย่างเดียวกัน ทริปเปิลที่จึงมีสิทธิโดยชอบที่จะแสดงเจตนาขอหักกลบลบหนี้กับทีทีแอนด์ทีเพียงเท่ากับจำนวนที่ตรงกันในมูลหนี้ทั้งสองฝ่าย

นอกจากนี้ในแผนฟื้นฟูกิจการได้ระบุว่าผู้ทำแผนมีอำนาจไม่ยอมรับสิทธิตามสัญญาการให้บริการวงจรถ่าวนั้นรวมทั้งสัญญาและ/หรือบันทึกข้อตกลงฉบับแก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับและข้อตกลงเกี่ยวกับอัตราค่าบริการวงจรถ่าวนั้น ตามมาตรา 90/40 หรือ 90/41 ทวิของพระราชบัญญัติล้มละลาย อย่างไรก็ตามบริษัทที่ปรึกษากฎหมายของทริปเปิลที่ได้ให้ความเห็นว่าการใช้สิทธิดังกล่าวของผู้ทำแผนจะไม่มีผลย้อนหลังต่อสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารของทริปเปิลที่เชื่อว่ากรณีดังกล่าวข้างต้น ทริปเปิลที่ได้ทำถูกต้องตามความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของทริปเปิลที่แล้ว ทริปเปิลที่จึงไม่ได้สะท้อนเรื่องดังกล่าวข้างต้นไว้ในงบการเงิน

12. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

12.1 เงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

ชื่อบริษัท	ทุนเรียกชำระแล้ว		ราคาทุน		เงินปันผลรับระหว่างปี	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
บริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	1,550	1,550	1,946	1,946	-	-
บริษัท อควิเมนต์ จำกัด	760	760	760	760	14,767	3,291
บริษัท แจส โมบาย บรอดแบนด์ จำกัด	1.2	1.2	834	834	-	-
บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด	200	200	160	160	-	-
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเซส จำกัด	100	100	70	70	-	-
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)	706	706	58	58	-	-
บริษัท ทรี บีบี จำกัด	52	52	52	52	-	-
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด	115	115	46	46	-	-
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด	15	15	7	7	10	9
บริษัท แจงวัฒนะ แพลนเนอร์ จำกัด	0.1	0.1	-	-	-	-
			3,933	3,933	14,777	3,300
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน			(980)	(980)		
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย - สุทธิ			2,953	2,953		

12.2 ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 10. ปัจจุบันเจเอสทีซีได้รับคำชี้ขาดจากสถาบันอนุญาโตตุลาการให้ที่โอทีชำระยอดคงค้างของส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนทั้งจำนวน และที่โอทีได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดสถาบันอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางแล้ว ฝ่ายบริหารของเจเอสทีซีเชื่อว่าการบันทึกรายได้จากการให้บริการดังกล่าวสอดคล้องกับสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวข้างต้น

(หน่วย: ล้านบาท)

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	งบการเงินเฉพาะกิจการ									
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาหุ้น		ค่าเพื่อการด้อยค่า ของเงินลงทุน		มูลค่าตามบัญชี ตามวิธีราคาทุน - สุทธิ			
			2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561		
			(ร้อยละ)	(ร้อยละ)								
กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน บรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต จัสมิน	ลงทุนในธุรกิจโครงสร้างพื้นฐาน	ไทย	19	24	14,570	12,740	-	-	14,570	12,740		
บริษัท ศูนย์บริการวิทยุการบิน อินเตอร์เนต จำกัด	ให้เช่าอุปกรณ์สื่อสาร	ไทย	38	38	49	49	(33)	(33)	16	16		
บริษัท เทเลคอม เคเอสซี จำกัด	ยังไม่เริ่มดำเนินงานกิจการ	ไทย	40	40	-	-	-	-	-	-		
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วม					14,619	12,789	(33)	(33)	14,586	12,756		

13.2 ในปีปัจจุบัน บริษัทฯได้จำหน่ายเงินลงทุนใน JASIF จำนวน 248 ล้านบาท (2561: 540 ล้านบาท) โดยมีกำไรจากการขายเงินลงทุนในงบการเงินรวมเป็นจำนวน 1,732 ล้านบาท (2561: 3,650 ล้านบาท) และ 47 ล้านบาทในงบการเงินเฉพาะกิจการ (2561: 158 ล้านบาท) ทำให้บริษัทฯมีสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนลดลงจากร้อยละ 23.51 เป็นร้อยละ 19.00 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดที่ออกและจำหน่ายแล้ว (2561: ลดลงจากร้อยละ 33.33 เป็นร้อยละ 23.51 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดที่ออกและจำหน่ายแล้ว)

นอกจากนี้เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2562 บริษัทฯได้เข้าซื้อหน่วยลงทุนเพิ่มทุนของ JASIF เป็นจำนวน 475 ล้านบาท ในราคา 9 บาทต่อหน่วย คิดเป็นจำนวนเงินรวม 4,275 ล้านบาท เพื่อรักษาสัดส่วนการลงทุน ร้อยละ 19.00 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมด โดยบริษัทฯจะต้องดำรงสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนตามรายละเอียดเกี่ยวกับ JASIF ที่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 29. ทำให้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯมีเงินลงทุนใน JASIF จำนวน 1,520 ล้านบาท (2561: 1,293 ล้านบาท)

บริษัทฯได้รับเงินปันผลจาก JASIF ในระหว่างปีเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,029 ล้านบาท (2561: 1,288 ล้านบาท)

เงินลงทุนใน JASIF ตามวิธีส่วนได้เสียและวิธีราคาทุนมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	วิธีส่วนได้เสีย		วิธีราคาทุน	
	2562	2561	2562	2561
ราคาทุน	10,450	12,932	10,450	12,932
บวก: ซื้อเงินลงทุนเพิ่มขึ้น	4,275	-	4,275	-
บวก: ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนสะสม	2,969	2,829	-	-
หัก: กำไรจากการขายทรัพย์สินเข้ากองทุนฯ ตามสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนของบริษัทฯ	(9,268)	(7,412)	-	-
หัก: เงินปันผลรับสะสม	(4,336)	(4,164)	-	-
หัก: เงินคืนทุนสะสม	(155)	(192)	(155)	(192)
สุทธิ	3,935	3,993	14,570	12,740

มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนใน JASIF ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีมูลค่าเท่ากับ 14,668 ล้านบาท (2561: 12,867 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯได้นำใบสำคัญแสดงการถือหน่วยลงทุนใน JASIF จำนวน 1,045 ล้านบาท (2561: 1,293 ล้านบาท) ไปวางเป็นหลักประกันวงเงินกู้ยืมตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 20.

14. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562:	
ราคาทุน	941
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	(479)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	462
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561:	
ราคาทุน	960
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	(460)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	500

การกระทบยอดมูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2562	2561
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	500	535
ซื้อสินทรัพย์	4	1
โอนไปที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - ราคาตามบัญชี	(14)	(7)
ค่าเสื่อมราคา	(28)	(29)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	462	500
มูลค่ายุติธรรม	1,850	1,905
รายได้ค่าเช่ารับ	31	31

มูลค่ายุติธรรมประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระซึ่งวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมในระดับชั้นที่ 3 โดยใช้เกณฑ์ราคาตลาดสำหรับที่ดินและใช้เกณฑ์วิธีพิจารณาจากรายได้ (Income Approach) สำหรับอาคารสำนักงานให้เช่า ข้อสมมติฐานหลักที่ใช้ในการประเมินราคาอาคารดังกล่าวประกอบด้วย อัตราผลตอบแทน อัตราเงินเฟ้อ อัตราพื้นที่ว่างระยะยาว และอัตราการเติบโตระยะยาวของค่าเช่า

บริษัทย่อยมีสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการให้เช่าอาคาร อายุของสัญญามีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ปีถึง 4 ปี โดยอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 จะก่อให้เกิดรายได้ค่าเช่าขั้นต่ำในอนาคตดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2562	2561
ภายใน 1 ปี	20	29
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 4 ปี	16	16

15. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม								รวม
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง สินทรัพย์เข้า และอาคาร	อุปกรณ์สำหรับ ให้บริการ โครงข่าย โทรคมนาคม	ยานพาหนะ	เครื่องมือและ อุปกรณ์	เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์ สำนักงาน	อื่นๆ	สินทรัพย์ ระหว่างติดตั้ง	
ราคาทุน									
1 มกราคม 2561	122	1,172	38,394	651	578	1,134	745	5,307	48,103
ซื้อเพิ่ม	16	36	5,725	1,248	82	120	-	3,927	11,154
จำหน่าย	-	(1)	(10)	(210)	(12)	(47)	(7)	(1)	(288)
โอนจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	3	7	-	-	-	-	3	-	13
โอนเข้า (ออก)	2	-	6,151	-	48	(195)	3	(6,368)	(359)
31 ธันวาคม 2561	143	1,214	50,260	1,689	696	1,012	744	2,865	58,623
ซื้อเพิ่ม	-	16	2,583	7	70	277	2	2,427	5,382
จำหน่าย	-	(14)	(3,153)	(18)	(6)	(24)	(38)	-	(3,253)
โอนจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	9	21	-	-	-	-	9	-	39
โอนเข้า (ออก)	-	18	2,986	-	5	15	-	(3,033)	(9)
31 ธันวาคม 2562	152	1,255	52,676	1,678	765	1,280	717	2,259	60,782

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม (ต่อ)								
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง สินทรัพย์เข้า และอาคาร	อุปกรณ์สำหรับ ให้บริการ โครงการ โครงการ	ยานพาหนะ	เครื่องมือและ อุปกรณ์	เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์ สำนักงาน	อื่นๆ	สินทรัพย์ ระหว่างติดตั้ง	รวม
ค่าเสื่อมราคาสะสม									
1 มกราคม 2561	-	796	13,790	419	364	902	273	-	16,544
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	54	3,899	222	94	137	3	-	4,409
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	-	(9)	(210)	(12)	(46)	(7)	-	(284)
ค่าเสื่อมราคาของส่วนที่โอนจากอสังหาริมทรัพย์ เพื่อการลงทุน	-	4	-	-	-	-	2	-	6
31 ธันวาคม 2561	-	854	17,680	431	446	993	271	-	20,675
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	52	4,506	313	93	129	2	-	5,095
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	(14)	(680)	(17)	(5)	(22)	(38)	-	(776)
ค่าเสื่อมราคาของส่วนที่โอนจากอสังหาริมทรัพย์ เพื่อการลงทุน	-	11	6	-	-	-	8	-	25
31 ธันวาคม 2562	-	903	21,512	727	534	1,100	243	-	25,019

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				รวม
	ส่วนปรับปรุง สินทรัพย์เข้า	เครื่องตกแต่งและ อุปกรณ์สำนักงาน	เครื่องมือ และอุปกรณ์	ยานพาหนะ	
ราคาทุน					
1 มกราคม 2561	54	28	2	2	86
ข้อเพิ่ม	-	2	-	4	6
จำหน่าย	-	(1)	-	(1)	(2)
31 ธันวาคม 2561	54	29	2	5	90
ข้อเพิ่ม	-	1	-	-	1
31 ธันวาคม 2562	54	30	2	5	91
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
1 มกราคม 2561	54	26	2	2	84
ค่าเสื่อมราคาส่งจำหน่าย	-	2	-	-	2
ค่าเสื่อมราคาส่งรับส่วนที่จำหน่าย	-	(1)	-	(1)	(2)
31 ธันวาคม 2561	54	27	2	1	84
ค่าเสื่อมราคาส่งจำหน่าย	-	1	-	1	2
31 ธันวาคม 2562	54	28	2	2	86
มูลค่าสุทธิตามบัญชี					
31 ธันวาคม 2561	-	2	-	4	6
31 ธันวาคม 2562	-	2	-	3	5
ค่าเสื่อมราคาส่งจำหน่าย					
2561 (รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร)					2
2562 (รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร)					2

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีอาคารและอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวนเงินประมาณ 8,992 ล้านบาท (2561: 7,454 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทที่มีจำนวนเงินประมาณ 82 ล้านบาท (2561: 81 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมียอดคงเหลือของยานพาหนะและอุปกรณ์ซึ่งได้มาภายใต้สัญญาเช่าทางการเงินโดยมีมูลค่าสุทธิตามบัญชีเป็นจำนวนเงิน 919 ล้านบาท (2561: 1,195 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทที่มีมูลค่าสุทธิตามบัญชีเป็นจำนวนเงิน 3 ล้านบาท (2561: 4 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทมียอดคงเหลือของเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์จำนวน 1,148 ล้านบาท (2561: 4,308 ล้านบาท) ซึ่งบริษัทได้ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวสำหรับโครงการก่อสร้างสินทรัพย์ดำเนินงานหลักของกลุ่มบริษัท ในปี 2562 บริษัทได้รวมต้นทุนดอกเบี้ยจ่ายแก่เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์เข้าเป็นราคาทุนของโครงการจำนวน 53 ล้านบาท (2561: 130 ล้านบาท) โดยคำนวณจากอัตราการจัดตั้งขึ้นเป็นทุนในอัตราร้อยละ 2.99 - 4.21

ในปี 2548 บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด (“พีเอ”) ได้ซื้ออาคารจัดมิน อินเทอร์เน็ต ชั้นแนล ทาวเวอร์ จากสถาบันการเงินแห่งหนึ่งในราคา 1,200 ล้านบาท ซึ่งบริษัทมีค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าสำหรับการเช่าพื้นที่ในอาคารดังกล่าวตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 16. บริษัทได้แสดงค่าเช่าจ่ายล่วงหน้ารวมเป็นส่วนหนึ่งของอาคารที่ซื้อมาในงบการเงินรวม เพื่อแสดงข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจที่แท้จริง

16. ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	415	415
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(296)	(282)
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า - สุทธิ	119	133
ค่าตัดจำหน่ายที่บันทึกอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน	14	14

ในปี 2541 บริษัทได้เข้าทำสัญญาเช่าพื้นที่อาคารสำนักงาน (อาคาร จัดมิน อินเทอร์เน็ต ชั้นแนล ทาวเวอร์) กับบริษัท พรีเมียม เรียด เอสเตท จำกัด (เดิมเป็นบริษัทร่วมและเลิกกิจการในปี 2560) โดยสัญญาดังกล่าวมีระยะเวลาเช่า 30 ปี ซึ่งบริษัทได้จ่ายค่าเช่าล่วงหน้าเป็นจำนวนเงินรวม 415 ล้านบาท ต่อมาในปี 2543 บริษัทร่วมดังกล่าวได้โอนกรรมสิทธิ์ในอาคารให้แก่สถาบันการเงินเพื่อเป็นการชำระหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้

ในปี 2548 พีเอได้ซื้ออาคารดังกล่าวคืนจากสถาบันการเงินตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 15. ดังนั้น เพื่อแสดงข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจที่แท้จริง บริษัทจึงได้แสดงค่าเช่าจ่ายล่วงหน้ารวมเป็นส่วนหนึ่งของอาคารที่ซื้อมาในงบการเงินรวม

17. เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคาร

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคารของบริษัทย่อยมีอัตราดอกเบี้ยเทียบเคียงกับอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมขั้นต่ำของธนาคาร (MLR) และ LIBOR บวกอัตราที่กำหนดในสัญญา และค้ำประกันโดยเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำของบริษัทย่อย

18. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 7)	7	-	-	-
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	2,001	2,711	-	-
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 7)	14	3	66	138
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	290	462	18	14
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	63	121	9	62
ต้นทุนโครงการค้างจ่าย - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 7)	-	-	-	2,460
ต้นทุนโครงการค้างจ่าย - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	141	138	-	-
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	2,516	3,435	93	2,674

ทวีปเปิลที่มีข้อโต้แย้งกับที่ทีแอนด์ทีเกี่ยวกับการชำระยอดคงค้างระหว่างกันในปี 2552 โดยวิธีการโอนตัวสัญญาใช้เงิน และการโอนสิทธิการรับชำระเงินเป็นจำนวนรวม 877 ล้านบาท และสัญญาให้บริการวงจรเช่าตามที่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 11.

19. เงินกู้ยืมระยะสั้น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อย (หมายเหตุ 7)	-	-	5,150	1,137
เงินกู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	-	571	-	571
รวม	-	571	5,150	1,708

บริษัทฯ ได้เข้ากู้ยืมเงินในรูปแบบตัวสัญญาใช้เงินกับกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกันสองแห่งคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5.0 ต่อปี และ 8.0 ต่อปี และไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ในปีปัจจุบันบริษัทฯ ได้จ่ายคืนเงินกู้ยืมดังกล่าวครบทั้งจำนวนแล้ว

20. เงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร

(หน่วย: ล้านบาท)

เงินกู้	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2562	2561	2562	2561
20.1	MLR - 0.25	3,558	4,775	3,558	4,775
20.2	MLR	106	266	-	-
20.3	MLR	-	-	-	-
รวม		3,664	5,041	3,558	4,775
หัก: ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอดตัดจ่าย		(43)	(64)	(43)	(64)
ยอดสุทธิ		3,621	4,977	3,515	4,711
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		(841)	(893)	(735)	(733)
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		2,780	4,084	2,780	3,978

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	5,041	4,775
บวก: กู้เพิ่ม	2,065	-
หัก: จ่ายคืนเงินกู้	(3,442)	(1,217)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	3,664	3,558

รายละเอียดของเงินกู้ยืมระยะยาวข้างต้น มีดังนี้

- 20.1 เงินกู้ยืมดังกล่าวเป็นของบริษัทฯ โดยมีวงเงินกู้จำนวน 6,000 ล้านบาท มีกำหนดชำระดอกเบี้ยเป็นรายเดือน และชำระคืนเงินต้นเป็นรายงวด 6 เดือน จำนวน 16 งวด งวดละ 375 ล้านบาท และงวดสุดท้ายให้ชำระเงินต้นส่วนที่เหลือทั้งจำนวน และต้องจ่ายชำระคืนเงินต้นทั้งหมดภายในวันที่ 25 ธันวาคม 2568 โดยเริ่มชำระงวดแรกในวันที่ 25 มิถุนายน 2561 วงเงินกู้ยืมดังกล่าวค้ำประกันโดยใบสำคัญแสดงการถือหน่วยลงทุนใน JASIF จำนวน 1,045 ล้านหน่วย บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ที่เปิดไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการสำรองชำระหนี้ของบริษัทฯ นอกจากนี้ภายใต้สัญญาให้สินเชื่อดังกล่าวได้ระบุข้อปฏิบัติและข้อจำกัดไว้บางประการ เช่น การดำรงอัตราส่วนทางการเงิน การดำรงอัตราส่วนการถือหุ้นและการก่อภาระหนี้สิน และหากมีการรับเงินปันผลจาก JASIF หรือมีการรับเงินจากการขายหน่วยลงทุน JASIFให้นำเงินดังกล่าวมาชำระหนี้เงินกู้ เป็นต้น
- 20.2 เงินกู้ยืมดังกล่าวเป็นของเจเอสทีซี มีกำหนดชำระดอกเบี้ยทุกสิ้นเดือนและชำระเงินต้นไตรมาสละ 40 ล้านบาท โดยในเดือนกันยายน 2563 ให้ชำระเงินต้นส่วนที่เหลือทั้งจำนวน เงินกู้ยืมดังกล่าวค้ำประกันโดยการโอนสิทธิและประโยชน์ตามสัญญาสัมปทานตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 10. และค้ำประกันโดยที่แอลดีที นอกจากนี้ยังมีบริษัท จัสเทล เน็ทเวิร์ค จำกัด (“จัสเทล”) เข้าร่วมรับผิดชอบใช้หนี้อย่างลูกหนี้ร่วม
- 20.3 เงินกู้ยืมดังกล่าวเป็นของทริปเปิลที วงเงินกู้ 2,200 ล้านบาท เป็นเงินกู้ยืมที่ได้รับจากธนาคารในประเทศแห่งหนึ่งในปีปัจจุบันเพื่อจ่ายชำระเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ เงินกู้ยืมดังกล่าวคิดดอกเบี้ยในอัตรา MLR ต่อปี มีกำหนดชำระดอกเบี้ยเป็นประจำทุกเดือน และชำระคืนเงินต้นเป็นประจำทุกไตรมาสเป็นระยะเวลา 16 งวด โดยจ่ายชำระเป็นจำนวนงวดละ 138 ล้านบาท สำหรับงวดที่ 1 ถึงงวดที่ 15 และงวดที่ 16 ให้จ่ายชำระเงินส่วนที่เหลือทั้งหมด ซึ่งจะสิ้นสุดภายในเดือนมกราคม 2567

โดยเริ่มชำระคืนเงินต้นงวดแรกในเดือนเมษายน 2563 เงินกู้ยืมดังกล่าวค้ำประกันโดยเงินฝากธนาคารของทริปเปิลที ในปีปัจจุบันทริปเปิลทีได้ชำระคืนเงินกู้ยืมที่มีอยู่ทั้งจำนวนก่อนครบกำหนด

21. หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	1,030	1,389	3	3
หัก: ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(55)	(95)	-	-
รวม	975	1,294	3	3
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(338)	(341)	(1)	(1)
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	637	953	2	2

กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาเช่าการเงินกับบริษัทลีสซิ่งเพื่อเช่ายานพาหนะและระบบรักษาความปลอดภัยเครือข่ายสำหรับใช้ในการดำเนินงานของกิจการ โดยมีกำหนดการชำระค่าเช่าเป็นรายเดือนอายุของสัญญา มีระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 4 ปี ภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าขั้นต่ำตามสัญญาเช่าการเงินมีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม					
	2562			2561		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 4 ปี	รวม	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	369	661	1,030	384	1,005	1,389
หัก: ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอการตัดบัญชี	(31)	(24)	(55)	(43)	(52)	(95)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	338	637	975	341	953	1,294

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2562			2561		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 4 ปี	รวม	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	1	2	3	1	2	3
หัก: ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอการตัดบัญชี	-	-	-	-	-	-
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	1	2	3	1	2	3

22. เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์

กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาซื้ออุปกรณ์จากบริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกัน ภายใต้เงื่อนไขของสัญญาซื้ออุปกรณ์ดังกล่าว กลุ่มบริษัทจะต้องจ่ายชำระค่าอุปกรณ์ภายในเวลา 1-3 ปี โดยในระหว่างปี 2561 บริษัทย่อยได้โอนสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบต่างๆ ที่มีอยู่ภายใต้สัญญาซื้อขายบางฉบับให้แก่บริษัทฯ ยอดคงค้างของเจ้าหนี้ดังกล่าวของบริษัทฯ ค่าประกันการชำระเงินโดยบริษัท อควิเมนต์ จำกัด และบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด และของบริษัทย่อยค่าประกันการชำระเงินโดยบริษัท อควิเมนต์ จำกัด

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์	2,110	7,694	1,169	4,463
หัก: ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(49)	(245)	(21)	(155)
รวม	2,061	7,449	1,148	4,308
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(1,626)	(5,275)	(1,088)	(3,115)
รวมเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ - สรุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	435	2,174	60	1,193

23. สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงานแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานต้นปี	498	402	40	31
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน				
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	32	25	3	2
ต้นทุนดอกเบี้ย	20	11	2	1
ต้นทุนบริการในอดีต	165	-	13	-
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:				
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย				
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติด้านประชากรศาสตร์	-	11	-	1
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	139	(27)	9	(2)
ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์	8	81	-	7
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(34)	(5)	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	828	498	67	40

เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2562 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ได้ประกาศลงใน ราชกิจจานุเบกษา ซึ่งได้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้าง สำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วัน กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2562 เป็นต้นไป การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขโครงการสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน และมีผลกระทบให้กลุ่มบริษัทมีหนี้สินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานเพิ่มขึ้น 165 ล้านบาท และเฉพาะของบริษัทฯ 13 ล้านบาท กลุ่มบริษัทบันทึกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในกำไรหรือขาดทุนของปีปัจจุบัน

กลุ่มบริษัทคาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้าเป็นจำนวนประมาณ 47 ล้านบาท (2561: 23 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯเป็นจำนวนประมาณ 3 ล้านบาท (2561: 1 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของกลุ่มบริษัทประมาณ 10 ปี (2561: 11 ปี) และเฉพาะของบริษัทฯประมาณ 10 ปี (2561: 11 ปี)

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันประเมินสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ร้อยละต่อปี)

	งบการเงินรวม/ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561
อัตราคิดลด	1.50	3.25
อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต	5.00	5.00

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
อัตราคิดลด				
เพิ่มขึ้น 50 เบซิสปอยท์ (2.00%)	(44)	(25)	(3)	(2)
ลดลง 50 เบซิสปอยท์ (1.00%)	47	27	3	2
อัตราการขึ้นเงินเดือน				
เพิ่มขึ้น 100 เบซิสปอยท์ (6.00%)	110	60	7	4
ลดลง 100 เบซิสปอยท์ (4.00%)	(95)	(52)	(6)	(4)

24. ทุนจดทะเบียน/ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ

เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2558 บริษัทฯได้มีการออกและจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) จำนวน 3,428.4 ล้านหน่วยให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ตามสัดส่วนการถือหุ้นโดยไม่คิดมูลค่า ในอัตราส่วน 2.04 หุ้นสามัญเดิม (มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท) ต่อใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย (2.04:1) ใบสำคัญแสดงสิทธิมีอายุการใช้สิทธิ 5 ปี สามารถใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ในวันทำการสุดท้ายของทุกๆไตรมาสตลอดอายุของใบสำคัญแสดงสิทธิ โดยกำหนดการใช้สิทธิวันแรกและวันสุดท้ายตรงกับวันที่ 30 กันยายน 2558 และ 3 กรกฎาคม 2563 ตามลำดับ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 1 หน่วยมีสิทธิซื้อหุ้นสามัญ 1 หุ้นซึ่งมีราคาตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท ในราคาการใช้สิทธิ 4.30 บาท

บริษัทมีการปรับราคาการใช้สิทธิและอัตราการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) เมื่อมีการอนุมัติให้จ่ายเงินปันผล เพื่อรักษาผลประโยชน์ตอบแทนของผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ราคาการใช้สิทธิอยู่ที่ 3.605 บาทต่อหุ้น และใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญ 1.192 หุ้น (2561: ราคาการใช้สิทธิอยู่ที่ 3.667 บาทต่อหุ้น และใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญ 1.172 หุ้น)

ในเดือนธันวาคม 2561 และในปี 2562 มีการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัทตามใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) จำนวนรวม 153.5 ล้านหน่วย หรือ 180.4 ล้านหุ้น และในปีปัจจุบันบริษัทฯ ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ชำระแล้วกับกระทรวงพาณิชย์ เป็นทุนที่ชำระแล้วจำนวน 90.2 ล้านบาท (หุ้นสามัญจำนวน 180.4 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.5 บาท)

นอกจากนี้ในเดือนธันวาคม 2562 มีการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) จำนวน 37.8 ล้านหน่วย โดยจัดสรรเป็นหุ้นสามัญใหม่จำนวน 45.0 ล้านหุ้น ซึ่งบริษัทฯ ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์ในวันที่ 6 มกราคม 2563 ด้วยเหตุนี้บริษัทฯ จึงได้แสดงการใช้สิทธิแปลงสภาพเป็นหุ้นดังกล่าวจำนวน 162.3 ล้านบาท เป็น “เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น” ในส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ คงเหลือใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) ที่ยังมีได้มีการใช้สิทธิจำนวน 1,257.1 ล้านหน่วย (2561: 1,317.1 ล้านหน่วย)

25. สำรองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติตามมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯ ต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 1202 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บริษัทฯ ย่อยที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยต้องจัดสรรทุนสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนผลกำไรซึ่งบริษัททำมาหาได้ทุกคราวที่จ่ายเงินปันผลจนกว่าทุนสำรองนั้นจะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนของบริษัท สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปหักกับขาดทุนสะสมและไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

26. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ค่าเช่าโครงข่ายโทรคมนาคม	5,804	5,307	-	-
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	5,128	4,450	16	16
เงินเดือน ค่าแรงและผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	3,001	2,548	129	117
ค่าธรรมเนียมในการประกอบกิจการโทรคมนาคม	723	716	-	-
ผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	831	613	831	613
ค่าไฟฟ้า	421	439	2	2
ต้นทุนของสินค้าที่จำหน่าย	54	410	-	-
ค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขาย	351	341	-	-
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	278	306	-	-
ค่าเช่าจ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	222	274	5	5
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	247	231	-	-
ค่าธรรมเนียมที่ปรึกษา	137	175	25	137

27. ภาษีเงินได้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	6,420	195	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	2,593	311	-	-
ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	9,013	506	-	-

รายการกระทบยอดจำนวนเงินระหว่างค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้กับผลคูณของกำไรทางบัญชีกับอัตราภาษีที่ใช้สำหรับปีสามารถแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2562	2561
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	16,286	5,436
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	3,257	1,087
กลับรายการผลแตกต่างชั่วคราวสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่บันทึกในปีก่อน	2,270	-
ผลกระทบทางภาษีของรายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษี:		
การส่งเสริมการลงทุน (หมายเหตุ 28)	(122)	(111)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(154)	(180)
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในJASIFตามวิธีส่วนได้เสีย (หมายเหตุ 13)	(337)	(698)
อื่นๆ	(25)	31
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ไม่ได้บันทึกในงบการเงิน		
ผลขาดทุนทางภาษียกมาที่นำมาใช้ประโยชน์ระหว่างปี	(243)	(14)
ผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	102	123
ขาดทุนทางภาษีปีปัจจุบัน	53	79
กำไรจากการขายทรัพย์สินที่ยังไม่รับรู้ตามสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนของบริษัทฯ (หมายเหตุ 29)	656	-
สำรองการประกันค่าเช่าของทรัพย์สิน (หมายเหตุ 29)	3,122	-
สำรองค่าขออนุญาตพาดสายเส้นใยแก้วนำแสง (หมายเหตุ 29)	113	-
สำรองค่าใช้จ่ายและค่าเช่าท่อร้อยสายที่เกี่ยวข้องกับการย้ายเส้นใยแก้วนำแสงลงดิน (หมายเหตุ 29)	70	-
ผลกระทบจากการตัดรายการระหว่างกัน	214	189
สำรองผลประโยชน์พนักงาน	37	-
ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	9,013	506

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	15,391	4,039
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	3,078	808
ผลกระทบทางภาษีของรายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษี:		
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อย	(2,955)	(660)
เงินปันผลรับจากบริษัทร่วม	(206)	(258)
อื่นๆ	4	1
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ไม่ได้บันทึกในงบการเงิน		
ผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	102	123
ผลขาดทุนทางภาษียกมาที่นำมาใช้ประโยชน์ระหว่างปี	(23)	(14)
ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	-	-

ส่วนประกอบของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบแสดงฐานะการเงินรวม		กำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561	2562	2561
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	110	96	(13)	(14)
ต้นทุนเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้า (หมายเหตุ 4)	(48)	-	5	-
สำรองการประกันรายได้ค่าเช่า	-	2,485	2,485	325
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	24	92	67	(6)
สำรองค่าขออนุญาตพาดสายเส้นใยแก้วนำแสง	-	49	49	6
ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษา ของศาลฎีกา	60	60	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิด ผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการ ผลแตกต่างชั่วคราว			2,593	311
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	146	2,782		

	งบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ		กำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561	2562	2561
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	6	6	-	-
ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	60	60	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากกาเกิด				
ผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการ				
ผลแตกต่างชั่วคราว			-	-
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	66	66		

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีรายการผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้จำนวน 30,617 ล้านบาท (2561: 4,835 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯเป็นจำนวน 307 ล้านบาท (2561: 815 ล้านบาท) ที่กลุ่มบริษัทไม่ได้บันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี เนื่องจากกลุ่มบริษัทพิจารณาแล้วเห็นว่ากลุ่มบริษัทอาจไม่มีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ข้างต้นมาใช้ประโยชน์ได้

ผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ของกลุ่มบริษัทมีจำนวนเงิน 1,440 ล้านบาท (2561: 2,518 ล้านบาท) ซึ่งจะทยอยสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ภายในปี 2563 - 2567 (2561: ปี 2562 - 2566) และเฉพาะของ บริษัทฯจำนวน 61 ล้านบาท (2561: 178 ล้านบาท) ซึ่งจะทยอยสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ภายในปี 2564 - 2565 (2561: ปี 2564 - 2565)

28. การส่งเสริมการลงทุน

บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด (“ไอซี”) ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในกิจการซอฟต์แวร์ตาม บัตรส่งเสริมการลงทุนเลขที่ 2200(7)/2554 เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2554 ภายใต้เงื่อนไขต่างๆ ที่กำหนดไว้ในบัตรส่งเสริมการลงทุนสิทธิพิเศษดังกล่าวรวมถึงการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเป็นระยะเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น (วันที่ 31 พฤษภาคม 2555)

ในปี 2562 ไอซีมีรายได้ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเป็นจำนวน 664 ล้านบาท (2561: 610 ล้านบาท)

29. ธุรกรรมกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน

ในเดือนกุมภาพันธ์ 2558 บริษัทฯและทริปเปิลที่ได้เข้าทำสัญญากับ JASIF โดยมีรายละเอียดโดยสรุปในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

ก) สัญญาซื้อขายทรัพย์สิน

ทริปเปิลที่ได้เข้าทำสัญญาซื้อขายทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงกับ JASIF เป็นจำนวนเงิน 55,000 ล้านบาท โดยทริปเปิลที่ต้องส่งมอบเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมดประมาณ 980,000 คอร์กิโลเมตร

ข) สัญญาเช่าหลัก

ทริปเปิลที่ได้เข้าทำสัญญาเช่าเส้นใยแก้วนำแสงกับ JASIF จำนวนร้อยละ 80 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้ว นำแสงทั้งหมดที่ทริปเปิลที่ขายและส่งมอบทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงให้แก่ JASIF เป็นระยะเวลาการเช่าประมาณ 11 ปี (สิ้นสุดในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2569) ด้วยอัตราค่าเช่า 425 บาทต่อคอร์กิโลเมตรต่อเดือนจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และจะปรับขึ้นทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี ตามอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค

(CPI) ที่ประกาศโดยกระทรวงพาณิชย์ แต่ไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี ทริบิเอลลิตที่ตกลงที่จะชำระค่าเช่าล่วงหน้าสำหรับการเช่า 3 เดือนสุดท้ายให้แก่ JASIF ในวันถึงกำหนดชำระค่าเช่างวดแรกรวมเป็นเงินไม่น้อยกว่า 816 ล้านบาท ทั้งนี้ทริบิเอลลิตที่จะต้องรับผิดชอบในการจ่ายชำระค่าเช่าอนุญาตพาดสายเส้นใยแก้วนำแสงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สำหรับทรัพย์สินดังกล่าว

ค) สัญญาประกันรายได้ค่าเช่า

JASIF สามารถนำทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงจำนวนร้อยละ 20 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมดออกให้ผู้อื่นเช่าใช้ได้ ทั้งนี้หากไม่มีผู้ใดเช่าทรัพย์สินดังกล่าว ทริบิเอลลิตที่ตกลงเช่าใช้และชำระค่าเช่าใช้ทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงดังกล่าวตามข้อตกลงของสัญญาเพื่อเป็นการประกันรายได้ให้แก่ JASIF เป็นระยะเวลา 3 ปี และ JASIF สามารถต่ออายุสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าได้อีกครั้งละ 3 ปี จนกว่าจะครบอายุของสัญญาเช่าหลัก ด้วยอัตราค่าเช่า 750 บาทต่อคอร์กิโลเมตรต่อเดือนจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และจะปรับขึ้นทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี ตามอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ที่ประกาศโดยกระทรวงพาณิชย์ แต่ไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี

ง) สัญญาบริหารดูแลและบำรุงทรัพย์สิน

JASIF ได้แต่งตั้งให้ทริบิเอลลิตเป็นผู้ให้บริการในการซ่อมแซมบำรุงรักษาและบริหารจัดการทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสง โดย JASIF ตกลงจะชำระค่าบริการรายเดือนให้แก่ทริบิเอลลิตในอัตรา 200 บาทต่อคอร์กิโลเมตรต่อปีจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และจะปรับขึ้นทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี โดยปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี โดยสัญญานี้จะสิ้นสุดในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2569 หรือวันเลิกสัญญาเช่าหลัก

จ) สัญญาให้บริการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สิน

ทริบิเอลลิตที่ตกลงเป็นผู้ดำเนินการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สินรายอื่นสำหรับทรัพย์สินในส่วนร้อยละ 20 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมดของ JASIF (“ทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนรอง”) หากมีผู้เช่ารายอื่นสนใจเช่าทรัพย์สินส่วนนี้ JASIF สามารถดำเนินการให้เช่าต่อได้ โดยทริบิเอลลิตที่ตกลงสละสิทธิการใช้ทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงดังกล่าวโดยทันทีที่ JASIF บรรลุข้อตกลงกับผู้เช่ารายอื่น JASIF ตกลงชำระค่าตอบแทนให้แก่ทริบิเอลลิตที่ร้อยละ 25 ของจำนวนผลต่างของค่าเช่าที่ทริบิเอลลิตได้รับ จากผู้เช่ารายใดๆสำหรับการเช่าทรัพย์สินในส่วนของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนรอง ตลอดระยะเวลา 3 ปี ที่ทริบิเอลลิตเป็นผู้ให้บริการจัดหาผู้เช่าตามสัญญานี้ หักด้วยผลรวมของค่าเช่าที่ ทริบิเอลลิตที่ต้องชำระให้แก่ JASIF ตามสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าตลอดระยะเวลา 3 ปีที่ ทริบิเอลลิตเป็นผู้เช่าทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนรอง สัญญานี้มีระยะเวลา 3 ปี และ JASIF สามารถต่ออายุสัญญาได้อีกครั้งละ 3 ปี การต่ออายุของสัญญาจะต้องไม่เกินกำหนดอายุใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามของทริบิเอลลิต

ฉ) สัญญากู้ยืมเงิน

ทริบิเอลลิตที่ตกลงให้ JASIF กู้ยืมเงินเป็นจำนวน 3,850 ล้านบาท ซึ่งเป็นจำนวนเงินเท่ากับภาษีมูลค่าเพิ่มของราคาซื้อขายทรัพย์สิน โดยมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี

ในเดือนมกราคม 2559 ทริบิเอลลิตได้รับชำระคืนเงินกู้ยืมจาก JASIF เต็มจำนวนแล้ว

ช) สัญญาข้อตกลงดำเนินการ

สัญญาข้อตกลงดำเนินการระบุให้บริษัทฯ จะต้องดำรงสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนใน JASIF ในสัดส่วนร้อยละ 33.33 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดใน JASIF (“หน่วยลงทุนเริ่มแรก”) โดยภายในรอบระยะเวลา 3 ปีแรก บริษัทฯ จะต้องไม่ขาย โอน หรือจำหน่ายไปซึ่งหน่วยลงทุนเริ่มแรก เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจาก JASIF และในช่วงตั้งแต่ปีที่ 4 ถึงปีที่ 6 จะต้องไม่ขาย โอน หรือจำหน่ายไปซึ่งหน่วยลงทุนใน JASIF จนทำให้สัดส่วนการถือหน่วยลงทุนน้อยกว่าร้อยละ 19 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดที่จำหน่ายในครั้งแรก เว้นแต่จะได

รับความยินยอมเป็นหนังสือจาก JASIF และบริษัทและบริษัทในกลุ่มของบริษัทจะต้องดำรงส่วนการถือหุ้นในทริบิเอลลีและบริษัท ทริบิเอลลี อินเทอร์เน็ต จำกัด (“ทีทีไอ”) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 76 อีกทั้งทริบิเอลลีจะต้องดำรงอัตราส่วนทางการเงิน เช่น อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อทุน อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน และอัตราส่วนทางการเงินในการจ่ายเงินปันผลตามที่กำหนดในสัญญา เป็นต้น นอกจากนี้ทริบิเอลลีและทีทีไอจะต้องมีหนี้สินตามค่านิยามที่กำหนดในสัญญา ณ ขณะใดขณะหนึ่งไม่เกินตามที่ระบุไว้ในสัญญา

เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2560 JASIF ได้ขอแจ้งต่อสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าและสัญญาให้บริการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สินกับทริบิเอลลีเป็นระยะเวลา 3 ปี นับตั้งแต่วันสิ้นสุดสัญญาของทั้งสองสัญญา โดยสัญญาดังกล่าวเริ่มในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2561

เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2561 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2561 มีมติอนุมัติให้ทริบิเอลลี ขายทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่ม (“ทรัพย์สินส่วนเพิ่ม”) และเช่าทรัพย์สินส่วนเพิ่มกับ JASIF และเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2562 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2562 มีมติอนุมัติให้แก้ไขเพิ่มเติมที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2561 โดยให้ทริบิเอลลีขายทรัพย์สินส่วนเพิ่มจำนวนประมาณ 700,000 คอร์กิโลเมตรและราคาประมาณ 38,000 ล้านบาท และให้ทริบิเอลลีเช่าทรัพย์สินส่วนเพิ่มจาก JASIF เพื่อใช้ในการดำเนินงานของทริบิเอลลี

เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2562 ทริบิเอลลีได้เข้าทำสัญญาซื้อขายทรัพย์สินส่วนเพิ่มกับ JASIF และบริษัทและทริบิเอลลีเข้าทำรายการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาฉบับเดิมกับ JASIF โดยมีรายละเอียดโดยสรุปในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. เข้าทำสัญญาซื้อขายทรัพย์สินส่วนเพิ่มจำนวน 700,000 คอร์กิโลเมตร ในราคาซื้อขายทรัพย์สินส่วนเพิ่ม 38,000 ล้านบาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)
2. แก้ไขเพิ่มเติมสัญญาเช่าหลักโดยทริบิเอลลีตกลงเช่าทรัพย์สินส่วนเพิ่มจำนวนประมาณร้อยละ 80 ของทรัพย์สินส่วนเพิ่มทั้งหมดที่ทางทริบิเอลลีได้ขายและส่งมอบแก่ JASIF คิดเป็นจำนวนประมาณ 560,000 คอร์กิโลเมตร ในอัตราค่าเช่าเริ่มต้นที่ 433.21 บาทต่อคอร์กิโลเมตรต่อเดือน (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) โดยจะมีการปรับขึ้นอัตราค่าเช่าดังกล่าวทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปีตามอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคที่ประกาศโดยกระทรวงพาณิชย์ ทั้งนี้ไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 0 ต่อปี ระยะเวลาการเช่าประมาณ 12 ปี 2 เดือนสิ้นสุดวันที่ 29 มกราคม 2575 ซึ่งเป็นวันสิ้นสุดอายุของใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมประเภทที่สามของทริบิเอลลี และขยายระยะเวลาการเช่าเส้นใยแก้วนำแสงหลักเดิมเพื่อให้วันสิ้นสุดตรงกับระยะเวลาการเช่าของทรัพย์สินส่วนเพิ่มบนข้อกำหนดและเงื่อนไขของสัญญาเช่าหลักเดิม โดยทริบิเอลลีจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายและค่าเช่าที่ร้อยละสายที่เกี่ยวข้องกับการย้ายเส้นใยแก้วนำแสงลงดินสำหรับทรัพย์สินเดิมหากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงมากกว่าที่ประมาณการไว้ในประมาณการทางการเงินที่ตกลงกันในขณะที่มีการเสนอขายหน่วยลงทุนของ JASIF ต่อประชาชนครั้งแรก และทริบิเอลลีจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายดังกล่าวสำหรับทรัพย์สินส่วนเพิ่มตลอดอายุสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมและแทนที่สัญญาเช่าหลัก

นอกจากนี้ ทริบิเอลลีให้สิทธิแก่ JASIF ในการขอต่ออายุสัญญาเช่าหลักสำหรับทรัพย์สินเดิมและทรัพย์สินส่วนเพิ่มออกไปอีก 10 ปี นับจากวันที่ 29 มกราคม 2575 หากทริบิเอลลีมีรายได้จากการให้บริการ broadband อินเทอร์เน็ตสำหรับปี 2573 ไม่ต่ำกว่า 40,000 ล้านบาทและทริบิเอลลีได้รับการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมประเภทที่สาม รวมถึงได้รับความเห็นชอบต่างๆที่จำเป็นสำหรับการต่ออายุการเช่าหลัก ซึ่งค่าเช่าหลังต่ออายุการเช่าจะเท่ากับ 433.21 บาทต่อคอร์กิโลเมตรต่อเดือน (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) โดยจะมีการปรับขึ้นอัตราค่าเช่าดังกล่าวทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี ตามอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคที่ประกาศโดยกระทรวงพาณิชย์ ทั้งนี้ ไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 0 ต่อปี

3. แก้ไขเพิ่มเติมสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าทรัพย์สิน โดยในระหว่างที่ยังไม่มีผู้อื่นเป็นผู้เช่า ทริบิเอลลี ตกลงเช่าทรัพย์สินส่วนเพิ่มที่เหลือในจำนวนร้อยละ 20 ของทรัพย์สินส่วนเพิ่มทั้งหมด ซึ่งคิดเป็นจำนวนประมาณ 140,000 คอร์กิโลเมตรในอัตราค่าเช่าเริ่มต้นที่ 764.48 บาทต่อคอร์กิโลเมตรต่อเดือน (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) โดยจะมี

การปรับขึ้นอัตราค่าเช่าดังกล่าวทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี ตามอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคที่ประกาศโดยกระทรวงพาณิชย์ ทั้งนี้ไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 0 ต่อปี โดยมีระยะเวลาการเช่า 3 ปี นับแต่วันเริ่มต้นของสัญญาเช่า อย่างไรก็ตาม JASIF มีสิทธิเลือกที่จะต่ออายุสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมและแทนที่สัญญาประกันรายได้ค่าเช่าดังกล่าวออกไปได้อีกครั้งจะไม่เกิน 3 ปี จนถึงวันที่ 29 มกราคม 2575 สำหรับทรัพย์สินส่วนเพิ่ม

4. แก้ไขเพิ่มเติมสัญญาบริหารดูแลและบำรุงทรัพย์สินสำหรับทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสง โดยทริปเปิลทีเป็นผู้ให้บริการซ่อมแซมบำรุงรักษาและบริหารจัดการทรัพย์สินส่วนเพิ่มในอัตราค่าบริการเดิม รวมทั้งขยายระยะเวลาการให้บริการซ่อมแซมบำรุงรักษาและบริหารจัดการทรัพย์สินเดิมให้วันสิ้นสุดตรงกับอายุสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมและแทนที่สัญญาเช่าหลัก

นอกจากนี้สัญญาบริหารดูแลและบำรุงทรัพย์สินสำหรับทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงจะไม่ครอบคลุมถึงการซ่อมแซมทรัพย์สินส่วนที่เสียหาย นอกเหนือจากการดูแลและบำรุงรักษาทรัพย์สินที่ระบุไว้ในสัญญา

5. แก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้บริการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สินโดยทริปเปิลทีจะให้บริการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สินกับ JASIF สำหรับทรัพย์สินในส่วนร้อยละ 20 ของทรัพย์สินส่วนเพิ่มบนข้อกำหนดและเงื่อนไขของสัญญาให้บริการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สินเดิม โดยมีระยะเวลาการบริการประมาณ 3 ปี นับแต่วันเริ่มต้นของสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมและแทนที่สัญญาให้บริการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สินดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินส่วนเพิ่มออกไปได้อีกครั้งจะไม่เกิน 3 ปี จนถึงวันที่ 29 มกราคม 2575

6. แก้ไขเพิ่มเติมสัญญาข้อตกลงดำเนินการ โดยระบุให้บริษัทฯจะต้องดำรงสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนเพิ่มเติมใน JASIF โดยบริษัทฯจะต้องไม่ขาย โอน หรือจำหน่ายไปซึ่งหน่วยลงทุนเพิ่มเติม เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจาก JASIF โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ภายในช่วงตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปีที่ 6 นับจากวันที่การซื้อขายทรัพย์สินส่วนเพิ่มเสร็จสิ้น บริษัทฯจะต้องดำรงสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนเพิ่มเติมใน JASIF ในสัดส่วนร้อยละ 19 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดใน JASIF
- 2) ในช่วงตั้งแต่ปีที่ 7 นับจากวันที่การซื้อขายทรัพย์สินส่วนเพิ่มเสร็จสิ้นถึงวันที่สิ้นสุดสัญญาเช่าหลัก บริษัทฯจะต้องดำรงสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนเพิ่มเติมใน JASIF ในสัดส่วนร้อยละ 15 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดใน JASIF โดยสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนขั้นต่ำในกรณีนี้จะลดลงเหลือร้อยละ 0 ในกรณีที่ JASIF ได้ชำระคืนเงินกู้ให้กับสถาบันการเงินทั้งจำนวน

นอกจากนี้กลุ่มบริษัทจะต้องดำรงสัดส่วนการถือหุ้นในทริปเปิลทีและทีทีไอไม่ต่ำกว่าร้อยละ 76 อีกทั้งทริปเปิลทีจะต้องดำรงอัตราส่วนทางการเงิน เช่น อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อทุน อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน และอัตราส่วนทางการเงินในการจ่ายเงินปันผลตามที่กำหนดในสัญญา เป็นต้น นอกจากนี้ทริปเปิลทีและทีทีไอจะต้องมีหนี้สินตามคำนิยามที่กำหนดในสัญญา ณ ขณะใดขณะหนึ่งไม่เกินตามที่ระบุไว้ในสัญญา รวมถึงทริปเปิลทีต้องสำรองเงินฝากตามที่กำหนดไว้ในสัญญาไว้เพื่อเป็นเงินสำรองการชำระค่าเช่าทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสง

บริษัทฯและทริปเปิลทีได้พิจารณารายการและวิธีการปฏิบัติทางบัญชีอย่างรอบคอบและละเอียดถี่ถ้วนเกี่ยวกับธุรกรรมโครงสร้างพื้นฐานในเนื้อหาของรายการและสรุปได้ดังนี้

1. ทริปเปิลทีสามารถรับรู้รายการขายสินทรัพย์ได้เนื่องจากการขายสินทรัพย์ดังกล่าวได้ปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติตามสัญญาเสร็จสิ้นแล้ว โดยการโอนอำนาจในการควบคุมสินทรัพย์ให้แก่ JASIF ซึ่งรายได้ที่เกิดขึ้นจากทรัพย์สินที่ขายให้แก่ JASIF จะตกเป็นของ JASIF และผลจากการขายไม่มีการผูกขาดการเช่าโดยทริปเปิลทีแต่เพียงรายเดียวจึงสรุปได้ว่าเป็นการขายขาดและสามารถบันทึกเป็นรายการขายสินทรัพย์ได้

2. การที่ทริปเปิลที่เข้าทำสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าให้กับ JASIF พิจารณาได้ว่าเป็นการรับประกันค่าเช่าแบบไม่เป็นสาระสำคัญจนทำให้ไม่สามารถรับรู้รายได้การขายได้ เนื่องจากส่วนที่รับประกันค่าเช่า คิดเป็นเพียงร้อยละ 20 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมด ทั้งนี้ ทริปเปิลที่ได้บันทึกสำรองการประกันรายได้ค่าเช่าดังกล่าวไว้ในบัญชี นอกจากนี้ทริปเปิลที่ได้บันทึกสำรองต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผูกพันระหว่างทริปเปิลที่กับ JASIF ครบถ้วนแล้ว ณ วันที่มีการส่งมอบสินทรัพย์ให้แก่ JASIF
3. การเช่ากลับคืนได้มีการทดสอบตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 “สัญญาเช่า” และสรุปว่าเป็นการเช่าดำเนินงาน

นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้ได้ถูกนำมาพิจารณาว่าอำนาจในการควบคุมและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่ขายได้มีการโอนแล้ว

1. JASIF เป็นผู้รับความเสี่ยงหากมีความเสียหายต่อสินทรัพย์และความเสี่ยงในความไม่แน่นอนของรายได้ในอนาคต
2. อัตราค่าเช่าตามสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมและแทนที่สัญญาเช่าหลักที่ JASIF คิดกับทริปเปิลที่พิจารณาว่าเป็นราคาตลาดตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
3. โอกาสที่รายได้จากการให้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตของทริปเปิลทีในปี 2573 จะถึง 40,000 ล้านบาท แทบจะไม่มีตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
4. ผู้ถือหุ้นหน่วยลงทุนของ JASIF เป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจในฐานะเป็นเจ้าของสินทรัพย์

โดยสรุปทริปเปิลทีจะบันทึกรับรู้กำไรจากการขายทรัพย์สินส่วนเพิ่มเป็นจำนวน 17,182 ล้านบาท และบริษัทฯ ได้บันทึกกำไรจากการขายทรัพย์สินเป็นจำนวน 13,975 ล้านบาท (หลังจากหักรายการกำไรที่ยังไม่รับรู้เป็นจำนวนร้อยละ 19 ตามสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนของบริษัทฯ ใน JASIF) เป็นรายการต่างหากไว้ภายใต้ “รายได้อื่น” ในกำไรหรือขาดทุน นอกจากนี้ทริปเปิลทีได้บันทึกประมาณการหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับรายการดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการค้าประกันค่าเช่าของทรัพย์สิน ณ วันส่งมอบเป็นจำนวน 15,612 ล้านบาท ค่าขออนุญาตพาดสายเส้นใยแก้วนำแสง ณ วันส่งมอบเป็นจำนวน 566 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายและค่าเช่าที่ร้อยละสายที่เกี่ยวข้องกับการย้ายเส้นใยแก้วนำแสงลงดิน ณ วันส่งมอบเป็นจำนวน 348 ล้านบาท โดยการบันทึกประมาณการหนี้สินดังกล่าวเพื่อวัตถุประสงค์ตามหลักความระมัดระวังรอบคอบรายการขายทรัพย์สินสามารถสรุปได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)
ราคาขายทรัพย์สิน	38,000
ต้นทุนทรัพย์สิน	(2,470)
กำไรจากการขายทรัพย์สิน	35,530
หัก: ค่าใช้จ่ายในการขายทรัพย์สิน	(1,752)
กำไรจากการขายทรัพย์สินก่อนภาษี	33,778
หัก: สำรองการประกันค่าเช่าของทรัพย์สิน ณ วันส่งมอบ	(15,612)
หัก: สำรองค่าขออนุญาตพาดสายเส้นใยแก้วนำแสง ณ วันส่งมอบ	(566)
หัก: สำรองค่าใช้จ่ายและค่าเช่าที่ร้อยละสายที่เกี่ยวข้องกับการย้ายเส้นใยแก้วนำแสงลงดิน ณ วันส่งมอบ	(348)
หัก: กำไรที่ยังไม่รับรู้ตามสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนของบริษัทฯ	(3,277)
กำไรจากการขายทรัพย์สินให้ JASIF ณ วันที่ขาย	13,975

30. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ถือโดยบุคคลภายนอกที่ออกอยู่ในระหว่างปี

กำไรต่อหุ้นปรับลดคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยผลรวมของจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปีกับจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่บริษัทฯ อาจต้องออกเพื่อแปลงหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดทั้งสิ้นให้เป็นหุ้นสามัญ โดยสมมติว่าได้มีการแปลงเป็นหุ้นสามัญ ณ วันต้นปีหรือ ณ วันออกหุ้นสามัญเทียบเท่า

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานและกำไรต่อหุ้นปรับลดแสดงการคำนวณได้ดังนี้

	งบการเงินรวม					
	กำไรสำหรับปี		จำนวนหุ้นสามัญ ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก		กำไรต่อหุ้น	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านหุ้น)	(ล้านหุ้น)	(บาท)	(บาท)
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่	7,265	4,913	8,114	7,759	0.90	0.63
ผลกระทบของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด						
ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญที่ออกให้กับ ผู้ถือหุ้นเดิม	-	-	595	665		
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญสมมติที่มีการใช้สิทธิ ซื้อหุ้นสามัญจากใบสำคัญแสดงสิทธิ	7,265	4,913	8,709	8,424	0.83	0.58

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	กำไรสำหรับปี		จำนวนหุ้นสามัญ ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก		กำไรต่อหุ้น	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านหุ้น)	(ล้านหุ้น)	(บาท)	(บาท)
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่	15,391	4,039	8,114	7,759	1.90	0.52
ผลกระทบของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด						
ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญที่ออกให้กับ ผู้ถือหุ้นเดิม	-	-	595	665		
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญสมมติที่มีการใช้สิทธิ ซื้อหุ้นสามัญจากใบสำคัญแสดงสิทธิ	15,391	4,039	8,709	8,424	1.77	0.48

31. ส่วนงานดำเนินงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่นำเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทฯที่มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน

เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน กลุ่มบริษัทจัดโครงสร้างองค์กรเป็นหน่วยธุรกิจตามประเภทของการบริการ กลุ่มบริษัทมีส่วนงานที่รายงานทั้งสิ้น 4 ส่วนงาน ดังนี้

- 1) ส่วนงานการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง
- 2) การให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม
- 3) ส่วนงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม
- 4) ส่วนงานอื่น

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดสอบทานผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน กลุ่มบริษัทประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานโดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานซึ่งวัดมูลค่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานในงบการเงิน

การบันทึกบัญชีสำหรับรายการระหว่างส่วนงานที่รายงานเป็นไปในลักษณะเดียวกับการบันทึกบัญชีสำหรับรายการธุรกิจกับบุคคลภายนอก

รายได้ระหว่างส่วนงานถูกตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว

ข้อมูลรายได้และกำไรของส่วนงานของกลุ่มบริษัทมีดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	ส่วนงานการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง		ส่วนงานการให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม		ส่วนงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม		ส่วนงานอื่นๆ		การตัดรายการบัญชีระหว่างกัน		งบการเงินรวม	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561
รายได้จากการขายและบริการ	17,139	16,916	850	899	43	34	143	146	-	-	18,175	17,995
รายได้จากภายนอก	1,296	2,493	614	1,001	9,557	101	165	160	(11,632)	(3,755)	-	-
รายได้ระหว่างส่วนงาน	18,435	19,409	1,464	1,900	9,600	135	308	306	(11,632)	(3,755)	18,175	17,995
รายได้ทั้งสิ้น	6,218	6,473	239	246	15	21	(3)	(11)			6,469	6,729
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานส่วนงาน												
รายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เป็นส่วน:												
กำไรจากการขายทรัพย์สินเข้ากองทุน											13,975	-
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม											1,732	3,650
รายได้อื่น											426	450
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน											532	48
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริการ											(1,296)	(1,279)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร											(4,118)	(3,473)
ผลเสียหายจากตัดตีโพรงจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา											(831)	(613)
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ											(247)	(231)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม											772	899
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน											(1,128)	(744)
ภาษีเงินได้											(9,013)	(506)
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่ใช่หน่วยงานควบคุมของบริษัทย่อย											(8)	(17)
กำไรส่วนที่เกินของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ											7,265	4,913

ข้อมูลเกี่ยวกับเขตภูมิศาสตร์

กลุ่มบริษัทดำเนินธุรกิจในประเทศเดียว คือประเทศไทย ดังนั้นรายได้และสินทรัพย์ที่แสดงอยู่ในงบการเงินจึงถือเป็นการรายงานตามเขตภูมิศาสตร์แล้ว

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ารายใหญ่

ในปี 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทไม่มีรายได้จากลูกค้ารายใดที่มีมูลค่าเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ของกิจการ

32. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กลุ่มบริษัทและพนักงานของกลุ่มบริษัทได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยกลุ่มบริษัทและพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 8 ของเงินเดือน และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นออกจากการตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของกลุ่มบริษัท กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการ กองทุนรวม บัวหลวง จำกัด ในระหว่างปี 2562 กลุ่มบริษัทรับรู้เงินสมทบดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 92 ล้านบาท (2561: 90 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯจำนวน 7 ล้านบาท (2561: 7 ล้านบาท)

33. เงินปันผลจ่าย

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย (ล้านบาท)	เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น (บาท)
เงินปันผลประจำปี 2561	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2562	2,279	0.28
เงินปันผลระหว่างกาลจากกำไรสะสม ณ วันที่ 30 กันยายน 2562	ที่ประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2562	2,449	0.30
รวมเงินปันผลสำหรับปี 2562		4,728	0.58
เงินปันผลประจำปี 2560	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2561	1,484	0.20
เงินปันผลระหว่างกาลจากกำไรสะสม ณ วันที่ 31 มีนาคม 2561	ที่ประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2561	2,309	0.30
รวมเงินปันผลสำหรับปี 2561		3,793	0.50

34. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

34.1 ภาวะผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีรายจ่ายฝ่ายทุนที่เกี่ยวข้องกับการซื้ออุปกรณ์จำนวน 8 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และ 42 ล้านบาท (2561: 9 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาและ 78 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯไม่มีรายจ่ายฝ่ายทุน (2561: 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาและ 25 ล้านบาท)

34.2 ภาวะผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงาน

บริษัทย่อยได้เช่าทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าที่ดิน อาคาร พื้นที่ในอาคารและอุปกรณ์อายุของสัญญา มีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ถึง 13 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทย่อยมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานและสัญญาบริการที่บอกเลิกไม่ได้ ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2562	2561
จ่ายชำระ		
ภายใน 1 ปี	7,320	4,481
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	28,374	18,164
มากกว่า 5 ปี	49,823	10,195

34.3 ภาระผูกพันเกี่ยวกับสัญญาให้บริการระยะยาว

บริษัทที่มีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าและให้บริการแก่ JASIF ตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 29.

34.4 การค้ำประกัน

- ก) กลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันจากการที่ธนาคารออกหนังสือค้ำประกันการประมูลงานและการปฏิบัติตามสัญญาเป็นจำนวนเงินประมาณ 391 ล้านบาท ในนามของกลุ่มบริษัท (2561: 330 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯ เป็นจำนวน 3 ล้านบาท (2561: 3 ล้านบาท)
- ข) บริษัทฯ มีภาระผูกพันในการค้ำประกันหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในนามของบริษัทฯ ย่อยเป็นจำนวนเงินรวม 3 ล้านบาท (2561: 3 ล้านบาท)
- ค) บริษัทฯ ย่อยมีภาระผูกพันตามเลตเตอร์ออฟเครดิตกับผู้ชายในประเทศและต่างประเทศเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 8 ล้านบาท และ 5 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา (2561: 4 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา)

34.5 บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (“ทีเจพี”) ได้ทำสัญญาจ้างเหมา (Turn-Key) กับบริษัทคู่สัญญาแห่งหนึ่ง ทีเจพี มีภาระผูกพันที่จะต้องส่งมอบงานให้กับบริษัทคู่สัญญาดังกล่าวตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา โดยจะต้องส่งมอบภายในวันที่ 29 ธันวาคม 2549 จนถึงปัจจุบันทีเจพีไม่สามารถส่งมอบงานดังกล่าวได้ ตามกำหนดระยะเวลาเนื่องจากเหตุของความล่าช้าซึ่งเกิดจากการส่งมอบพื้นที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความล่าช้า โดยบริษัทคู่สัญญามีสิทธิที่จะคิดค่าปรับล่าช้าตามสัญญาจากทีเจพีเป็นรายวันในอัตราร้อยละ 0.2 ของวงเงินตามสัญญา (31 ล้านบาท) อย่างไรก็ตามผู้บริหารของทีเจพีอยู่ในระหว่างการขอแก้ไขสัญญาเพื่อลดเนื้องานกับคู่สัญญา ซึ่งผู้บริหารของทีเจพีเชื่อว่าจะสามารถแก้ไขสัญญาเพื่อลดเนื้องานได้ และจะสามารถปิดโครงการได้โดยมีค่าปรับเกิดขึ้นอย่างไม่มีสาระสำคัญ

34.6 ภายหลังจากที่ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ (“แผนฯ”) ในวันที่ 7 สิงหาคม 2546 บริษัทฯ ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของแผนฯ ครบถ้วน ศาลล้มละลายกลางจึงมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ ในวันที่ 14 กันยายน 2549 อย่างไรก็ตาม มีเจ้าหนี้บางรายได้ยื่นคำร้องคัดค้านในบางประเด็นต่อศาลฎีกาในระหว่างกระบวนการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ

ต่อมาในวันที่ 19 สิงหาคม 2556 ศาลล้มละลายกลางได้อ่านคำพิพากษาของศาลฎีกา ซึ่งไม่เห็นชอบด้วยแผนฯ และให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของศาลล้มละลายกลาง จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ที่มีต่อบริษัทฯ ในฐานะลูกหนี้กลับไปเป็นเช่นเดิมดังที่เป็นอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการบริษัทฯ และที่ปรึกษากฎหมายได้ร่วมกันประเมินผลกระทบในเบื้องต้น และพบว่าบริษัทฯ อาจมีภาระเพิ่มเติมจากเหตุการณ์นี้เป็นจำนวนมากที่สุดไม่เกิน 1,343 ล้านบาท โดยจำนวนดังกล่าวไม่รวมดอกเบี้ยที่อาจมีขึ้นหากมีการฟ้องร้องจากเจ้าหนี้ในอนาคต ทั้งนี้การที่บริษัทฯ จะต้องชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้รายหนึ่งรายใดหรือไม่เพียงใดนั้นจะขึ้นอยู่กับว่ามีเจ้าหนี้มาแสดงตนและแสดงสิทธิของตนจนบริษัทฯ เชื่อว่าเป็นเจ้าหนี้ตามจำนวนที่กล่าวอ้างแล้วหรือไม่เท่านั้น

ต่อมาในเดือนสิงหาคม 2557 สถาบันการเงินรวมห้ารายได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง (“ศาลทรัพย์สินทางปัญญา”) เรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระเงินตามสัญญาเงินกู้ สัญญาค้ำประกัน และสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นเงินจำนวนรวม 526 ล้านบาท 25 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และ 1,736 ล้านเยนญี่ปุ่น (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เทียบเท่าจำนวนประมาณ 1,769 ล้านบาท) โดยเป็นส่วนของ เงินต้นจำนวน 1,060 ล้านบาท และ ดอกเบี้ยจำนวน 709 ล้านบาท บริษัทฯ ได้ประเมินเงื่อนไขของการบันทึกบัญชีจากเหตุการณ์นี้ และเห็นว่าบริษัทฯ ควรต้องบันทึกประมาณการหนี้สินเมื่อมีการยื่นฟ้องต่อศาล อย่างไรก็ตามมีโจทก์สองรายที่เป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องมาจากเจ้าหนี้เดิมหลายราย โดยรายหนึ่งมิได้มีชื่อปรากฏอยู่ในคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ ที่ปรึกษากฎหมายจึงมีความเห็นว่าจะยังมีความไม่แน่นอนว่าโจทก์ทั้งสองรายดังกล่าวจะได้รับชำระหนี้ตามจำนวนที่กล่าวอ้างในคำฟ้องหรือไม่ ดังนั้นบริษัทฯ จึงบันทึกประมาณการหนี้สินเฉพาะของโจทก์สามรายซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายเดิมที่มีชื่อปรากฏอยู่ในคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ ไว้ในงบการเงิน เนื่องจากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะต้องรับผิดชอบในหนี้สินที่เกิดขึ้น โดยใช้มูลหนี้ที่โจทก์ทั้งสามรายยื่นคำฟ้องเป็นพื้นฐานหักด้วยประมาณการมูลค่าของการชำระหนี้ในรูปแบบต่างๆ ตามแผนฟื้นฟูกิจการและตามคำแนะนำของที่ปรึกษากฎหมาย

ต่อมาในระหว่างปี 2561 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทฯ กับโจทก์จำนวนสี่ราย โดยศาลทรัพย์สินทางปัญญาพิพากษาให้บริษัทฯ ชำระหนี้คิดเป็นจำนวนเงินรวม 1,012 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) พร้อมดอกเบี้ยตามฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ซึ่งบริษัทฯ พิจารณาทันทีประมาณการหนี้สินในส่วนของเงินต้นและดอกเบี้ยบางส่วนเพิ่มเติม เนื่องจากมีความเป็นไปได้เพิ่มขึ้นที่บริษัทฯ จะมีการในหนี้ดังกล่าวจากการตัดสินคดีความของศาลทรัพย์สินทางปัญญา เป็นผลให้ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีจำนวนรวมเป็น 926 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 428 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 498 ล้านบาท)

ในปี 2562 และในเดือนมกราคม 2563 บริษัทฯ เข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์สามราย โดยมีหนึ่งรายได้รับอนุมัติจากศาลทรัพย์สินทางปัญญาแล้ว และอีกสองรายอยู่ระหว่างรอคำพิพากษาตามยอมจากศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ โดยตามสัญญาประนีประนอมยอมความ บริษัทฯ จะต้องชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงินรวม 1,349 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) พร้อมดอกเบี้ยตามสัญญาประนีประนอมดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นเป็นผลให้บริษัทฯ บันทึกหนี้สินเพิ่มเติมเป็นจำนวน 670 ล้านบาท คดีดังกล่าวถือเป็นที่สุดเมื่อได้รับ คำพิพากษาตามยอมจากศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ สำหรับโจทก์อีกสองราย บริษัทฯ อยู่ระหว่างการเจรจาประนีประนอมยอมความ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้บันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติมอีกเป็นจำนวน 161 ล้านบาท โดยพิจารณาจากมูลหนี้ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาพิพากษาให้บริษัทฯ ต้องชำระให้กับเจ้าหนี้ทั้งสองรายดังกล่าว โดยสามารถจำแนกรายละเอียดตามแต่ละคดีได้ดังต่อไปนี้

1. เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2561 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทฯ กับโจทก์รายหนึ่ง (เจ้าหนี้รายเดิม) โดยพิพากษาให้บริษัทฯ ชำระหนี้คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,049 ล้านเยนญี่ปุ่น หรือเทียบเท่าจำนวนประมาณ 293 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) พร้อมดอกเบี้ยตามฟ้อง (อัตรา TIBOR บวก 1.5 ต่อปี ดอกเบี้ยเพิ่มเติมในอัตรา TIBOR บวก 1.0 ต่อปี และดอกเบี้ยผิดนัดในอัตรา TIBOR บวก 2.0 บวก 1.5 ต่อปี) นับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น บริษัทฯ ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ และบริษัทฯ อยู่ระหว่างการเจรจาประนีประนอมยอมความกับโจทก์รายดังกล่าวเป็นผลให้บริษัทฯ บันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติมเป็นจำนวนเงิน 138 ล้านบาท ตามมูลหนี้ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาพิพากษาให้ชำระ
2. เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2561 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทฯ กับโจทก์รายหนึ่ง (เจ้าหนี้รายเดิม) โดยพิพากษาให้บริษัทฯ ชำระหนี้คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 2 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หักมูลค่าทรัพย์สินและเงินที่ได้รับชำระตามแผนฟื้นฟูกิจการของ บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด และของบริษัทฯ รวม

เป็นจำนวนเงินประมาณ 28 ล้านบาท คงเหลือหนี้คงค้างเป็นจำนวนเงินประมาณ 28 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) พร้อมดอกเบี้ยตามฟ้อง (อัตรา LIBOR บวกร้อยละ 4.0 ต่อปี) นับจากวันที่ 15 กันยายน 2546 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น บริษัทฯยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ และบริษัทฯอยู่ระหว่างการเจรจาประนีประนอมยอมความกับโจทก์รายดังกล่าวเป็นผลให้บริษัทฯบันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติมเป็นจำนวนเงิน 23 ล้านบาท ตามมูลหนี้ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาพิพากษาให้ชำระ

3. เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2561 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทฯกับโจทก์รายหนึ่ง (เจ้าหนี้รายเดิม) โดยพิพากษาให้บริษัทฯชำระหนี้คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,211 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีนับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น บริษัทฯยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2563 บริษัทฯเข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์รายดังกล่าว ปัจจุบันอยู่ระหว่างรอคำพิพากษาตามยอมจากศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ
4. เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2561 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทฯกับโจทก์รายหนึ่ง (เจ้าหนี้รับโอนสิทธิ) โดยพิพากษาให้บริษัทฯชำระหนี้คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 461 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) พร้อมดอกเบี้ยอัตรา TIBOR บวกร้อยละ 4.0 ต่อปี นับแต่วันที่ 18 กันยายน 2545 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2546 และดอกเบี้ยอัตรา TIBOR บวกร้อยละ 4.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ทั้งนี้ต้องไม่เกินร้อยละ 7.5 ต่อปีและ 10 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) พร้อมดอกเบี้ยอัตรา LIBOR บวกร้อยละ 4.0 ต่อปีนับแต่วันที่ 18 กันยายน 2545 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2546 และดอกเบี้ยอัตรา LIBOR บวกร้อยละ 4.5 ต่อปีนับแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ทั้งนี้ต้องไม่เกินร้อยละ 7.5 ต่อปี บริษัทฯยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2562 บริษัทฯเข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์รายดังกล่าว ปัจจุบันสัญญาดังกล่าวอยู่ระหว่างรอคำพิพากษาตามยอมจากศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ
5. เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2562 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาได้ให้บริษัทฯเข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์รายหนึ่ง (เจ้าหนี้รับโอนสิทธิ) ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ซึ่งฟ้องร้องให้บริษัทฯชำระหนี้คิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินประมาณ 240 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 115 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 125 ล้านบาท) โดยให้บริษัทฯชำระเงินต้นและดอกเบี้ยคิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 6 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562) มีกำหนดชำระเงินงวดแรกเป็นจำนวน 14 ล้านบาทภายในวันที่ 2 กรกฎาคม 2562 ส่วนเงินต้นคงเหลือหลังหักการชำระเงินงวดแรกเป็นการผ่อนชำระหนี้เป็นรายงวด 6 เดือน จำนวน 6 งวด พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปีนับจากวันที่ 2 กรกฎาคม 2562 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น และต้องจ่ายชำระคืนหนี้ทั้งหมดภายในวันที่ 1 สิงหาคม 2565 คดีดังกล่าวถือเป็นที่สุด เป็นผลให้บริษัทฯบันทึกหนี้สินเพิ่มเติมเป็นจำนวนเงินประมาณ 60 ล้านบาท โดยในปีปัจจุบัน บริษัทฯได้จ่ายชำระตามสัญญาดังกล่าวแล้วเป็นจำนวน 14 ล้านบาท

ผลที่สุดของคดีฟ้องร้องสำหรับคดีที่ยังไม่ถึงที่สุดยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯจึงพิจารณาว่าจำนวนสำรองที่บันทึกไว้ในบัญชีนั้นเพียงพอและเหมาะสมในสถานการณ์ปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม การบันทึกประมาณการหนี้สินนี้ไม่ได้เป็นการรับสภาพหนี้หรือผูกพันบริษัทฯให้ต้องจ่ายชำระหนี้สินดังกล่าวแต่อย่างใด

34.7 ในเดือนกันยายนและธันวาคม 2556 บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) (“เจทีเอส”) ได้ทำสัญญาขายเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (“แท็บเล็ต”) โซนที่ 4 (ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ให้แก่คู่สัญญา ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการสองหน่วยงานซึ่งมีมูลค่าตามสัญญาเป็นจำนวนเงินรวม 749 ล้านบาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ตามเงื่อนไขของสัญญาดังกล่าวเจทีเอสต้องส่งมอบแท็บเล็ตทั้งหมดให้แก่หน่วยงานราชการคู่สัญญาภายในเดือนธันวาคม 2556 และภายในเดือนมีนาคม 2557 ตามลำดับ ต่อมาในระหว่างปี 2557 หน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองได้มีหนังสือขอบอกเลิกสัญญาซื้อขายแท็บเล็ตมายังเจทีเอส เนื่องจากคู่สัญญาพิจารณาว่าเจทีเอสไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตให้แก่คู่สัญญาทั้งสองได้ตามกำหนดเวลาในสัญญา โดยให้เจทีเอสชำระค่าปรับรายวันในอัตราร้อยละ 0.2 ของราคาแท็บเล็ตที่ยังไม่ได้ส่งมอบนับแต่วันครบกำหนดตามสัญญาจนถึงวันบอกเลิกสัญญาเป็นจำนวนเงิน 5 ล้านบาท และ 142 ล้านบาท ตามลำดับ ในเดือนพฤศจิกายน 2557 และเดือนมีนาคม 2558 หน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางให้เจทีเอสชำระค่าปรับจากการไม่ส่งมอบแท็บเล็ตตามสัญญาและชำระเงินตามหนังสือ คำประกันการปฏิบัติตามสัญญาของธนาคารพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี คิดเป็นทุนทรัพย์จำนวนเงินประมาณ 5 ล้านบาทและ 190 ล้านบาท ตามลำดับ และเจทีเอสได้มีหนังสือถึงบริษัทคู่สัญญาผู้ขายแท็บเล็ตเพื่อแจ้งว่าบริษัทดังกล่าวผิดสัญญาในการส่งมอบแท็บเล็ตแก่เจทีเอสและเจทีเอสได้ยกเลิกสัญญากับบริษัทดังกล่าวแล้ว นอกจากนี้ เจทีเอสได้เรียกร้องให้ธนาคารผู้ออกหนังสือคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาผู้ขายแท็บเล็ตแก่บริษัทดังกล่าวชำระเงินตามหนังสือคำประกันให้เจทีเอส และเจทีเอสได้รับชำระเงินตามหนังสือคำประกันดังกล่าวแล้วเป็นจำนวนเงิน 38 ล้านบาท ซึ่งเจทีเอสมีสิทธิทางกฎหมายที่จะยึดเงินดังกล่าวเพื่อชดเชยความเสียหายต่างๆ ที่บริษัทคู่สัญญาดังกล่าวก่อให้เกิดขึ้นหรือปฏิบัติผิดสัญญา เจทีเอสได้บันทึกจำนวนเงินที่ได้รับดังกล่าวเป็นหนี้สินในบัญชีภายใต้รายการเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นในงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 จนถึงปัจจุบัน เจทีเอสจึงถือเสมือนว่าจำนวนเงินดังกล่าวเป็นเงินสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในบัญชีเช่นกัน นอกจากนี้ หากเจทีเอสต้องชำระค่าปรับและค่าเสียหายแก่หน่วยงานราชการทั้งสอง เจทีเอสสามารถเรียกร้องค่าเสียหายทั้งหมดคืนจากบริษัทผู้ขายแท็บเล็ตดังกล่าวได้ตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาซื้อขายแท็บเล็ต อย่างไรก็ตาม วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561 ศาลปกครองกลางได้มีคำตัดสินคดีระหว่างเจทีเอสกับหน่วยงานราชการแห่งหนึ่ง ซึ่งฟ้องร้องให้เจทีเอสชำระค่าปรับจากการไม่ส่งมอบแท็บเล็ตตามสัญญาคิดเป็นทุนทรัพย์จำนวนเงินรวมประมาณ 5 ล้านบาท โดยพิพากษาให้เจทีเอสชำระค่าปรับคิดเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 3 ล้านบาท เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2561 ธนาคารผู้ออกหนังสือคำประกันได้มีหนังสือแจ้งมายังเจทีเอสว่าเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2561 ทางธนาคารผู้ออกหนังสือคำประกันได้วางเงินชำระตามคำพิพากษาในส่วนธนาคาร เป็นจำนวนเงินประมาณ 2 ล้านบาท ทำให้ค่าปรับตามคำพิพากษาคงเหลือเป็นจำนวนเงินประมาณ 1 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2561 ศาลปกครองกลางได้ตัดสินคดีระหว่างเจทีเอสกับหน่วยงานราชการ อีกแห่งหนึ่ง ซึ่งฟ้องร้องให้เจทีเอสชำระค่าปรับและชำระเงินตามหนังสือคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาของธนาคาร พร้อมดอกเบี้ยคิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินประมาณ 190 ล้านบาท โดยศาลปกครองกลางพิพากษาให้เจทีเอสชำระค่าปรับคิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 7 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีนับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ซึ่งสำรองตามค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นที่เจทีเอสบันทึกไว้ตั้งแต่ในอดีตที่ผ่านมาซึ่งมีความเพียงพอต่อจำนวนค่าปรับตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลางดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตามเจทีเอสและหน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองแห่งได้ยื่นอุทธรณ์คดีต่อศาลปกครองสูงสุดและ เจทีเอสได้ยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีต่อศาลปกครองกลาง ปัจจุบันคดียังอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาล ดังนั้น ผลที่สุดของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทสำหรับคดีที่ยังไม่ถึงที่สุดยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ อย่างไรก็ตามฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของเจทีเอสยังคงเชื่อว่าจะไม่ได้รับผลเสียหาย ที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทและเชื่อมั่นว่าสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ที่บันทึกไว้ตั้งแต่ในอดีตที่ผ่านมาเพียงพอแล้วตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง

34.8 คดีฟ้องร้องและข้อพิพาทกับที่ทีแอนด์ทีและทีโอที

เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดในคดีฟื้นฟูกิจการของ ทีทีแอนด์ที โดยผลของคำสั่งดังกล่าว กฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เชื่อว่าคดีแพ่งที่ฟ้องร้องเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลในขณะที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ และเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจงดการพิจารณาคดีแพ่งนั้นไว้หรือจะสั่งประการใดตามที่เห็นสมควรก็ได้ ดังนั้น สำหรับคดีแพ่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับทรัพย์สินของทีทีแอนด์ที ศาลอาจพิจารณาเรียกเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของทีทีแอนด์ทีเพื่อสอบถามว่าจะดำเนินการอย่างไร เพื่อประกอบการพิจารณาทำคำสั่งของศาลต่อไปในแต่ละคดี

1. บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชันส์ จำกัด (“ซีซีเอส”) มียอดหนี้ค้างชำระจากทีทีแอนด์ทีตามสัญญาจัดหาระบบบริการลูกค้าและระบบพิมพ์ใบแจ้งหนี้จำนวนประมาณ 5 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เทียบเท่าจำนวนประมาณ 170 ล้านบาท) ยอดหนี้ดังกล่าวนี้เป็นหนี้ที่มีข้อโต้แย้งกับทีทีแอนด์ที โดยในปี 2554 ทีทีแอนด์ทีได้ยื่นข้อเสนอสั่งชำระหนี้ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ กล่าวหาว่าซีซีเอสปฏิบัติผิดสัญญา ดังกล่าวและเรียกร้องให้ซีซีเอสชำระเงินเป็นจำนวนรวมประมาณ 1,780 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันเสนอข้อพิพาทจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น อย่างไรก็ตามฝ่ายบริหารของซีซีเอสพิจารณาว่าซีซีเอสไม่ได้ปฏิบัติผิดสัญญาจึงไม่ต้องชำระเงินจำนวนดังกล่าวให้กับทีทีแอนด์ทีและในเดือนกุมภาพันธ์ 2555 ซีซีเอสได้ยื่นคำคัดค้านคำเสนอข้อพิพาทของ ทีทีแอนด์ทีต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อให้สถาบันอนุญาโตตุลาการยกคำเสนอข้อพิพาทของ ทีทีแอนด์ทีดังกล่าว และเสนอข้อเรียกร้องแย้งต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้ทีทีแอนด์ทีชำระเงินเป็นจำนวนรวมประมาณ 528 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันถัดจากวันที่เสนอคำคัดค้านคำเสนอข้อพิพาทจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ในเดือนมิถุนายน 2558 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดยกคำเสนอข้อพิพาทของทีทีแอนด์ทีและให้ทีทีแอนด์ทีชำระค่าชดเชยรวมทั้งดอกเบี้ยพร้อมดอกเบี้ยแก่ซีซีเอสคิดเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้นประมาณ 204 ล้านบาท เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 ทีทีแอนด์ทียื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อขอเพิกถอนคำร้องของทีทีแอนด์ทีที่ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการที่ให้ ทีทีแอนด์ทีชำระหนี้แก่ซีซีเอสจำนวน 204 ล้านบาทดังกล่าวข้างต้น ซึ่งศาลแพ่งได้อนุญาตให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ถอนคำร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าวได้ และได้ให้เจ้าหน้าที่ออกนอกสารบบความ ทั้งนี้จากคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดของศาลล้มละลายกลาง ซีซีเอสได้ทำการยื่นขอรับชำระหนี้รวมทั้งดอกเบี้ยทั้งหมดต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แล้ว การได้รับชำระหนี้คืนจึงจะเป็นไปตามกระบวนการของกฎหมายล้มละลาย อย่างไรก็ตาม ทีทีแอนด์ทียังอยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนทางกฎหมายล้มละลายโดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
2. บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด (“เจไอเน็ต”) ได้รับแจ้งเป็นหนังสือฉบับลงวันที่ 13 ธันวาคม 2553 จากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้ชำระค่าบริการวงจรเช่าจำนวน 20 ล้านบาท ซึ่งค้างชำระตั้งแต่เดือนมีนาคม 2548 ถึงเดือนมีนาคม 2551 ให้แก่ทีทีแอนด์ทีและขอคิดดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ครบกำหนดชำระจนกว่าจะได้รับชำระหนี้เสร็จสิ้น เจไอเน็ตได้บันทึกยอดหนี้ค่าบริการดังกล่าวไว้ในบัญชีครบถ้วนแล้วแต่ในส่วนของดอกเบี้ยนั้น เจไอเน็ตคาดว่าจะสามารถเจรจาต่อรองกับทีทีแอนด์ทีได้และโอกาสที่จะต้องชำระมีน้อยมาก เจไอเน็ตจึงไม่ได้บันทึกรายการดอกเบี้ยค้างชำระไว้ในบัญชี ต่อมาเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีฟื้นฟูกิจการมีคำสั่งให้เจไอเน็ตชำระหนี้ดังกล่าวข้างต้นให้กับทีทีแอนด์ที เจไอเน็ตได้โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อศาลล้มละลายกลาง ต่อมาศาลล้มละลายกลางมีคำพิพากษายกคำร้องเจไอเน็ต ซึ่งเจไอเน็ตได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของศาลล้มละลายกลางต่อศาลฎีกา ต่อมาศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาไม่รับอุทธรณ์ของ เจไอเน็ต นอกจากนี้ในเดือนกันยายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ที มีหนังสือฉบับลงวันที่ 7 กันยายน 2559 ขอให้เจไอเน็ตชำระหนี้ค่าบริการวงจรเช่าดังกล่าวแก่ทีทีแอนด์ทีเป็นจำนวนเงินประมาณ 28 ล้านบาท (คำนวณ

ดอกเบี๋ยจนถึงวันที่ 15 มีนาคม 2559) อย่างไรก็ตาม ในวันที่ 23 กันยายน 2559 เจไอเน็ตได้ยื่นหนังสือปฏิเสธ
หนังสือไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายเพื่อพิจารณา ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของเจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์

3. บริษัท สมาร์ท ไฮเวย์ จำกัด (“สมาร์ท”) ได้รับแจ้งเป็นหนังสือฉบับลงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2553 จากเจ้าพนักงานพิทักษ์
ทรัพย์ให้ชำระค่าบริการวางรเช่าจำนวน 24 ล้านบาท ซึ่งค้างชำระตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2549 ถึงเดือนเมษายน
2551 พร้อมดอกเบี๋ยจำนวน 5 ล้านบาทซึ่งคำนวณจนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2553 ให้แก่ทีทีแอนด์ที และขอคิดดอกเบี๋ย
ตั้งแต่วันที่ครบกำหนดชำระจนกว่าจะได้รับชำระหนี้เสร็จสิ้น สมาร์ทได้บันทึกยอดหนี้ค่าบริการดังกล่าวไว้ในบัญชี
ครบถ้วนแล้ว แต่ในส่วนของดอกเบี๋ยนั้น สมาร์ทคาดว่าจะสามารถเจรจาต่อรองกับทีทีแอนด์ทีได้และโอกาสที่จะต้อง
ชำระมีน้อยมาก สมาร์ทจึงไม่ได้บันทึกรายการดอกเบี๋ยค้างชำระไว้ในบัญชี ต่อมาเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำสั่งให้
สมาร์ทชำระหนี้ดังกล่าวข้างต้นให้กับทีทีแอนด์ที สมาร์ทได้ยื่นคำร้องโต้แย้งต่อศาลล้มละลายกลางว่าเจ้าพนักงาน
ส่งหมายไม่ชอบ ต่อมาศาลล้มละลายกลางมีคำพิพากษายกคำร้องของสมาร์ท สมาร์ทยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของ
ศาลล้มละลายกลางต่อศาลฎีกา เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2560 ศาลล้มละลายกลาง อ่านคำพิพากษาศาลฎีกายินตาม
คำพิพากษาของศาลล้มละลายกลาง ทั้งนี้จากคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ทีทีแอนด์ทีของศาลล้มละลายกลาง
ทำให้กระบวนการพิจารณาในคดีฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ทีจึงเป็นอันยุติไป อย่างไรก็ตามในเดือนกันยายน 2559
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ที มีหนังสือฉบับลงวันที่ 7 กันยายน 2559 ขอให้สมาร์ท
ชำระหนี้ค่าบริการวางรเช่าดังกล่าวแก่ทีทีแอนด์ทีเป็นจำนวนเงินประมาณ 39 ล้านบาท (คำนวณดอกเบี๋ยจนถึงวันที่
15 มีนาคม 2559) อย่างไรก็ตาม ในวันที่ 23 กันยายน 2559 สมาร์ทได้ยื่นหนังสือปฏิเสธหนังสือไปยังเจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายเพื่อพิจารณา
4. ในปี 2553 ทริปเปิลที่ได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ สำนักฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ว่า ทีทีแอนด์ที
ได้ขอให้ทริปเปิลที่ชำระหนี้สินคงค้างแก่ทีทีแอนด์ทีเป็นจำนวนเงิน 834 ล้านบาท พร้อมให้ชำระดอกเบี๋ยใน
อัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น อย่างไรก็ตามในเดือนสิงหาคม 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ทีมีหนังสือฉบับลงวันที่ 9 สิงหาคม 2559 ขอให้ทริปเปิลที่ชำระหนี้สินคงค้างแก่
ทีทีแอนด์ทีเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,157 ล้านบาท ซึ่งยอดเงินดังกล่าวมาจากมูลหนี้เดียวกับที่เจ้าพนักงานพิทักษ์
ทรัพย์ในคดีฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ทีเคยมีหนังสือแจ้งมายังทริปเปิลที่เมื่อปี 2553 ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
ในคดีล้มละลายชี้แจงว่าการสอบสวนหนี้ดังกล่าวในคดีฟื้นฟูกิจการได้ยุติลงแล้วเมื่อลูกหนี้ถูกพิทักษ์ทรัพย์ และจะ
เริ่มดำเนินการสอบสวนใหม่ในคดีล้มละลาย ซึ่งยอดเงินดังกล่าวส่วนใหญ่เกือบร้อยละ 90 เป็นยอดเงินค่าบริการ
วางรเช่าที่ทริปเปิลที่ได้ชำระให้แก่ทีทีแอนด์ทีโดยวิธีการหักกลบหนี้และโอนตัวสัญญาใช้เงินไปแล้วในปี 2552
(ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 11.) แต่ผู้บริหารแผนของทีทีแอนด์ทีได้โต้แย้งสิทธิว่า
เป็นการชำระหนี้อันไม่มีผลสมบูรณ์ ส่วนที่เหลือเป็นยอดเงินตามมูลหนี้อื่นที่ไม่ตรงกับภาระหนี้สินที่ทริปเปิลที่บันทึก
ไว้ในบัญชี ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาสอบสวนของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ที
เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2554 ทริปเปิลที่ได้รับแจ้งจากสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานระงับข้อพิพาท สำนักงาน
ศาลยุติธรรม ว่าทีทีแอนด์ทีได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทในวันที่ 27 ธันวาคม 2553 เพื่อเรียกร้องให้ทริปเปิลที่ชำระ
ค่าบริการวางรเช่าค้างชำระตามสัญญาให้บริการวางรเช่าเป็นจำนวน 1,447 ล้านบาท พร้อมให้ชำระดอกเบี๋ย
ในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น และต่อมาได้แก้ไขเพิ่มเติมคำเรียกร้องให้ทริปเปิลที่ชำระเงิน
จำนวน 1,496 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2554 ทริปเปิลที่ได้ยื่นคำคัดค้านและเรียกร้องแย้งค่าเสียหาย
จากการที่ทริปเปิลที่ไม่สามารถชำระได้ตามสัญญาเป็นจำนวน 3,477 ล้านบาท ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ
ซึ่งเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2557 คณะอนุญาโตตุลาการมีความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่าทีทีแอนด์ทีปฏิบัติผิดสัญญา
ประธานอนุญาโตตุลาการได้มีคำสั่งกำหนดค่าปรับและค่าเสียหายที่ทีทีแอนด์ทีต้องชดใช้และค่าบริการวางร
เช่าค้างชำระที่ทีทีแอนด์ทีมีสิทธิเรียกร้องให้เป็นพิกัดกันไป ส่วนค่าชดใช้ยก และเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2557

ที่ทีแอนด์ที่ได้ยื่น คำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ที่ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่ง ขอไม่เข้าว่าคดีและขอให้จำหน่ายคดีจากสารบบความและศาลแพ่งมีคำสั่งจำหน่ายคดีจากสารบบความ

เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2554 ทริปเปิลทีและทีทีไอฟองบริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด กับพวก ซึ่ง เป็นผู้ทำแผน และผู้บริหารแผนของทีทีแอนด์ที่ในขณะนั้น โดยเรียกค่าเสียหายจำนวน 2,439 ล้านบาท กรณีขัดขวางการให้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ของทริปเปิลทีและทีทีไอบนโครงข่ายของ ทีทีแอนด์ที่ตามสัญญาเช่าระหว่าง ทริปเปิลทีและทีทีแอนด์ที่ เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2559 ศาลแพ่งได้มีคำพิพากษายกฟ้อง ทริปเปิลทีและทีทีไอ ยื่นอุทธรณ์ เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2560 ศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษายืนตามคำตัดสินของศาลแพ่ง ทริปเปิลที และทีทีไอยื่นฎีกา และเมื่อวันที่ 4 กันยายน 2562 ศาลฎีกาพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ มีผล ทำให้คดีดังกล่าวถึงที่สุด

เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2556 ทีทีแอนด์ที่ได้ยื่นฟ้องทริปเปิลทีต่อศาลจังหวัดนนทบุรีเป็นคดีแพ่ง ฐานผิดสัญญาและ เรียกให้ทริปเปิลทีชดใช้เงินเป็นจำนวน 229 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2557 ทริปเปิลทีได้นำบัญชี เงินฝากประจำของบริษัทฯจำนวน 229 ล้านบาท ไปวางเป็นหลักประกันแบบไม่ยอมรับผิดต่อศาลจังหวัดนนทบุรี อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2558 ศาลจังหวัดนนทบุรีได้มีคำพิพากษาให้ทริปเปิลทีชำระเงินค่าเสียหายเป็น จำนวนเงิน 229 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน 166 ล้านบาท และดอกเบี้ยใน อัตราร้อยละ 15 ต่อปีของต้นเงิน 0.5 ล้านบาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าทริปเปิลทีจะชำระให้กับทีทีแอนด์ที่ ทริปเปิลทียื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลจังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2560 ศาลจังหวัดนนทบุรีอ่าน คำพิพากษาศาลอุทธรณ์แก้คำพิพากษาศาลจังหวัดนนทบุรีเป็นให้ทริปเปิลทีชำระเงิน 226 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย ร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน 175 ล้านบาท และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ของต้นเงิน 0.5 ล้านบาท นับถัดจาก วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าทริปเปิลทีจะชำระหนี้ให้กับทีทีแอนด์ที่ ทริปเปิลทียื่นฎีกา และเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2562 ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาให้ทริปเปิลทีชำระเงินค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน 226 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยใน อัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน 166 ล้านบาท และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปีของต้นเงิน 0.5 ล้านบาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าทริปเปิลทีจะชำระหนี้ให้กับทีทีแอนด์ที่ ทริปเปิลทีได้บันทึกค่าเสียหายเพิ่มเติมจาก คำพิพากษาดังกล่าวเป็นจำนวน 124 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายภายใต้รายการ “ค่าใช้จ่ายในการบริหาร” ในส่วนของ กำไรหรือขาดทุนในปัจจุบัน และได้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้กับทีทีแอนด์ที่เรียบร้อยแล้ว

ผลที่สุดของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทสำหรับคดีที่ยังไม่ถึงที่สุดยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ฝ่ายบริหารของ ทริปเปิลทีและทีทีไอเชื่อว่าจะไม่ได้รับผลเสียหายที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทจึงไม่ได้บันทึก สำรองสำหรับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นไว้ในบัญชี

5. เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2557 อควิเมนต์ได้ยื่นฟ้องทีทีแอนด์ที่ รวมทั้งบุคคลและนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องรวม 13 ราย ต่อศาลจังหวัดนนทบุรี โดยเรียกร้องค่าเสียหายเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 6,350 ล้านบาท จากการที่จำเลยทั้งสิบสาม ได้ร่วมกันกระทำละเมิดต่ออควิเมนต์ โดยการนำบันทึกข้อตกลงระหว่างอควิเมนต์และทีทีแอนด์ที่ที่เกี่ยวข้องกับการให้สิทธิผู้ถือหุ้นของทีทีแอนด์ที่เข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนและ/หรือหุ้นเดิมของทริปเปิลทีที่อควิเมนต์ถืออยู่ ซึ่งจำเลย ทั้งหมดรู้ตัวว่าสิ้นผลบังคับไปนานแล้วมาฟ้องอควิเมนต์ โดยเจาะจงฟ้องคดีและร้องขอให้ศาลคุ้มครองประโยชน์ ในระหว่างที่ทริปเปิลทีกำลังดำเนินการยื่นเรื่องขอจัดตั้งกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน โดยที่ไม่ได้รับประโยชน์ใด เป็นส่วนตนจากการฟ้องคดีแต่ต้องการใช้เหตุที่มีการฟ้องคดีและการร้องขอให้ศาลคุ้มครองประโยชน์นั้นมาทำให้ การจัดตั้งกองทุนรวมของทริปเปิลทีไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งเป็นการใช้สิทธิทางศาลโดยไม่สุจริตทำให้ อควิเมนต์ได้รับความเสียหาย ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดนนทบุรี

เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2562 บุคคลธรรมดาจำนวนสี่รายซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของทีทีแอนด์ที ร่วมกันเป็นโจทก์ยื่นฟ้อง อควิเมนต์ต่อศาลจังหวัดนนทบุรี โดยกล่าวอ้างว่าอควิเมนต์ไม่ปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงในการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนในทริปเปิลที และขอให้อควิเมนต์ดำเนินการโอนขายหุ้นสามัญในทริปเปิลทีที่อควิเมนต์ได้มาจากการเพิ่มทุนจดทะเบียนรวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 5,868,073 หุ้น คืนให้แก่โจทก์ทั้งสี่ราย หากอควิเมนต์ไม่สามารถโอนหุ้นให้โจทก์ทั้งสี่รายได้ อควิเมนต์จะต้องชำระค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยและเงินปันผลที่โจทก์ควรจะได้รับจากหุ้นดังกล่าว รวมเป็นทุนทรัพย์ประมาณ 29 ล้านบาท ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดนนทบุรี

ผลที่สุดของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทสำหรับคดีที่ยังไม่ถึงที่สุดยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ฝ่ายบริหารของอควิเมนต์เชื่อว่าจะไม่ได้รับผลเสียหายที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทจึงไม่ได้บันทึกสำรองสำหรับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นไว้ในบัญชี

34.9 ไบนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม

บริษัทย่อย 7 แห่งได้รับไบนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ดังต่อไปนี้

บริษัท	ประเภทไบนุญาต	บริการที่ได้รับอนุญาต	ระยะเวลา
บริษัท อควิเมนต์ จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	25 สิงหาคม 2562 - 24 สิงหาคม 2567
	อินเทอร์เน็ตแบบที่สอง	บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศและบริการชุมสายอินเทอร์เน็ต	8 กุมภาพันธ์ 2560 - 7 กุมภาพันธ์ 2565
	โทรคมนาคมแบบที่สอง	บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมที่ใช้จานสายอากาศขนาดเล็ก	30 พฤศจิกายน 2559 - 29 พฤศจิกายน 2564
บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)	โทรคมนาคมแบบที่สาม	บริการโทรคมนาคม โทรศัพท์พื้นฐานและระบบสื่อสารข้อมูล	23 กุมภาพันธ์ 2549 - 29 มกราคม 2575
	โทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง	บริการขายต่อโทรศัพท์เคลื่อนที่	5 มีนาคม 2562 - 4 มีนาคม 2567
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	28 กรกฎาคม 2562 - 27 กรกฎาคม 2567
	โทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง	บริการบัตรโทรศัพท์ระหว่างประเทศ	25 มกราคม 2563 - 24 มกราคม 2568
บริษัท จัสเทล เน็ตเวิร์ค จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	6 พฤศจิกายน 2562 - 5 พฤศจิกายน 2567
	โทรคมนาคมแบบที่สอง	บริการวงจรเช่าส่วนบุคคลภายในประเทศ	30 พฤศจิกายน 2549 - 29 พฤศจิกายน 2564
	อินเทอร์เน็ตแบบที่สอง	บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศ	30 มีนาคม 2562 - 29 มีนาคม 2567
	โทรคมนาคมแบบที่สาม	บริการวงจรเช่าส่วนบุคคลระหว่างประเทศ	18 พฤศจิกายน 2552 - 17 พฤศจิกายน 2567
บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	20 มิถุนายน 2562 - 19 มิถุนายน 2567
	โทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง	บริการขายต่อบริการวงจรเช่าส่วนบุคคลระหว่างประเทศ	14 มีนาคม 2559 - 13 มีนาคม 2564
	โครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ระดับชาติ	บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ระดับชาติ	28 มกราคม 2556 - 27 มกราคม 2571

บริษัท	ประเภทใบอนุญาต	บริการที่ได้รับอนุญาต	ระยะเวลา
บริษัท เอเซียส รีเอนแนล เซอร์วิส จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	23 พฤศจิกายน 2562 - 22 พฤศจิกายน 2567
	โทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง	บริการโทรคมนาคมบัตรโทรศัพท์ระหว่างประเทศ	16 กุมภาพันธ์ 2563 - 15 กุมภาพันธ์ 2568
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)	โทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง	บริการโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่	16 มิถุนายน 2559 - 15 มิถุนายน 2564

บริษัทย่อยดังกล่าวมีภาระผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตและต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตรายปี และค่าธรรมเนียมในการนำส่งเข้ากองทุนเพื่อจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคมตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ประกาศโดย กสทช.

บริษัท เอเซียส รีเอนแนล เซอร์วิส จำกัด (“เออาร์เอส”) ซึ่งเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านดาวเทียม อยู่ในระหว่างการยื่นขอใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามจาก กสทช. ปัจจุบันเออาร์เอสยังไม่ได้รับใบอนุญาตดังกล่าว

35. เครื่องมือทางการเงิน

35.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของกลุ่มบริษัทตามที่นิยามอยู่ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 107 การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น เงินให้กู้ยืมและเงินกู้ยืม เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน เงินมัดจำรับจากลูกค้าและประมาณการหนี้สิน กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงดังนี้

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นและเงินให้กู้ยืม ฝ่ายบริหารควบคุมความเสี่ยงนี้โดยการกำหนดให้มีนโยบายและวิธีการในการควบคุมสินเชื่อที่เหมาะสม ดังนั้นกลุ่มบริษัทจึงไม่คาดว่าจะได้รับความเสียหายที่เป็นสาระสำคัญจากการให้สินเชื่อ นอกจากนี้ การให้สินเชื่อของกลุ่มบริษัทไม่มีการกระจุกตัว เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีฐานของลูกค้าที่หลากหลายและมีอยู่จำนวนมาก ราย จำนวนเงินสูงสุดที่กลุ่มบริษัทอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อคือมูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นและเงินให้กู้ยืมที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญอันเกี่ยวเนื่องกับเงินฝากสถาบันการเงิน เงินให้กู้ยืมและเงินกู้ยืม เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์และหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด หรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งใกล้เคียงกับอัตราตลาดในปัจจุบัน ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของกลุ่มบริษัทจึงอยู่ในระดับต่ำ รายละเอียดของเงินฝากสถาบันการเงิน เงินให้กู้ยืมและเงินกู้ยืม เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์และหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินแสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่เกี่ยวข้อง

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่สำคัญอันเกี่ยวเนื่องจากการซื้ออุปกรณ์เป็นเงินตราต่างประเทศ

กลุ่มบริษัทมียอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ดังนี้

สกุลเงิน	งบการเงินรวม				อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน			
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
เหรียญสหรัฐอเมริกา	4	7	123	257	30.1540	32.4498
เยนญี่ปุ่น (ต่อ 100 เยน)	-	-	3,408	-	27.5940	-

สกุลเงิน	งบการเงินเฉพาะกิจการ				อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน			
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
เหรียญสหรัฐอเมริกา	-	-	63	120	30.1540	32.4498
เยนญี่ปุ่น (ต่อ 100 เยน)	-	-	3,408	-	27.5940	-

35.2 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

เนื่องจากเครื่องมือทางการเงินส่วนใหญ่ของกลุ่มบริษัทจัดอยู่ในประเภทระยะสั้น เงินกู้ยืม เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์และหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินมีอัตราดอกเบี้ยใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยในตลาด กลุ่มบริษัทจึงประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

36. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทุนที่สำคัญของกลุ่มบริษัทคือการจัดให้มีซึ่งโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมและการดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 2.30:1 (2561: 1.88:1) และเฉพาะของบริษัทฯ เท่ากับ 0.47:1 (2561: 0.98:1)

37. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2563 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ มีมติให้เสนอต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ประจำปี 2563 เพื่ออนุมัติจ่ายเงินปันผลประจำปีให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ จากกำไรสะสม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เป็นจำนวนเงิน 12,316 ล้านบาท การจ่ายเงินปันผลดังกล่าวขึ้นอยู่กับมติของที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น

38. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2563